Published and distributed under permit (No. 408) authorized by the Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y.—By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

VOL. VII. ÉVFOLYAM. NEW YORK, N. Y. 1919 DECEMBER 4. No. 49. Szám.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban

75 East 10th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States

New York, N. Y.

Published every Thursday by Martin Himler, Editor—at 75 E. 10th S., New York, N. Y. Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Subscription Rates: United States and Canada one year $2.00. Abroad $2.50

HATÓRÁS MUNKANAP

JOBB ÜZLETET JELENT, A MUNKÁST PEDIG MEGELÉGEDETTÉ TESZI.

Egy tekintélyes angol gyáros azt tartja, hogy a munkást nem lehet ugy dolgoztatni, mint a masinát, hanem időt kell neki adni, hogy idejük egy részét családjuknak szentelhessék.

Amikor pár hónappal ezelőtt angolországi jelentések hirül hozták, hogy a világ egyik legtekintélyesebb munkaadója nyiltan és leghatározottabban a hat órai munkanap mellett foglalt állást, a legtöbb ember kétkedve fogadta a legszenzációsabb hirt és nem tudta elképzelni, hogy egy félbillió dolláros gyárvállalatnak a feje, egy kapitalista, miért szorgalmazza a munkások előnyére szolgáló ujitást.

De ha ötven másodpercig beszél ezzel a munkaadóval, aki nem más, mint William Lover, vagyis Lord Leverhulme, amint őt Angliában hivják, ugy rá fog jönni akárki is, hogy a sokszoros milliomos nem egészen a munkásai javát akarja szolgálni, amikor 500 millió dollár alaptőkével biró gyárvállalatnak összes munkásai részére bevezette a hat órai munkaidőt.

A milliomos elsősorban is egy kitünő üzletet lát abban, hogy a munkások mindössze hat órát dolgozzanak naponta, aminthogy természetes is, hogy ha üzleti érdekeinek ellene lenne az, ugy nem ragaszkodna olyan erősen a tervéhez, ami összes gyáraiban teljesen uj munkarendszer felállítását teszi szükségessé.

Egy szakmérnök volna csak képes a hatórás munkanap részletes előnyeit megmagyarázni, hogy Lord Leverhulme tervezetét tisztán láthassuk, de körülbelül igy gondolja azt az angol nagyvállalkozó:

"A hatórás munkanap nem jelenti azt, hogy a munkás ezután paradicsomi életet fog élni, de semmiesetre sem azért akarom azt életbe léptetni, hogy a munkásoknak több idejük legyen a henyélésre. A hatórás munkanap előnyei a gépek állandó, esetleg 24 órán át való járatásában vannak és ebben rejlik a munkaadó előnye. A gyári gépek naponta több órát fognak szaladni az eddigieknél, mig a gépet kezelő emberi gépek csak hat órát fognak dolgozni naponta. Ez azt jelenti, hogy a termelés, mint a munkásaink számát jóval felemelhetjük, több embert foglalkoztathatunk, miáltal a munkahiány nagy problemája is sikeresen lesz megoldható."

Ez dióhéjban a Lord Leverhulme egész tervezete. Dolgoztasd —és koptasd el a gépeket, minthogy ezek könnyen fölcserélhetők ujakkal, de ne dolgoztasd és ne tedd tönkre az élő munkást. —Inkább adjunk neki elegendő időt saját művelődésére, otthonának ápolására és pihenőre. —Ha ezt tesszük, jobb munkást és jobb polgárt fogunk nyerni. Többet fog előállítani és tudvalevő, —hogy a világ mai legnagyobb problemája a termelés fokozásában van.

Voltak olyanok, kik az uj tervben a "henyélők" felbátoritását látták. Erre vonatkozólag Lord Leverhulme a következőket mondotta:

"A terv keresztülvitelének egyik legnagyobb akadálya abban volt, hogy az angol szakszervezetek ellene foglaltak állást. Ezek a szakszervezetek jól tudják, hogy ha a terv életbelép, az a termelés fokozását fogja eredményezni, ami pedig szerintük csökkenteni fogja a munkások számát. Ez pedig határozottan nem igy van."

Lord Leverhulme mindezeket a meggyőződés hangján mondta el egy new yorki lap tudósítójának és öklével az asztalt csapkodva igyekezett minden feltett kérdést megválaszolni. Most érkezett meg különben Angliából és a new yorki Plaza Hotel egyik elegáns lakosztályának a lakója. Ha szemügyre vesszük, nem is igen látszik meg ezen a közel hetven éves emberen, hogy ilyen gazdasági elméletet képes legyen a gyakorlatba átvinni. Különben elég kalandos és érdekes az életrajza az öreg urnak. Mindig ujtásokon töri a fejét és ez a tulajdonsága már gyermekkorrában is meg volt. Mint fiatal gyerek Lancashire, Angolországban az apja szatócsboltjának volt a kifutója. Később egy szappangyárat vett meg, amely kezdetben husz tonna szappant volt képes gyártani hetenkint. Évek folyamán a gyár heti előállitási képességét 5000 tonnára fokozta. Közben egész sereg ujitást vezetett be nemcsak a gyárában, de munkásainak is köznek érdekében is, ami részére nemcsak anyagi előnyt, de munkásainak szeretetét és polgártársainak becsülését biztositotta. A kis városkából Londonba, az apró gyárból egy nagy gyártelepre került a vállalkozó szellemü üzletember, ahol azután hamarosan világhirre emelte a vállalatot.

"A mi vállalatunk Lever Testvérek név alatt megy és Angolországban mi adjuk a legmagasabb munkabért munkásainknak. A gyár részvényeinek egy része munkásainknak kezében vannak és a haszonból aszerint, hogy ki milyen munkát végez, mindannyian kivesszük részünket. A henyélő persze a felét sem kapja annak, amennyit az ambiciózus, igyekvő munkás élvez. Ha egy munkásunk elhal, persze a haszonélvezet a többiek között oszlik fel, kivéve, ha az elhaltnak özvegye marad, aki részvényes formában továbbra is részese marad a vállalatnak, ameddig özvegy marad.

Az utolsó tiz év alatt, mióta a gyártelep üzemét megkezdette, nem kevesebb, mint négy és félmillió dollárt fizettek ki a munkásoknak haszonrészesedés fejében.

(Folytatás a 4-ik oldalon.)

AZ UJ NÓTA.

November 30-án a Magyar Bányászlap lezárta a korábban kitüzött Irredenta Hungarese dalpályázatot.

A dalpályázaton négy eredeti Irredenta dal vesz részt. Többen beküldtek hozzánk dalszövegeket valamelyik népdal vagy induló zenéjére, ezeket nem fogadhattuk el, mert pályázatunk eredeti szövegre és eredeti énekre volt kitüzve. A pályázaton résztvevő pályamüvek szövege és zenéje eredeti. A birálatot és a nyertes dalok szerzőinek nevét lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

Annyit már előre is elárulhatunk, hogy a beküldött négy dal gyönyörü, találóan, szivhez szólóan fejezi ki a magyar nép bánatát, szenvedését. Kicsordult a könny a szemünkből, amikor valaki eljátszotta nekünk ezeket a dalokat, halálos keserüség szomorítja el szivünket a nóta elején, vigasztalan, sötét hangok, de aztán egyszerre felgyul a hangokban a remény szikrája, kiderül a szivünk, mint az égboltozaton vihar után az első napsugár.

Gyönyörüek ezek a dalok. Az eldegenedett magyar szivében ujra felélesztik a fajszeretetét, leolvasztják az elpártolt szivekről az idegenség kérgét, győzedelmes, diadalmas, szent csatát vivnak a siró-zokogó hangok a felfegyverzett, magyart-elrabló idegenséggel. A szomoru, könyörgő hangok körülsimogatják a sziveket és kivirágoztatják benne sulyos magyarságunk elárvult gyökereit, megerősitik a gyenge gyökérszálaknt és alapot teremtenek — szivós, vihartváró, vihartkiálló erős alapot — annak a hatalmas fatörzsnek, amely majd lombba szökken, virágba fakad és gyümölcsöt érlel.

Fájó, tüzes gyilkot szurnak az elfásult szivekbe ezek a hangok, hogy felébresszék magyarságunk fájdalmát, hogy kiégessék szivünkből idegenségek, lomhaságok és nemtörődömségek gazos gyökereit, aztán a drága, napsugaras igérő reménység balzsamát rakják a sebes szivekre, hogy beleülltessék magyarságunk örök kötelességeit.

'Nem! Nem! Soha!" tiltakoznak a hangok, mintha millió-millió szív hangja zugna a zongorában, meg kell, hogy hallja ezt a tiltakozást minden rabló, minden jogbitorló!

"Cine Mintye" — "Ne bojsze" — bosszut kiált az egyik sor. Ó, románok, csehek, szerbek, azt hiszitek, hogy vége van a nagy játéknak!? Azt hittétek, ugy-e, hogy gyáván meghajtjuk fejünket otromba bocskorotok alatt! Most kezdődik még csak a tánc!

"Nem fogod te letörni a büszke magyart!" — esküvés hangjait dörgi ez a sor, hangos szent fogadást küldenek a tengerentulra ezek a hangok, hogy megreszkessen odaát mindenki, aki jogtalanul magyar rögöt tipor.

"Hujrá, magyar, rajta!
Rajta magyar, rajta!"
hangzik a csatakiáltás és látni véljük, ahogy millió-millió magyar sorakozik az egyetlen igaz és szent jelszó mellett a vérrel öntözött, megtépett zászló alá, hogy ezeréves drága földjét, elvitázhatatlan ősi jussát visszavegye.

Átokkal végződik az egyik dal:
"....Drága szép hazáját
Huj!..... ha veszni hagyja, ne is nézzen isten
Többé a magyarra!"
— Ha veszni hagyja!? Hát van-e olyan magyar, aki tétlen kézzel, üres szivvel nézné, hagyná szülőhazája, népe pusztulását? Nem! Nem! Soha!

Egy-két hét multva már Amerika magyar telepein uj nótát tanulnak majd a magyarok. Minden eddiginél nekünk valóbbat, minden szomorunál szomorubbat.

Szálljatok majd hangok, szálljatok a szelek szárnyán szomoru hazánkba, szegény Magyarországba, meg minden elrablott magyar mező felé, hogy rettegjenek a rablók és vigasztalódjanak az áldozatok.

(f.)

HAZAUTAZÓ MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Aki utlevél nélkül jön New Yorkba sok pénzt és időt fecsérel, de mind ezt megtakaritathatja, ha a Bányász Otthon kérdőivet kitölti. Óvakodjanak a zugbankároktól és utlevélhiénáktól. Felvilágositásért irjon azonnal a Magyar Bányász Otthonnak, 75 East 10th St., New York, N. Y. Nem kell New Yorkban heteket tölteni, elég, ha akkor jön New Yorkba, amikor már megvan az utlevele.

A megszálló hadsereg sokba kerül Németországnak

A német pénzügyminiszter a nemzetgyülés költségvető bizottsága előtt számot adott a szövetségesek németországi megszálló hadseregének költségeiről, mely szerint az hozzávetőleg 750 millió dollárját emészti fel évenkint a német köztársaságnak.

Akar utazni az óhazába? Utlevelét megszerezzük. Forduljon bizalommal Morris Engel bankárhoz, 129 Greenwich St., New York, N. Y.

FÖLDET KAPNAK A VETERÁNOK

Ottawából jelentik, hogy a háboruból visszatért kanadai katonák 2,000,000 akernyi földet mivelnek jelenleg. Összesen 38,351 katona folyamodott állami földért és ugyanakkor 13,952 volt katonának 45,120,000 dollárt költsönzött az állam, mely összeget földvételre, felszerelésekre és javitásokra forditottak.

14 SZÁZALÉKOS BÉREMELÉS

TOVÁBBRA IS JOGUK VAN SZERVEZKEDNI A BÁNYÁSZOKNAK.

Katonaság tartja fenn a rendet azokban a bányákban, ahol a bányászok vonakodnak visszatérni a munkába.

A washingtoni konferencia immár véget ért és az egyeztető bizottság egy 14 százalékos béremelést szavazott meg az ország bányamunkásainak.

December 1-re tüzték ki az összes bányák megnyitását és ezt keresztül viszik még abban az esetben is, ha a bányászok a megállapitott béremeléssel nincsenek megelégedve és igyekezni fognak az önkéntes munkásokat megakadályozni, hogy munkába álljanak. Erre a célra katonaságot rendeltek ki mindazon helyekre, ahol zavargások várhatók. Igy például a kansasi széntelepekre 1800 emberből álló milicíát rendeltek ki Allen kormányzó kérelmére. Kansasban 5000 önként jelentkezett munkással veszik fel ujra az üzemet. A kormányzó szerint ez nem a sztrájkoló bányászok ellen történik, de biztositani kell a szükséges szenet az állam népének, nehogy a közeli hidegek beálltával azok teljesen szén nélkül maradjanak. A kansasi börtönök felügyelőjének azt a tanácsot adta a kormányzó, hogy a nemrégiben szabadon bocsájtott, kegyelmet nyert fegyenceket hivja vissza és dolgoztassák azokat a börtön-bányákban, hogy ezáltal a szénbányák előállitási képessége a kétszeresére emelhető legyen.

Dr. Garfield, ki a szénkonferencián a kormányt képviselte, ugy nyilatkozott, hogy valótlan az a hiresztelés, mintha a kormánynak szándékában volna megfosztani a bányászokat abbeli joguk gyakorlásától, hogy szervezetbe tömörüljenek. Ennek ő épen ugy ellene van, mint annak, hogy a bányatulajdonosok a 14 százalékos béremelést a közönséggel fizettessék meg, vagyis, hogy a szén árát felemeljék. A bányamunkásoknak továbbra is joguk van szervezkedni és a bányászok és bányatulajdonosok között a jövőben felmerülő vitás ügyeket ezentul is a United Mine Workers tisztviselőivel fogják elintézni.

Dr. Garfield egyébként egyelőre befejezettnek látja a széntrájkot és igy Washingtonból már el is utazott. Ugyanakkor a szervezett munkások képviselői is eltutaztak.

Dan W. Simms, államügyészhelyettes a napokban különben rendeletet adott ki, amelyben figyelmezteti a bányászokat és a bányatulajdonosokat, hogy mindenki, aki a bányák üzemének ujból való felvételének ellene szegül, a törvénnyel kerül összeütközésbe és aszerint fogják azokat kezelni. A szénmelegek azonnal ismét meg kell kezdeni és ezt a kormány határozata értelmében erőszakkal is foganatositani fogják ugy a bányászokkal, mint a bányatulajdonosokkal szemben. A tulajdonosok némelyike ugyanis nem mutatkozik hajlandónak a béremelésre és igy a kormány ezekkel szemben is kénytelen lesz eljárni.

Oklahoma City. Dorset Carter, az Oklahomai Széntulajdonosok Egyesületének elnöke szerint az oklahomai bányákat meg fogják nyitni a szervezetlen bányászok számára és ha a kormány megtagadja a szövetségi csapatok kiküldését a rend fenntartására, ugy a bányatulajdonosok költségére a State Guard embereit fogják erre a célra kirendelni.

Washington, D. C. A sztrájk harmadik hetében a széntermelés 44.8 százaléka volt a rendes termelésnek. mint azt a földrajzi intézet e heti kimutatása közli. Mielőtt a sztrájk beszüntetését elrendelték, a szén előállitás a normális átlagnak mindössze 29.6 percentje volt, az azt követő héten pedig 33.3 százalék.

Atlanta, Ga. A déli államokban rendeletet adtak ki, mely szerint a szénhiányból kifolyólag további intézkedésig az összes villamos hirdetési táblákat le kell szerelni és a felesleges villanykörték sem égethetnek esténkint. Az ipari villanyfogyasztást is csökkenti a rendelet, kivéve a szükségesebbeket. Az üzletek és irodaépületek csak reggel 9-től délután 4-ig tarthatnak nyitva, mig a szinházak és szórakozó helyek délután 1-től este 10.30-ig.

FONTOS FIGYELMEZTETÉS.

Mindazok, akik az óhazába szándéknak utazni, el ne mulasszák — akár személyesen, — akár pedig levélileg társaságunkat felkeresni. Mert ezen társaság nagy gondot fordit arra, hogy a visszavándorló magyarság az őt megillető gondos és figyelmes bánásmódban részesüljön. Minden állomáson a saját megbizottunk várja az utasokat, ugy, hogy már a megérkezés alkalmával egészen az elutazásig oltalmunk alatt áll.

Pénzbeváltást és pénzküldést mindenkor napi árban eszközöljük.

LIBERTY TRAVELING BUREAU, Inc.

60 Cortland Street, New York, N. Y.

MUNKAHIREK

Fairbanks, Scalp Level, Pa. — Egyik bányásztestvérünk tudatja velünk, hogy a munka kifogástalanul megy, hetenkint hat napot dolgoznak, a bánya egyenes bejáratu, a szén 6 láb magas, 4 sor kő van benne. Kardbájd lámpával dolgoznak. Tonnaszámra fizetnek láncos masina után 72 centjével. Jardicsot 50, 75 és 1 dollárjával fizetik. A mérés vegyes. Szerencsétlenség nem igen szokott előfordulni és elég türhetően bánnak a munkásokkal. A megélhetés csak olyan mint másutt. Jelenleg vesznek fel néhány embert és bányásztestvérünk, ki ezt közli vélünk, ajánlja a többi testvéreknek ezt a telepet.

Witherbee, N. Y.-ból irja Szabó Pál testvér, hogy a Witherbee Sherman Company vaskőbányatelepén elég jól megy a munka, hetenkint 6 napot dolgoznak, napi 8 órájával. A bánya gecses, némely helyen 15 láb, másutt 100 láb magasságu. A munkahely egész száraz, csak egyes bejárat vizes, gáz egyáltalán nincsen, tiszta, jó levegőben folyik amunka. Szerencsétlenség nagyon ritkán fordul elő; kardbájd és villanylámpával dolgoznak. Kárészámra fizetnek 35 centet masina munkáért. A magyar bányászokat nagyon szeretik, az élelem elég drága, a lakás 3, 5, 8 és 9 dollár havonta. Ugy a bányába, mint a malomba felvesznek uj munkásokat. Szabó Pál testvér nagyon ajánlja ezt a helyet a bányásztestvéreknek.

Wilder, Va. Gyebrovszki András tudatja, hogy a Clinchfield Coal Companynak azon a környéken több pléze van, mint Wilderen, Danteban és Morseon és mindenütt igen jól megy a munka. Mindennap dolgoznak, egyenes szloppos bányában, ahol a szén magassága 4-től 6 lábig megy. Viz nagyon ritkán van, gáznak még az egész tájon hire sincsen. Lejárókő van, de csak 1 vagy 2 meses, kardbájd lámpával dolgoznak. A szenet masina vágja s ugy kárészámra, mint tonna után is fizetnek, szépen lehet keresni. Tonna után 60 és 65 centet fizetnek, vegyes méréssel. Káré után $1.35, $1.60 és $1.80-at fizetnek. Szerencsétlenség nagyon elvétve fordul elő és a munkásokkal kitünően bánnak. Az élelmiszer a storban éppen annyiba kerül, mint másutt, de sok farmer jár, akiknél olcsóbban lehet venni. Jó munkásembert mindig felvesznek e telepeken és Gyebrovszky testvér nagyon ajánlja jó embereknek ezt a jó helyet, mert igen szép pénzt lehet keresni.

Forest City, Pa. Titkó András testvér jelenti, hogy a Hillside Coal and Iron Company telepén meglehetősen megy a munka, mindennap dolgoznak. A bánya szloppos és gecses, a szén 2 és fél lábtól 8 láb magassáig megy. Viz és gáz nincsen semmi, lejárókő van, amelyért fizetnek. Kardbájd lámpával dolgoznak és a szenet tonnaszámra fizetik 95 centjével. A szenet lövik, mert kemény a szén, a mérés vegyes. Szerencsétlenség csak néha fordul elő. A munkásokkal meglehetősen bánnak, a megélhetés elég türhető. Munkát lehet kapni és Titkó András testvér ajánlja a helyet.

Pardee, Va. Smith János testvér tudat bennünket, hogy a Black wood Coal Coke Co. telepén elég jól megy a munka, hat napot dolgoznak. A bánya egyenes, a szén magassága 8-tól 12 lábig. Viz alig akad, gáz nincsen. Lejárókő a pillerekben előfordul, de a rumban nincsen. Kardbájd lámpával dolgoznak. Kárészámra fizetnek masina után $1.35 és $1.70-et. Szerencsétlenség nagyon ritkán van. A munkásokkal jól bánnak a telepen. A megélhetés elég drága, olyan mint másutt. Jó magyar munkásokat nagyon szeretnek és kereshet két hétre 100 és 120 dollárt, miért is ajánlja Smith testvér ezt a plézt.

Expedit, Pa. F. S. bányásztestvér irja, hogy Jacksonban, a bigbeni 3-as és 5-ös számu bányában nagyon jó munkaviszonyok vannak, hetenkint 6 napot, naponkint 8 órát dolgoznak. A bánya szloppos, a szén 3 és fél és 4 láb magas. Viz csak néhol van egy kevés, de azért fizetnek. Gáz nincsen, lejárókő szintén nincsen. Kardbájd lámpával dolgoznak és a szenet tonnaszámra fizetik masina után 72 centjével, pik után 1 dollár 1 centjével. A mérés vegyes. Szerencsétlenség ritkán fordul elő, a munkásokkal elég jól bánnak. Az élelmiszer és lakás mint másutt. Munkásokat vesznek fel bármennyit is.

Bányahirdetéseinket fentartással közöljük, mivel sok helyen még mindig nem dolgoznak a bányászok. Mielőtt testvéreink dolgozni mennek valahova, irjanak a telepre bányászoknak, vagy kérjenek tőlünk cimeket. Sajnos képtelenek vagyunk ellenőrizni, hogy hol áll még a sztrájk.

Blairsville, Pa. Jurecska György testvér irja, hogy a bányában elég jól megy a munka, minden nap dolgoznak, a bánya egyenes, 6, 6 és fél láb magas szénnel. Viz csak az entriben van, gáz sehol. Lejárókő sincsen. Kardbájd lámpával dolgoznak. A szenet kárészámra fizetik, masina munkáért rumban 90 és 96 centet, hetingben 1 dollárt és $1.06-ot fizetnek. A mérés egyes. Szerencsétlenség nem igen fordul elő. A bánásmódra nincsen panasz. A megélhetés tul drága. Munkásokat felvesznek. Jurecska testvér ajánlja e telepet mindenkinek.

Gallitzin, Pa. Lukács János testvér irja, hogy az ottani bánya nem dolgozik, mert a bányászok sztrájkban vannak november elseje óta. A sztrájkolók igen jól viselkednek, semmi rendzavarás nem történik, minden csendes. Ide most nem tanácsos jönni bányászoknak, mert a munka szünetel.

Triadelphia, W. Va. Csákó László testvérünk irja, hogy a munka ott teljesen szünetel és a bánya zárva marad amig alá nem irják a bányászok követeléseit a bányatulajdonosok. Vagyis a bányászok ki akarnak tartani a legvégsőig és sztrájkot addig fel nem adják.

Blair, Pa.-ról egy utolsó számunkban arról adtunk hirt e rovatban, hogy a blairi bányában a sztrájk alatt szünetel a munka. Ezt a hirt nekünk annakidején egy bányásztestvérünk küldte és és nem volt semmi okunk a tudósitásban kételkedni, azt tehát leközöltük. Most ugyancsak Blair-ről panaszt tett nálunk Kenessey A. J. testvér, aki a United Mine Workers vice presidentje és és azt irja nekünk, hogy a lapban közölt hir nem felel meg a valóságnak, amennyiben a két hetes sztrájk alatt is dolgoztak ott a munkások. Körülbelül 25 ember 5 dolláros napszám mellett seftet vágott két entriben és semmiféle zavargás elő nem fordult, és senkit munkájában meg nem zavartak. Nekünk persze nem volt szándékunkban valótlant állitani és igy készséggel adunk most helyet Kenessey testvér helyreigazitásának.

Johnstown, Pa. Itt hét bányatulajdonos aláirta a bányászok követelését és a sztrájkoló bányászok rendeletet kaptak a munkába való visszatérésre. Összesen 17 bányában kezdődik igy meg a munka, mig 13 bánya továbbra is sztrájkban marad, mert azok megtagadták az aláirást.

Athens County, Ohio.-ban a Pittsburgh Coal Company 10-es számu bányájában sztrájkot mondtak ki, amikor a szervezett munkások két tagja a National Guardhoz csatlakozott. Ugyanitt csak nemrégiben ért véget a sztrájk, a United Mine Workers vezetőinek rendeletére.

Bretz, Preston County, W. Va. Kovács András testvér irja, hogy az ottani bányában jelenleg egész jól megy a munka, mindössze egy hétig volt sztrájk. Hetenkint 6 napot dolgozik a bánya. A szén 4 láb magas, a bánya egyenes. Viz és gáz nincsen, valamint lejáró kő sem. Karbájd lámpával dolgoznak és a szenet kárészámra fizetik. A szenet lövik. A szenet hetingben 1.37 dollárjával, rumban pedig 1,12 dollárjával fizetik. Vegyes mérés van. Szerencsétlenség még eddig nem történt. A munkásokkal elég jól bánnak. A megélhetés nem drágább mint másutt.

HAZAUTAZÓ MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Aki utlevél nélkül jön New Yorkba sok pénzt és időt fecsérel el, de mind ezt megtakarithatja, ha a Bányász Otthon kérdőivet kitölti. Óvakodjanak a zugbankároktól és utlevélhiénáktól. Felvilágositásért irjon azonnal a Magyar Bányász Otthonnak, 75 East 10th St., New York, N. Y. Nem kell New Yorkban heteket tölteni, elég, ha akkor jön New Yorkba, amikor már megvan az utlevele.

Bridgeport, O. Több száz munkás, kik Thomas J. Mooney szocialista vezérrel rokonszenveznek, a mult hónapban egy napos sztrájkot rendeztek, hogy ezzel is kifejezést adjanak felháborodásuknak Mooney fogságban tartásával szemben. E napon a Wheeling and Lake Erie, Virginia, Hill and Occo széntársultok összes bányái zárva maradtak.

Bányahirdetéseinket -fentartással közöljük, mivel sok helyen még mindig nem dolgoznak a bányászok. Mielőtt testvéreink dolgozni mennek valahova, irjanak a telepre bányászoknak, vagy kérjenek tőlünk cimeket. Sajnos képtelenek vagyunk ellenőrizni, hogy hol áll még a sztrájk.

Ledford, Ill.-ból irja Répás Mihály testvér, hogy ott az egész környéken sztrájkolnak a bányászok és nyugodtan várják a fejleményeket; zavargás sehol cincsen.

Denbo, Pa.-ból irja Warga Miklós testvérünk, hogy Riverszájd-Brownsvilletól kezdve az egész vonalon, szünetel a munka a union bányákban, mindaddig, mig a kompánia alá nem irja a szerződést. Ugy mondják, hogy a szünetelő bányák nevei a következők: Diamond West 7, West 6, West 5 stb. Ezenkivül másutt is sztappol a munka.

Ethel, W. Va.-ból irja egyik testvérünk, hogy ott elég jó munkaviszonyok vannak, minden nap dolgoznak. A bánya egyenes, a szén 4 és 5 láb között váltakozik, viz csak némely helyen van egy kevés, gáz nincsen, valamint lejárókő sincs. Kardbájd lámpával dolgoznak. A szenet kárészámra fizetik és a masinával vágott szén ért kárénkint 72 és 77 centet fizetnek bonuszt és járdot. Szerencsétlenség vajmi ritkán fordul elő és a munkásokkal jól bánnak. Munkásokat mindig felvesznek s igy oda nyugodtan mehetnek a bányászok. A kompánia neve Cleveland Cliffs Iron Company.

Cumberland, Md. Itt a marylandi bányászok egy gyülést tartottak és elhatározták, hogy december elsején nem állanak vissza a munkába. A gyülésen legalább 1200 bányász volt jelen és dacára annak, hogy vezetőemberek nem tartottak beszédet, egyhangulag határozták el a munkától való távolmaradást.

St. Joseph, Mo. Az itteni vasuti raktárakban összesen 3 kocsirakomány szén van készletben és a kansasi vasuti sztrájk miatt képtelenek voltak ujabb készletet kapni. Az összes gyártelepek, a városi villanytelep, viztelep kénytelen üzemét beszüntetni. A polgárok egy tömeggyülést hivnak egybe, hogy a helyzeten segitsenek.

Pittsburgh, Kans. Alexander M. Howat, a United Mine Workers kansasi elnöke Washingtonból visszatérve kijelentette, hogy Pennsylvania államban 160,000 keményszén bányász teszi le a szerszámot a közeli napokban. Nem fogják kimondani a sztrájkot és semmi követelést sem fognak támasztani a tulajdonosokkal szemben. Egyszerüen csak ott hagyják majd a munkát.

Howat szerint a pennsylvaniai bányászok ugy vélik, hogy a kormány lehetetlenné akarja tenni a United Mine Workers szervezetét és ezért fognak kivonulni a munkából.

AKAR UTAZNI AZ ÓHAZÁBA? UTLEVELÉT MEGSZEREZZÜK FORDULJON BIZALOMMAL MORRIS ENGEL bankárhoz, [illegible] Greenwich Street, New York, N. Y.

Utazási engedélyt már mindenki kaphat!

Miért küldjön most MAGYARORSZÁG BÁRMELY RÉSZÉBE PÉNZT?

MERT a Magyarországban élő hozzátartozói
MOST vannak szükségben,
MERT a koronának az ára
MOST a legalacsonyabb
MERT ha egy hazai bankba küldi pénzét, akkor
MOST tegye, a jelen olcsó árfolyam mellett.
MERT HA HAZA kiván utazni, ha később is, akkor már
MOST vásároljon egy hazai bankra szóló

BANKUTALVÁNYT.

A pénz mostani árfolyam-költsége beleértve

Csehoslovákiába	1000 korona	32.00
Jugoslávíába	1000 korona	21.50
Erdélybe	1000 Lei	53,00

A PÉNZÉRT TELJES FELELŐSSÉGET VÁLLALOK és minden egyes küldeményről a hazai nyugtát elhozatom.
HAJÓJEGYEK minden hajóvonalra.
UTAZÁSI valamint PÉNZKÜLDÉSI ÜGYEKBEN készséggel szolgálok bővebb felvilágositással.

MORRIS ENGEL, Bankár
129 Greenwich St. New York, N. Y.

UTLEVELEK *HAJÓJEGYEK*

Közeledik

SZENT KARÁCSONY ÜNNEPE
siessen
PÉNZKÜLDEMÉNYÉVEL
hogy felviditfhassa otthon nélkülöző családjának KARÁCSONYÁT
A KORONA ÁRFOLYAMA
olcsó. — A pénzt
BIZTOSAN MEGKAPJÁK.
Irjon, vagy jöjjön el személyesen irodámba, ahol pontos és előzékeny kiszolgálásban fog részesülni.

John Nemeth, Jr. Banker
437 Penn Avenue, *Pittsburgh, Pa.* 231 W. Girard Ave *Philadelphia, Pa.*
PENNSYLVANIA ÁLLAM FELÜGYELETE ALATT.

LOGAN VÖLGYI MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Meg van már! Meg van már!

Ne hagyjátok el munkahelyeteket, mig kezetekben nincs az utlevél, ezt pedig ezen a vidéken csakis én tudom a legrövidebb idő alatt megszerezni. E nélkül nem kaphattok hajójegyet.

Ne üljetek fel mindenféle jóakarók tanácsainak, de forduljatok az egyedüli hites megbizottjához a maggyaroknak.

Megszerzem az adólevelet, utlevelet és hajójegyet. Borbély Józska még mindig tisztességes barátja a bányászoknak, ezután is forduljatok a Bányászlap megbizottjához.

Ha már haza akartok utazni, jöjjetek én hozzám. Szivesen adok hivatalos utbaigazitást.

BORBÉLY JÓZSEF, bányász stóros

Megteszi a szolgálatot

NEM HÓLYAGOZZA FEL A BŐRT.

Ha fejében vagy nyakában fájdalmakat észlel, ugy használjon haladéktalanul

VASELINE CAPSICUM KENŐCSÖT

Állandóan készen áll a használatra, könnyen alkalmazható, nem okoz sok fáradtságot vagy kényelmetlenséget és a mi a fő, nem hólyagozza fel a bort.

Dörzsölje be a mellét, ha érzi, hogy hülést kapott, vagy gyomra fölött, ha görcsei vannak.

Vaseline
Reg. U.S. Pat. Off.
Capsicum
PETROLEUM JELLY

Jobb, mint a mustárflastrom.
Gyors hatásu, megkönnnyebbiti a merev nyak, izomrándulás, fogfájás által előidézett fájdalmakat.
Ne feledje el, hogy Vaseline Capsicum Petroleum kenőcs nem hólyagozza fel a bőrt.
Csakis csukott tubusokban.
Minden gyógyszertárban kapható.

CHESEBROUGH MFG. CO.
CONSOLIDATED
17 STATE ST.,
NEW YORK

Küldjön 5c bélyeget, próbaküldeményért

Most, mikor oly égető szüksége van családjának otthon segitségre és az itttlévőknek jó tanácsra, ne kisérletezzen ismeretlen bankárral, de forduljon bizalommal

ROTH JÓZSEF és FIA Bankházához,
McKEESPORTON, PA.,
mely bank 35 év óta szolgálja a magyarság érdekeit.
Pénzt a legolcsóbb napi árfolyam mellett küld, felelőség mellett gyorsan, pontosan és biztosan ugy családjának, mint postatakarék vagy más hazai bankba betét gyanánt.
Checket küldhet általunk haza, melyet bármely bank bevált.
A hazautazók New Yorkban a Magyar Bányász Otthonban várnak a hajójuk indulásáig.

HOMER CITY NATIONAL BANK

HOMER CITY, PA.
S. C. STEELE, pénztáros.
Külföldi pénzbeváltás.

MOST KÜLDJÖN PÉNZT HAZA KARÁCSONYRA!

Magyarországba és megszállott területeire teljes felelősség mellett a legolcsóbb napi árfolyam mellett küldünk pénzt.
Erdélybe a Nagyszebeni Albina Takarékpénztár fizeti ki küldeményeit.
Hajójegyeket adunk el minden vonalra és Triesztbe induló hajókra, valamint Constanzába állandóan van jegyünk.
Utazó ügynökeink nincsenek, — legnagyobb bizalommal forduljanak közvetlenül hozzánk.

S. DE VITA, Bankár,
A New York Állam Banking Department ellenőrzése alatt.
2105 First Ave., *339-341 E. 108-ik utca.*
Dept. H. 1.
New York City.

A HÁBORU ELMULT!

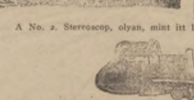

Akarja-e látni a nagy ütközeteket, a melyek lefolytak Francia, [illegible], Olasz, Galicia, Belgium, [illegible] szerb, Románia, Magyar [illegible] országokban? Akarja-e látni, hogy a repülőgépek hogyan harcolt[illegible] Akarja-e látni a [illegible] látja otthon a lakásában, nagyon kis költség mellett. Most kaptunk egy nagy küldemény uj háborus képet "Stereoscop" gépek részére. Ha ezen a Stereoscop gépen keresztül nézi a képeket, hát azt képzelheti, hogy ott van a harcmezőn.

A No. 2. Stereoscop, olyan, mint itt látható. $1.00.

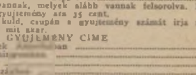

No. 1. 200 különböző háborus képpel $2.00
Más képeink is vannak, melyek alább vannak felsorolva. Egy gyüjtemény 25 képből áll. Egy gyüjtemény ára 35 cent.
Ha megrendelést küld, csupán a gyüjtemény számát irja meg és mi már tudni fogjuk, hogy mit akar.

SZÁM	A GYÜJTEMÉNY CIME	ÁRA
101.	Történelmi helyek [illegible]	35c
102.	Látogatás Washi[illegible]	35c
103.	Niagara vizesés	35c
104.	Utazás Dixi orsz[illegible]	35c
105.	Utazás a messze Nyugaton	35c
106.	Utazás a Pacific [illegible]	35c
107.	Utazás a Philipini szigetekre	35c
108.	Utazás A[illegible]aiban	35c
109.	Kr[illegible]	35c
110.	Utazás Palesztiniában és a Szent földön	35c
111.	Utazás China és Japánba	35c
112.	Látogatás Róma és Velencében	35c
113.	Utazás Olasz és Svájc országokban	35c
114.	Utazás Angol és Francia országokban	35c
115.	Utazás Norvég és Svédországokban	35c
116.	Az Óvilág csodái	35c
117.	A lakodalom (tréfás)	35c
118.	Kedvencek és állatok (tréfás)	35c
119.	Gyerekek gyerekek maradnak (tréfás)	[illegible]
120.	Automobilon New York körül	[illegible]
121.	Utazás a Panama csatornában	[illegible]
122.	Lányok lányok maradnak (igen tréfás)	[illegible]

Ha önnek mindezen képek és egy Stereoscop gép van a birtokában, akkor felesleges, hogy pénzt költsön a moziban. Képzelje el, hogy mily [illegible] önnek és bagátainak esetenként ezen képeket nézegetni.
Ha mind a felsorolt képeket, melyek értéke $10.70 megrendeli akkor ingyen kapja a Stereo[illegible].
Ne küldje [illegible] dollárt és a többit akkor fizeti [illegible]

NOVELTY SALES COMPANY
117 FOURTH AVENUE, Dept. 208 R. 318 NEW YORK, N. Y.

MEGADTAK MAGUKAT A VÖRÖSEK.

AZ ELIS ISLANDON FOGVA TARTOTT BOLSHEVIKI BESZÜNTETTÉK AZ ÉHSÉGSZTRÁJKOT.

Közülök négyen még mindig kitartanak és inkább éhenhalnak, semhogy megadják magukat sorsuknak.

Négy napi koplalás után az Elis Islandon zár alatt tartott és az Egyesült Államokból való deportálásra ítélt 69 orosz bolsheviki beadta a derekát és hajlandó volt ismét hozzáülni a soványan teritett asztalhoz. Nem lévén képesek tovább kitartani az éhséggel járó szenvedéseket, beismerték vereségüket és hajlandóságot mutattak megjelenni a bevándorlási hatóság vizsgálóbizottsága előtt.

Az anarkisták közül négyen, élükön Bianki Péterrel, ki az elisislandi "soviet bizottságnak" elnöke, ugy határoztak, hogy tovább is folytatják az éhségsztrájkot és inkább éhenvesznek, semhogy engedjenek elveikből. Minthogy a bevándorlási tisztviselők ugy döntöttek, hogy a foglyokat nem fogják erőszakkal, vagyis mesterségesen etetni, ugylátszik, hogy a négy tovább éhező bolsheviki el fog pusztulni a böjtölésben, hacsak a washingtoni hatóságok közbe nem lépnek és erőszakot alkalmaznak a 4 orosz etetésénél.

Az éhségsztrájkban résztvettek mindannyian kivétel nélkül teljesen elgyengült állapotban voltak, amikor az első harapnivalót kapták. Amikor az ellisislandi étterem csengője megszólalt és reggelire hivta a foglyokat, azok egyike sem tudott saját erejéből átmenni az étterembe. Ugy vitték he nekik a reggelit, ami kimerült állapotukra való tekintettel, a sziget orvosainak előirása szerint csak tejből és kenyérből állott, mert attól féltek, hogy bármilyen nehezebb eledel végzetes lenne rájuk nézve. Természetesen mindannyian kövtelődztek, hogy hust kapjanak, de az első pár nap alatt kénytelenek lesznek beérni az ugynevezett "baby food"tal, ami tejből és kevés kenyérből áll.

Az első evés után több bolshevikit kénytelenek voltak azonnal a kórházba szállitani, mert azok már a végét járták, annyira ki voltak éhezve. A többiek is valószinüleg kórházba kerülnek és orvosi kezelésben fognak részesülni mindaddig, amig erejüket legalább részben visszanyerik.

Bianki, a négy tovább sztrájkoló orosz egyike, meglatlankodva fogadta a hirt, hogy társainak nagy része nem hajlandó tovább kitartani. Két nő, Dora Lipkin és Ethel Bernstein tovább is hüek maradnak Biankihoz és az eszméhez és vele együtt fognak meghalni, hacsak erőszakkal nem etetik őket.

New Yorkban e héten egy veszedelmes oroszt fogtak el, éppen amint a Christopher Streeten izgató anarchista iratokat osztogatott a munkások között. A rendőrség emberei rögtön felismerték azt az embert, ki egy a multkoriban a vörösök körében tartott razzia alkalmával rendőrkézre került; de később megszökött.

Larkin és Gitlow nevü anarchisták, kik egyenkint 15,000 dollár biztositék mellett szabadon bocsájtattak és akik azóta ismét izgató beszédeket tartottak, valószinüleg a Tombsba kerülnek megint, ahol a biztositékot felbontottnak fogják nyilvánitani és zárva tartják őket, amig eldöntik, vajjon deportálják őket, vagy sem.

Egy péntek esti bolsheviki gyülésen a rendőrség közbelépett és nagyszámu nyomtatványokat kobozott el. Többek között árulták ott a kommunista párt hivatalos lapját, a Communist World cimü folyóiratot, a melyben kitanitják a vörösöket hogy mit kell tenniök elfogatásuk esetén. Többek között ezeket mondja a lap:

"Ha razziát tartanak, vagy a kommunista párttal való együttmüködésért elfognak a Lusk-bizottság emberei, vagy a rendőrség, vagy a szövetségi hatóságok, valószinüleg kérdéseket fognak hozzád intézni. Ne felelj egyáltalán ezen kérdésekre.

Ne adj felvilágositást a Kommunista párt felől, annak elveiről, működéséről, tisztviselőiről, tagjairól, tényekedéseiről és terveiről. Először is telefonálj a barátaidnak, hogy intézkedjenek érdekeben és értesitsék a kommunista párt ügyvédjeit, hogy járjanak el érdekedben. Ezt a jogot a törvény biztositja neked. Élj vele és ragaszkodjál e jogodhoz.

Emlékezzél, egyetlen szóval se adjál ezen embereknek felvilágositást, mert azt ellened és a párt ellen fogják felhasználni. Ha bármivel fenyegetnek, ha bármit igérnek, ne figyelj rájuk, ne törődj azokkal. Az ő egyetlen kivánságuk, hogy téged és a szervezetünket tönkretegyék

Ha beidéznek, az esküdtszék előtt való megjelenésre, ugy valószinüleg előbb az államügyész helyettes elé fogsz kerülni, akinek hivatalában, vagy egy mellékteremben kérdéseket fognak hozzád intézni. Tagadj meg minden választ. Ők nem kényszeritnek arra, hogy egy ilyen magánvizsgálatnak alávessed magadat. Téged az esküdtszék elé idéztek és nem egy magánvizsgálatra. Ne adj választ kérdéseikre, mert ők azon lesznek, hogy terhelő vallomást vegyenek ki belőled, amit azután ellened és a pártunk ellen felhasználhassanak.

Ha az esküdtszék elé kerülsz, ne irj alá semmi nyilatkozatot, mert azzal saját magadnak ártasz. Ha a tanuszékbe kerülsz, vigyázz, hogy mit válaszolsz a kérdésekre és ha valami olyat kérdeznek, amiről nincsen tudomásod, ellej azzal, hogy "nem tudom."

Ha letartóztatnak és börtönbe kerülsz, ne csüggedj. Ha nem tesznek le érted kellő biztositékot arra az időre, melyre te azt remélted, ne veszitsd türelmedet. A kommunista párt folyton munkában van s a te ügyed nem az egyedüli, amelyre gondot kell forditanunk. Ne beszélj a börtönben senkivel, mert ott feles számmal vannak kémek és besugók, akik kerülő uton akarnak tőled adatokat szerezni.

Törvényeket hoznak a vörösök ellen

Washingtonból jelentik, hogy az uj ülésszak legelső feladatai között lesz, hogy uj törvényekkel lehetetlenné tegyék a mindinkább türhetetlenebbé váló anarchiták további működését. A kongresszus az egész országra kiható törvényeket fog hozni a vörösek ellen.

A rendet minden áron fenn kell tartani és a hagyományos amerikai szellemnek meg kell maradnia. Ezek fentartása lesz a következő ülésszaknak a főcélja.

MUNKAHIR.

Worden, Ill. Gombos Ferenc testvér közli velünk, hogy ott is tart a sztrájk és valószinü, hogy ebben az évben már nem is fognak dolgozni, mert egy villanyfejlesztő gép felrobbant és a gépház falát meg a kéményt is rombadöntötte s igy először is azokat kell ujra felépiteni. Különben elég jól bánnak a bányászokkal és kétheténkint 100-150 dollárt is lehet keresni. A megélhetés elég drága.

Elkerülhetetlennek látszik a háboru Mexicoval.

Mexicoi csapatok gyülekeznek a határon, készen az összecsapásra.

Az Egyesült Államok egy utolsó jegyzéket intézett Carranzához, a mexicoi elnökhöz, amely ben ismét és határozottan követeli Jenkins amerikai konzul szabadonbocsájtását. Minthogy Mexico az első amerikai jegyzékben foglalt követelés teljesitését határozottan megtagadta azon az alapon, hogy Jenkinsre rábizonyult a saját elszökteté sében való részvétele, nagyon valószinünek látszik, hogy a háboru elkerülhetetlen a szomszéd országgal.

A második jegyzékre, amely egy ultimátum jellegével bir, legkésőbben keddre várják a választ, ami ha nem lesz teljesen kielégitő, a bétlőn összeült kongresszus valószinüleg felhatalmazást fog adni a kormánynak a háboru megüzenésére. A felhatalmazás az előjelek szerint egyhangulag fog megadatni, amennyiben a kongresszus összes tagjai felháborodással tekintik Mexico viselkedését és azon a véleményen vannak, hogy előbb-utóbb kénytelenek lesznek amugy is háboru üzenni Mexiconak.

A Washingtonból érkező hivatalos hirekből ugy látszik, hogy a külügyminiszteriumhoz részletes jelentés érkezett Mexico Cityből az ottani amerikai nagykövetségtől, amelyben a behörtönözött amerikai konzul teljes ártatlanságát bizonyitja a nagykövetség megejtett vizsgálata alapján. Jenkins konzul Puebloban a börtönben sinylődik és állitólag a mexicoi kormánynak bizonyitékai vannak arranézve, hogy Jenkins bünös.

Lansing államtitkár megtagadott minden felvilágositást a Mexiconak küldött jegyzékre vonatkozólag, amelyet csak akkor fognak nyilvánosságra hozni, ha azt a mexicoi külügyi hivatal kézhezvette. Annyi azonban megállapitható, hogy az amerikai jegyzékben figyelmeztetik Carranzát, miszerint Jenkins azonnali szabadonbocsájtásának megtagadása esetén az amerikai kormány minden rendelkezésére álló eszközzel azon lesz, hogy követelésének érvényt szerezzen.

A Egyesült Államokat ért sérelem megtorlására 3 módot ajánlanak washingtoni hivatalos körökben, és pedig

1. Amerikai badsereg vonuljon be Mexicoba teljes felszereléssel, ami azonban sokkal erélyesebb legyen, mint volt a Pershing-féle büntető expedició, amely tudvalevőleg semmi eredménnyel nem járt.

2. Gazdasági blokád, amelyet az amerikai hajóraj a tengerről eszközölne és lehetetlenné tenné, hogy Mexico külföldről bármilyen anyagot is kaphasson. Valószinütlennek látszik, hogy ebben Anglia, Franciaország és Spanyolország támogatni fogják Amerikát és lehetséges, hogy ilyen esetben azok ragaszkodni fognak ahhoz, hogy hajóik szabadon járhassanak kikötőkbe.

3. Egy büntető expedició küldessék Vera Cruzon keresztül Mexicoba, hogy karhatalommal szabaditsák ki Jenkinst a börtönből

HAZAUTAZÓ MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Aki utlevél nélkül jön New Yorkba sok pénzt és időt fecsérel el, de mind ezt megtakaritha tja, ha a Bányász Otthon kérdőivet kitölti. Óvakodjanak a zugbankároktól és utlevélhiénáktól. Felvilágositásért irjon azonnal a Magyar Bányász Otthonnak, 75 East 10th St., New York, N. Y. Nem kell New Yorkban heteket tölteni, elég, ha akkor jön New Yorkba, amikor már utlevele.

AKAR UTAZNI AZ ÓHAZÁBA? UTLEVELET MEGSZERESZTÉSÉRE FORDULJON BIZALOMMAL MORRIS ENGEL, bankárhoz, 120 Greenwich Street.

Rendkivüli fontos figyelmeztetés.

Száz és száz magyar lett áldozata a gyors utlevél szerzésnek.

New Yorkban jelenleg vagy 4000 magyar tartózkodik és ezek közül több száz an nem győzték kivárni mig a svéd konzulátustól megkapják az utleveleket, a szédelgők kezébe estek. Ugyanis a svéd konzulátusnál eddig 6 hétig kellett várni, mig valaki az utlevélhez hozzájutott, természetesen a hosszu várakozás sok pénzt emészt fel, no meg azután mindenki vágyik arra, hogy szeretettjeit mielőbb viszontláthassa az óhazában, hitvány bitangok csábitására hallgatva, ujra kérelmezték az utlevelet. **Kaptak is 3 nap alatt egy uj utlevelet, de abban nem volt köszönet,** mert az uj utlevél **Jugoslav** utlevél volt, mig a hajójegyek Triesztre volt kiállitva. Ezek a szerencsétlenek meg is fognak érkezni Triesztbe, de hogy onnan miképen mennek tovább, annak csak az isten a megmondhatója. Jugoslávia és Olaszország között már hosszabb ideje surlódások vannak és a nyilvános hadüzenet már csak rövid ideig késhetik. Mi sem természetesebb, hogy **Olaszország nem fogja jó szemmel nézni azokat a kik Jugoslav utlevéllel** érkeznek Olaszországba. Már pedig a kik Jugoslav utlevéllel indultak, azoknak feltétlenül érinteni kell Olaszországot.

Ha tehát haz. akar utazni, irjon előbb nekünk és mi ingyen és szivesen adunk lelkiismeretes felvilágositást. Irja meg, hogy milyen megyébe és milyen községbe akar utazni és postafordultával tudatni fogjuk, hogy mily utlevél kell s milyen irányban utazon.

Az U-hajók 5039 angol hajót küldtek a tengerfenékre

A londoni tengerészeti miniszterium kimutatása szerint a német tengeralatti hajók összesen 5,039 angol hajót és 15,313 emberéletet pusztitottak el a háboru folyamán. Az elsülyesztett hajók egyrésszét már kiemelték a tengerből, sok hajó pedig ezután fog sorra kerülni.

A dániai szénhiány

Dániában a szénhiány oly veszedelmes mérveket kezd ölteni, hogy a dán kormány kénytelen volt 18 hajóját kivonni a személyforgalomból. Mind a 10 hajó Amerikából fog szenet szállitani Dániába, hogy igy az inséggel fenyegető szénhiányt ellensulyozhassák.

Japán légi és tengeri készülődése

Tokyoból hivatalosan jelentik, hogy a japán kormány egy 125,000,000 amerikai dollárnak megfelelő összeget szavazott meg az aviatikai osztály részére, mely összeget a következő 4 és fél év folyamán fogják felemészteni. Ugyanakkor 824,000,000 dolláros budget szavaztatott meg Japán tengeri erejének kifejlesztésére.

Szerkesztői üzenetek.

Polgár Antal testvér, ki ezelőtt South Bendben lakott, szivesked jék cimét azonnal tudatni a lap szerkesztőségével, hogy a posta által visszaküldött lapokat és a további számokat is uj cimére küldhessük.

Munkahirek

Kuzma György testvér, ki ezelőtt 285 S. Warren Street, Trenton, N. J. cimre kapta a bányászlapot, sziveskedjék uj cimét közölni a kiadóhivatallal, mert t a posta értesitése szerint ezen a cimen a lap nem kézbesithető részére.

WILSON ELNÖK ÁLLAPOTA ISMÉT NYUGTALANSÁGRA AD OKOT.

Dr. Grayson, az elnök orvosának és Tumulty titkárnak azon kijelentése dacára, hogy az elnök állapota jobbra fordult, Washingtonban ismét nyugtalanitó hirek voltak forgalomban Wilson hogyléteről.

Ezek a hirek onnan keletkeztek, hogy Hitchcock szenátor, ki a demokrata pártnak és a szenátusi kisebbségnek vezére, nem tudott kihallgatást kieszközölni, amikor azért a Fehér Házban jelentkezett, holott igen fontos tárgyban óhajtott az elnökkel tárgyalni.

Negyedhatkor szombaton délután Hitchcock szenátor a Washingtoni Fehér házhoz hajtatott és az elnök titkárát kérette. Harminc percnyi várakozás után, a nélkül, hogy kihallgatást kapott volna, kénytelen volt ismét távozni. Innen származik a hir, hogy az elnökkel a legsürgősebb ügyekben sem lehet tárgyalni, mert orvosai azt nem engedhetik meg.

Állitólag az elnök mindkét lábára szélütést kapott és igy nem képes lábraállani. Ez a hir nem lett megerősitve, de megcáfolva sem az elnök orvosa részéről.

Telekhiénák gyakran ajánlanak telket a Liberty Bondért cserébe. Aki ezt a cserét megcsinálja, az kidobálja a pénzt az ablakon.

Keresetlenek olyan magyarok,

akik otthon levő családjaiknak ruhanemüt, élelmet akarnak hazaküldeni. A legbiztosabb csomagküldő az

Amerikai Magyar Kereskedelmi Társaság

Ha velünk küldi a csomagját, mi azt lopás és elveszték ellen biztositjuk. Irjon még ma. Minden felvilágositást megadunk.

Cim: American European Trading Co.

435 East 66th St., New York, N. Y.

MOST JÖJJÖN HOZZÁM,

nem pedig mikor már késő. Törvényesen megszerezzük utlevelét a legrövidebb idő alatt. Minden ügyét lelkiismeretesen és pontosan intézünk el.

Pénzküldés a legolcsóbb napi ár mellett.

Irjon felvilágositásért

A. HERZEG

127 Washington St., New York City.

Security Trust Company

MAGYAR OSZTÁLY

1143 MARKET STREET,

WHEELING, W. VA.

SZAZALÉK KAMATOT FIZETÜNK BETÉTEKRE.—PÉNZT VISSZAFIZETÜNK BÁRMIKOR FELMONDÁS NÉLKÜL.

Hajójegyek, pénzküldési ügyekben és bármely más ügyben felvilágositással szolgál HORVÁTH JÁNOS a magyar osztály vezetője

Karácsonyi pénzküldés

Közeledik karácsony ünnepe és igy csak természetes, hogy az amerikai magyarok az óhazában élő szeretteikre gondolnak és módot keresnek arra, miképen varázsolhatják boldoggá, széppé az otthon lévők szomoru, szegényes karácsonyát. Erre most csak egy mód van: HA PÉNZT KÜLD NEKIK, MERT MA MÁR PÉNZÉRT CSAKNEM MINDENT LEHET KAPNI AZ ÓHAZABAN.

TELJES BIZTONSÁGGAL KÜLDHET PÉNZT MAGYARORSZÁG MINDEN RÉSZÉBE.

Bármely budapesti cimre, vagy bármely budapesti bankban és a következő megyékbe: Pest, Szolnok, Csongrád, Borsod, Heves, Hajdu, Csanád, Békés, Szabolcs, Győr, Somogy, Fehér, Veszprém, Zala. Sopron. Tolna, Vas, Komáromnak és Dunántól délre eső része, Esztergom déli része, Gömör déli része, Abauj déli réaze, Nógrád déli része, Zemplén déli réaze. Ezen területeken a régi magyar korona van forgalomban.

Abauj megye északi részre, Árva, Bars, Bereg, Esztergom északi része, Hont, Liptó, Máramarosnak a Fekete Tiszától északra eső része, Nógrád és Ipolytól északra, Nyitra, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc, Ugocsa északi része, Ung és Zemplén északi része. Ezen megyékben chehoszolvák korona van forgalomban.

Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Bihar, Csik, Fogaras, Háromszék, Hunyad, Kiskükülló, Kolozs, Krassószörény, Marostorda, Máramaros déli része, Nagykükülló, Szatmár egy része, Szeben, Szolnok-Doboka, Szilágy, Torda-Aranyos, Temes, Ugocsa déli része és Udvarhely megye. Ezen megyékben román lei van forgalomban.

A legujabb pénzküldeményekről a napokban érkezett nyugták bizonyitják, hogy KISS EMIL pénzküldési rendszere tökéletes. Ha tehát azt akarja, hogy pénze otthon pontosan megérkezzék, a dollárait erre a cimre küldje:

KISS EMIL, bankár

133 SECOND AVENUE, NEW YOR, N. Y.

ALAPITVA 1898-BAN.

Ezer és ezer ember ténfereg itt New Yorkban, várva a hazautazás lehetőségére. Költik a pénzüket és ezer veszedelmnek vannak itt kitéve. Ujra figyelmeztetem az amerikai magyarokat, ne hagyják el vaktában a munkahelyüket, mert a hazautazás ma még nagyon nehéz és nagyon baj os. De ha már New Yorkban vannak, őrizkedjenek ösmeretlen emberektől és ne váltsák be pénzüket vagy a magukkal hozott checket, amig előbb személyesen nem keresnek fel irodámban.

BETÉTEKRE 4% KAMATOT FIZETEK.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP
(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
75 East 10th Street, New York
Telephone: Stuyvesant 962

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban	The Only Hungarian Miners Journal in the United States
Szerkesztő HIMLER MÁRTON	Editor MARTIN HIMLER
Előfizetési ár: Egyesült Államokban 1 évre $2.00 Magyarországba $3.00	Subscription Rates: In the United States ...... $2.00 In Hungary $3.00
Megjelenik minden csütörtökön	Published Every Thursday

Published by MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról bányászoknak.

The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Munka, tisztesség, tanulás és összetartás! Ez legyen a jelszavunk, mert ez segít bennünket előre a boldogulás felé.

Work, honesty, education and cooperation! This should be our motto, for this helps us toward our success.

A béke háborus eseményei

MAGYAR KIRÁLYPÁRTIAK KÁROLY FIÁT SZERETNÉK KIRÁLYNAK

A magyar királypártiak erősen foglalkoznak azzal a tervvel, hogy visszahivják Károly királyt, ki valószinüleg le fog mondani az uralkodás jogáról legkisebb fia érdekében. A királypártiak élén Horthy admirális áll és azt akarnák keresztül vinni, hogy a kiskoru Ottó trónörökös mellett József főherceg legyen a tényleges uralkodó, Olaszorszagon kivül ez ellen egyetlen ország sem emelne kifogást a jelek szerint.

A Tisza István meggyilkolásáért perbefogottak közül eddig nyolc emberre bizonyitották rá a részvételt és ezek között van Pogány, a volt bolsheviki miniszter, ki ezidőszerint Ausztriában tartózkodik, valamint Kerb Pál, a hirneves iró.

AZ UJ MAGYAR KORMÁNY

Egy uj kabinetet alakitottak Budapesten s az át fogja venni Magyarország mindazon részének kormányzását, amelyet a visszavonuló román hadsereg kiürit. Ez a kormány a szövetségesek bizalmát és elismerését csak feltételesen birja, minthogy ez attól lett függővé téve, hogy képes lesz-e az uj kormány általános rendet teremteni és mielőbb kiirni, megtartani az uj választásokat. Kétségtelen, hogy e kormánynak a szöveségesek által történt elfogadása azért történt, mert szükségét érzik egy olyan kormányzatnak, amely ha csak ideiglenes is, de együtt maradhat mindaddig, amig a magyar nemzettelmegköthetik a békét.

Az uj kormányban Friedrich István a volt ideiglenes elnök is vállalt tárcát, még pedig a hadügyminiszter szerepében. Ez a tény, valamint az, hogy a régi rendszernek több hive is helyet kapott az uj kabinetben, azt igazolják, hogy a régi rendszer, amely a háboru előtt a magyarországi nemzetiségeknek elviselhetetlenné tette a magyar alattvalóságot, az uj kormányban nagy befolyással birnak. A királypártiak máris követelődznek és keresztül akarják vinni, hogy a középületekre helyeztessenek vissza az onnan eltávolitott királyi cimerek és sok szó esik Károly király visszatéréséről is arra a földre, ami még megmaradt a régi Magyarországból. Az uralkodás jogáról Károly a mai napig sem mondott le formálisan.

A magyar királyság visszaállitása ugy Magyarországnak, mint a szomszéd államoknak kárára lenne, de az most egyre valószinübbnek látszik a körülmények kialakulásából. És ha visszaállitják a királyságot, kit lehet majd ezért felelősséggel terhelni? A román elfoglalás terhe alatt a magyar nép talán késznek mutatkozott bármilyen változásra, csakhogy a románoktól megszabadulhasson. De ennél is jobban megkönnyiti a királypártiak munkáját a népnek a bolshevizmus visszatértétől való félelme, mert a bolshevizmus sokkal tovább tartotta Budapesten a románokat, mint a románok eredetileg szándékoztak ott maradni. Magyarország népe sokat szenvedett a Kun és Számuelyaktól és nem akarja azt megismétlődve látni.

Viszont Kun Béla sohasem jutott volna uralomra Budapesten, ha Károlyi a kormányt át nem adja neki. Károlyi pedig soha sem adta volna át az uralkodást, ha nem az lett volna a célja, hogy a békekonferenciát megijessze és ideiglenes bolsheviki kormányzattal arra birja azt, hogy Magyarország régi, ezeréves határai a régi formában megmaradjanak. Az az erős elhatározás, hogy a nemzetiségek megmaradjanak Magyarország fenhatósága alatt, vezetett a bolshevikiek kormányra jutásához, ami annyi szerencsétlenséget hozott a magyar népre. Maga a bolshevizmus is elég sok kárt okozott és az volt a közvetlen oka a román elfoglalásnak is. A románok sokkal kevesebbet vettek el Magyarországtól, mint amennyit a központi hatalmak szedtek el Romániától a háboru alatt, sőt, talán nem többet, mint amennyit maga Magyarország zsákmányolt a román földön. Minthogy pedig ennek a megtorlásnak Németország és Bulgária nem voltak kitéve, —hanem csak maga Magyarország, a magyar nép természetesen hibetetlenül félrevezetve és becsapottnak érezte magát s igy nem csoda, hogy sokan a régi Habsburg-uralom alatt élt napokat aranyvilágnak tartották, összehasonlitva a román uralommal.

Ha tehát a Habsburgok visszakerülnek Budapestre, az csakis Károlyi Mihály büne lesz s őt fogja ezért terhelni minden felelősség. Károlyit, aki legalább is olyan részt vett a Habsburgok kiüldözésében, mint bárki más Magyarországon. A Habsburgok vissza fognak jőni egy olyan országba, amely elvesztette mindazon területeket, amelyeket Károlyi meg akart menteni s amely ország azonfelül sok egyebet is veszitett.

BULGÁRIA ALÁIRTA A BÉKÉT

A szövetségesek és Bulgária közötti békeszerződést november 27-én reggel Neuilly-ben, Párishoz nem messzire aláirták. A ceremónia nem járt azzal a pompával, amelylyel a versaillesi békekötés, de az emberi érdeklődés itt is óriási volt.

Stambulivszki, Bulgária megbizottja irta alá a szerződést, ki amikor Ferdinánd király a központi hatalmakhoz való csatlakozást határozta el, figyelmeztette a bolgár királyt, hogy ezen cselekedetével a bolgár nemzet halálos itéletét irta alá. Akkoriban a parasztpárt elnöke volt és nem volt semmi befolyása az ország ügyeinek intézésében. S most ő jelent meg, mint Bulgária miniszterelnöke, hogy aláirja a békeokmányt, amely magában foglalja Bulgária büntetését, amire ő előre figyelmeztette Ferdinándot.

Amikor Amerika megbizásából Frank L. Polk, az amerikai békedelegáció feje odaillesztette nevét a békeokmány alá, a teremben általános morajlás keletkezett. Megjegyzések hangzottak el, hogy az Egyesült Államok ismét aláirnak egy békeszerződést, amely a Nemzetek Ligája elvének alapján lett megszerkesztve.

Románia és Szerbia nem voltak jelen a békekötésnél, mert a szövetségesek mindaddig nem engedik azoknak aláirni a bolgár békét, amig az ausztriai szerződést alá nem irta ez a két nemzet. Az osztrák szerződésben tudvalevőleg olyan pontok foglaltatnak, amelyek Romániának és Szerbiának nincsenek inyére s azt mindaddig nem voltak hajlandó aláirni. Igy tehát mindaddig, amig ez a két ország is alá nem irja a bolgár békét, a balkáni államok háboruban állanak egymással, ha nem is tényleg, de formailag.

AMERIKÁNAK KELL AUSZTRIÁT MEGMENTENI

Lloyd George, az angol miniszterelnök ma a képviselőházban több kérdésre válaszolt, amelyek között a legfontosabb volt az, amely az ausztriai viszonyokkal foglalkozott. Lloyd George szerint az osztrák kérdést csakis egy nagyobb nemzetközi kölcsönnel lehetne sikeresen elintézni, ez pedig csakis ugy lehetséges, ha az Egyesült Államok a reá eső részt hajlandó lesz kiutalni. Ebben az ügyben már intéztek egy sürgős megkeresést az amerikai kormányhoz.

Arra a kérdésre, hogy kinek a feladata lesz a Nemzetek Ligája első gyülését összehivni, az angol miniszterelnök azzal felelt, hogy a békeszerződés ötödik cikke világosan kimondja, hogy az Egyesült Államok elnöke hivja össze ezt a gyülést és szerinte ezt egyáltalán nem érinti a békeszerződésnek az amerikai szenátus által történt visszautasitása.

A londoni Daily Chronicle nagy tetszéssel fogadja Lloyd George nemzetközi kölcsönre vonatkozó tervét és ezeket irja: "Ha hamarosan nem tudunk orvoslást találni az európai kontinens egy nagy részének gazdasági insége ellen, ugy előre nem látható katasztrófa fogja sujtani az illető országokat. A hitel problémája sokkal nagyobb, semhogy egyetlen hatalom képes legyen azt sikeresen megoldani, még akkor is, ha az Angolország. Csakis egy óriási nemzetközi kölcsönel lehet itt eredmény elérni, semmi egyébbel. Szükséges persze, hogy ebből az Egyesült Államok is kivegye a maga részét és örömmel halljuk a miniszterelnöktől, hogy ilyen irányban már lépések történtek és reméljük is, hogy Amerika kedvezően fogja elintézni a dolgot. Különben nem is képzelhető, hogyan tudná Amerika a kivitelét finanszirozni.

Erre a kölcsönre saját szövetségeseinknek is szüksége van, de különösen volt ellenségeinknek, kik csakis akkor lesznek képesek labraállani és megfizetni a rájuk kiszabott büntetést, ha segitségükre sietünk mentől előbb.

HATORÁS MUNKANAP

(Folytatás az 1-ső oldalról.)

"A munka nehézségeket lehetetlen leküzdeni egyedül azzal, hogy egyre emeljük a munkabéreket, bonuszt, meg prémiumot biztositunk és darabszámra dolgoztatunk a munkásainkkal. A velük együttmuködés az egyetlen megoldás. A haszonban is részesiteni kell őket. Csakis az ilyen társas viszony őszintesége vezethet eredményre, ami nemcsak a munkásnak, de a munkáltatónak is nagy előnyére szolgál."

Lord Leverhulme nagy ellensége annak, hogy az ipart az állam kisajátitsa. Szerinte az állam egy kávésboltot sem képes eredményesen kezelni. Az ipari demokrácia általános elveiről a következőket mondta a lord:

"A munkások azon követelése, hogy a gyár, melyben ők dolgoznak, részben az ő ellenőrzésük alá kerüljön, nem igazságtalan és határozottan megszivlelendő követelés. De természetes, hogy nem lehet a gyárból egy hozzá nem értő munkást kivenni és beállitani az igazgatóság élére, mert nem lehet tőle azt kivánni, hogy ott értékes szolgálatot tegyen a vállalatnak.

A munkások azon kivánsága, hogy az igazgató tanácsban nekik is hely jusson, hogy igy az ipar ellenőrzésében ők is részt vegyenek, nem rossz dolog. De vesztett dolog lenne és az ipar tönkrejutását eredményezné, ha bármely országban is, az ilyen igazgató-tanácsba gyakorlatlan és felelőtlen emberek kerülnének. Nevelnünk kell előbb munkások között olyanokat, akik megállják helyüket a felelősségteljes állásban és akkor a munkások ezen követelése könnyen lenne teljesithető.

Ezután az általános munkásmozgolódásról beszélt a lord, folyékonyan és könnyedséggel, az olyan ember éleslátásával, ki az akadályokat csak lépcsőnek tekinti.

"Nem szabad szem elől tévesztenünk azon tényt, hogy a jelenlegi ugynevezett nyugtalanság a munkások rétegeiben, tulajdonképen nagyon kivánatos, mert reményt nyujt arra, hogy az ipari problemákat egyszersmindenkorra rendezni lehet. Ha sikerülni fog a munkásokkal való társas együtt müködést megteremteni, ugy az sokkal többet fog jelenteni a nagy kérdés megoldásában, mintha a munkabéreken kivül bizonyos haszonrészesedést nyujtunk a munkásoknak. A társas együttmüködéssel közelebb hozzuk őket magunkhoz, az egyenlőség és testvériség szellemében. A jelenlegi nyugtalanság legjobb megoldása lesz ez, mert a munkaadó és munkás közötti gyanut és bizalmatlanságot fogja megszuntetni."

A lord egyáltalában nem aggódig az ugynevezett "vörös-veszedelem" miatt, mert teljesen megbizik a társadalom józan gondolkodásában. Az angol munkáspárt mozgolódása szerinte nem jelenti azt, hogy Angolországban is olyan viszonyok lesznek, amelyek Oroszországot a tönk szélére juttatták.

"Nálunk előbb-utóbb egy munkás kormány fog uralomra kerülni. De nem látom be, hogy miért kellene attól félni, mikor Ausztraliában például évekig voltak ilyen munkáskormányok uralmon és azok mindegyike kitünően megállta a helyét. Ügyvédek és nagytőkések, nem az egyedüli értelmes elemek egy országban és egyáltalán nem aggodom, ha arra gondolok, hogy a kozeljövőben a munkáspárt fog kormányt alakitani."

A lord nem bizik a bányák állami kezelésbe való vételében sem Amerikában, sem Angliában. Szerinte ez nagy zürzavart okozna az iparban, mely ugy az államnak, mint az iparnak nagy veszteségeket jelentene.

A Lord Leverhulme és a munkásai között fennálló jó viszonyra igen jellemző a lord Port Sunlight-on levő munkástelepe. Ugyanott van a hires gyártelep is és e kettő méltán viseli "az ipar otthona" elnevezést. A város rendelésre lett épitve. Területe 462 aker, melyből 239 aker a gyárépületnek, 223 aker pedig a falunak van szánva.

A házak egyszerü, de izléses formában épültek, körülöttük kerttel. A faluban van templom, társaskörök, iskolák a munkások gyermekei részére, müszaki iskolák, egy vendégfogadó, uszoda, kórház, könyvtár, tornaépület, fürdők, tenniszpályák és közkertek. A falu felépitési költsége körülbelül 3.250,000 dollár. A házakat nem adják el, mig a házbérek mindössze pár shillingre rugnak hetenkint.

Anyagilag persze a városka nem fizetődik ki, de a lord szerint a munkások megelégedetten élnek és a biznisz is virágzik. Egy-egy családból nagyapa, apa és fiu egymás mellett dolgoznak a gyárban. Egészséges férfiakat és nőket nevelünk ipartelepünkön s ez sokkal jobb, mintha tulságos hasznot adnánk a részvényeseinknek.

Megkérdezték a lordtól, vajjon mi a véleménye az italtilalomról. A leghatározottabban ellene van annak, ha bármilyen formában is korlátozzák a munkások akaratát, de erősen dolgozik a mértékletesség érdekében.

Az angol lord ujjitása annál érdekesebb, mert ez teljesen megegyezik a Magyar Bányászok Bányája berendezésével. Az angol lord megérezte az uj idők szellemét és van annyira okos ember, hogy ahelyet, hogy állandóan harcban álljon a munkásaival — ami a gyárnak nagy károkat okoz — maga gondoskodik arról, hogy a munkásai meg legyenek elégedve. Jó szándékból adja meg azt, amit előbb-utóbb erőszakkal ugy is elvennének tőle és igy legalább élvezi azt a hálát, amit munkásaitól kap a bölcs kezdeményezésért.

Világos tehát, hogy mi a helyes uton jártunk, amikor megcsináltuk az első olyan vállalkozást, amely a munkások tulajdona, és büszkék lehetünk arra, hogy a magyar bányászok voltak az elsők, akik a kezdeményező lépéseket tették meg a korszakalkotó ujitásban.

HONFITÁRS!

Ha pénzt akar küldeni az ó-hazába!

Ha utazni akar!

Magyarországba a megszállott területekre, Jugo-Sláviába, Cseho-Slovákiába Erdélybe, mielőtt utnak indul, forduljon bizalommal hozzánk.

Hajójegyét és utlevelét biztosan megszerezzük.

Felvilágositásért irjon vagy sürgönyözzön

ZÁRÓ C. HENRY, Bankárhoz

THIRD AVE. and SIXTH STREET, NEW YORK CITY.

RIEGER R. JÓZSEF, a magyar osztály vezetője.

Egy igazi takarékpénztár

Állami felügyelet alatt álló pénzintézetünk takarékbetéteket fogad el.

Pénzt küldünk a világ minden részébe teljes felelősség mellett a legalacsonyabb napi árfolyam mellett.

Külföldi pénzeket veszünk és eladunk napi áron.

Haza küldött pénzekről a cimzett sajátkezüleg aláirt nyugtáját adjuk.

THE PROGRESS BANK

7-ik és 8-ik utcák között

119 Avenue A, New York, N. Y.

BUTLER COUNTY NATIONAL BANK

Butler, Pa.

A magyarok bankja.

Nemcsak a betéteink emelkednek állandóan, hanem magyar üzletfeleink napról-napra nagyobb bizalommal fordulnak hozzánk.

Alapittatott 1890-ben, tehát több, mint 28 év óta sikeresen és jó eredménynyel vezetjük a bankot.

Betétekre magas kamatot fizetünk.

Bárminemü pénzügyben forduljon bizalommal hozzánk, mindenféle ügyben bizalmas tanácsot adunk önnek.

A Nagy Bank a törvényszék mellett.

2024

Ha azt akarja, hogy Európába küldendő

Karácsonyi ajándéka

pontosan érkezzen szeretteihez, küldje azt a mi megbizottunk, Albert N. Grayev ur által, aki nálunk mint segédpénztárnok van alkalmazva s aki december 3-ikán indul Európába. Grayev ur december 20-ika körül Budapesten és Bécsben lesz s e két városból lesz azután a pénz karácsonyi jókivánságokkal szétküldve.

Aki azt akarja, hogy karácsonyi ajándéka időben érkezzen meg, a pénzt minél előbb küldje be hozzánk

A mai alacsony árfolyam mellett a pénz a legjobb adomány

1000 Korona $11.50

Dijtalan felvilágositó és tudakozódó osztályunk beszerzi óhazai rokonainak pontos cimét, kikutatja örökségek, ingatlanok, jogi és személyes ügyeit. Irjon felvilágositásért az alábbi cimre

PEOPLES BANK

410 SOUTH STREET, 7th ST. ÉS GIRARD AVE. PHILADELPHIA, PA.

Pennsylvania állam fennhatóság alatt álló állami bank.

Alaptőke s tartalék $3,500,000.00

Hajójegyek és utlevelek beszerzése.

Sovány, Vézna férfiak és nők a

A VIN-KO

használata után gyorsan megszerezhetik az

EGÉSZSÉGET, JÓ ÉTVÁGYAT, ERŐT ÉS Piros Arcszint

Próbálja meg! Vegyen még ma a Patikában vagy a Company Storban egy üveg

VIN-KO-T.

Ha az eredetit ott nem kaphatja, rendelje meg a feltalálótól.

Ha egy teljes kurához való 6 üveget rendel, küldjön be 7 dollárt, ha egy üveget rendel, küldjön be 1 dollár 25 centet.

ROYAL MFG. CO.
Duquesne, Pa.

Asszonyok, ide vigyázzanak!

Megér-e az egészsége egy postabélyeg árát? — Akar-e egy heti mosást 15 perc alatt elvégezni minden erőlködés nélkül. Ha a Mitchel Magic Marvelt használja, az ki mossa ruháját 15 perc alatt minden dörzsölés nélkül. — Nem ártalmas a ruhának, sem a kéznek. Nem eszi meg, mint más ajánlott szerek. Ne vegyen hamisitványt. Most is két céget perelünk hamisitvány forgalomba hozatala végett. Mivel az egész országban ipari harcok vannak s a karácsonyi ünnepek miatt a csomagszállitás nagyon nehéz: kérjük rendelőinket, hogy idején intézkedjenek s lehetőleg nagyobb mennyiségre adjanak rendelést. Egy dolláros doboz elég hat hónapig, postaköltség 10 cent, amely mellékelendő. Irjon magyarul az alanti cimre: MAIL ORDER HOUSE, GLENFIELD, New York State.

FIGYELEM MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Dacára az ország több részén bányamunka csökkenés állt be, mink abban a helyzetben vagyunk, amit más társaság meg nem mer koekáztatni.

UNITED STATES COAL & COKE CO.
LYNCH MINES, KY.

bánya telepei teljes erövel éjjel-nappal dolgozik. Munkazavar nem ismeretes. MIÉRT? Mert mindenki meg van elégedve.

A bányáink egyenes bejáratuak. Gáz, viz nincs, szabad lámpát használnak. A helingek, valamint a rumok villanyvilágitással van felszerelve.

Még 150 családos emberre vár 150 uj különféle nagyságu ház 3 szobástól 12 szobásig.

A bányavezetöségünk a legelismertebb magyar pártolók.

Jöjjön munkára készen. Fizetünk 50 centtől 70-ig óránként. 2 tonnás cáré 95c-től $1.22-ig. Ticket és box cáré kapható, ha 4 család pakol egy cárébа és a költség a munkából levonandó.

Jöjjön vagy irjon erre a cimre:

STEVE LUKAS

P. O. Box 55, Lynch Mines, Ky.

Bankunk a legnagyobb ezen a vidéken. Évek óta birjuk a magyarok bizalmát.

Ne küldje pénzét idegen, ismeretlen bankokba, hanem jöjjön hozzánk a vidék legszilárdabb nemzeti bankjához, ahol a legjobb kiszolgálásban részesitik.

FIRST NATIONAL BANK,
ALEX BISHOP, pénztárnok.
WILLIAMSON, W. VA.

TARKA SZINPAD.

NEM MINDIG NYER A GYÖZTES. A nyugalomban — és pedig nem a saját jószántukból nyugalomba vonult királyok száma hamarosan megnövekszik eggyel. Eddig csak a háboruban vesztes országok királyainak kellett otthagyniok a megszokott foglalkozásukat, ugy látszik, hogy most kerül a sor a nyertes, vagyis inkáb baz ugynevezett nyertes országok uralkodóira.

Furcsa dolog ez a háboru. Az emberek csak nem akarják belátni, hogy minden háboru csakis veszteséggel jár és legfeljebb csak a veszteség nagysága körül lehet különbség.

Az olasz nemzet megnyerte a háborut. Elárulta a szövetségeseit, azok ellen fordult, akikkel szövetkezett, akik pedig segitették volna Olaszországot, h aő ment volna először háboruba.

De hát ez már régi dolog. Olaszország a szövetségesei ellen ment és megnyerte a háborut. Abban a zászlócsoportban, a melyet diadallal hordoztak szét a győzelmes országokban, ott leng az olasz zászló is. A zászlóé tulajdonképpen minden dicsőség, mert az országban épen olyan rendetlenség, zavargás van, mintha elvesztették a háborut és az ország koronás fejét ugyanaz a sors érte, mint a vesztes országok uralkodóit, ott kell, hogy hagyja a trónt, amit az ősei szépen kiültek neki.

Az olasz király is abban a táborban volt, amely a német császár lemondását követelte. A céljukat elérték, de néha viszszafelé is elsül ám a fegyver, mert az olasz király sorsa — dacára a hangos dicsőségnek — sem különb ám a német és magyar uralkodó sorsánál. Ha egyszer az elcsapott uralkodók egy klubot csinálnak, a volt német császár és magyar király mindenesetre gunyos mosolylyal fogják fogadni az uj klubtagot. És az olasz király ezt a gunyt meg is érdemli.

ÖRÖMHIR AZ ANYÓSOKNAK. Mr. Broer az az ember, aki megérdemli, hogy a világ összes anyósai félretett pénzükből szobrot emeljenek neki. Mert Mr. Broer arra vállalkozott, hogy megöli az összes veszedelmes anyósvicceket még a csirájában. Hogy hogyan tervezi ezt? Egyszerüen ugy, hogy feleségül veszi az anyósát. És ez aztán megölné az összes anyósvicceket, mert hiszen minden anyós azt mondaná, hogy lám, volt egy ember, aki feleségül vette az anyósát, tehát mégsem olyan borzalmas teremtmények az anyósok.

Már négy esztendővel ezelőtt elterjedt a hir, hogy a fiatal ember el fogja venni az anyósát. Az anyós utána járt, hogy honnan ered a hir és rájött, hogy a női segélyegylet tagjai terjesztik a hirt, amely ugyan nem megbotránkoztató, de hazugság. Az anyós ezért megharagudott és azóta felé se néz a nőegyletnek, pedig hát ez nem szép tőle, hát akkor minek az egylet, ha még az sincs megengedve, hogy pletykákat terjesszenek a tagokról.

Most ujra az a hir, hogy Mr. Broer elveszi az anyósát. A riporterek azonnal felkeresték mindkét félt, az anyós udvariasan ajtót mutatott a riportereknek, a vő pedig kijelentette, hogy minden percben hajlandó elvenni az anyósát, amikor az anyós akarja.

Vagy talán még jobban megerősiti ez az eset az anyósviccek terjedését? Mert hátha azt jelenti ez a hir, hogy ez az anyós még a többinél is különb, mert még a lánya halála után is az ő akarata érvényesül a vejénél.

KESERÜ KARÁCSONY. A jelek azt mutatják, hogy az idén Amerikának keserü karácsonya lesz. Nincs cukor. Hivatalos közegek ugyan kimutatják, hogy annyi cukor van Amerikában, hogy az csuda, és mi el is hisszük ezt. De egész Amerika azt kérdezi, hogy hol a cukor? A groszerisnak alázatosan kell udvarolni, hogy adjon egy fél fontnál több cukrot és mindenki boldog, ha kapja a sárga cukorral vegyitett fehér cukrot, amit a jóhangzás kedvéért szivárvány cukornak hivnak. Tudjuk az okokat is, hogy miért nincs cukor, legalább is tudjuk azt, amit a fogyasztó közönségnek beadnak, csak egygyel nem törődnek, hogy hogyan lehet a cukortalanságon segiteni. Érdekes, hogy mindig, ha valami baj van, azon dolgoznak azok, akiknek ez kötelességük, hogy mi a baj oka é snem törődnek az orvossággal. Azt mondják, hogy részben a különböző sztrájkok, részben pedig a prohibició az oka a cukortalanságnak. Mert mióta elvették a néptől a szeszes italt, azóta szesztelen italt iszik mindenki és igy à szódák, fagylaltok és cukorkák jobban fogynak.

Most már hetek óta nélkülözzük a cukrot a kávéhoz, főzéshez. Ellenben szódát ihat mindenki, arra van cukor és cukorkát is lehet vásárolni. Csak épen arra nincs cukor, ami elkerülhetetlenül szükséges. Nem lehetne beszüntetni egy időre — amig az a rengeteg cukor, ami van az országban — rendeltetési helyére ér — beszüntetni a nyalánkságok gyártását, hogy legyen cukor a szükséges dolgokhoz.

Karácsonyra lehet kendit venni mindenkinek, épen csakhogy cukor nélkül fogjuk meginni a kávénkat, teánkat. Mária Antoinette kivégzéséhez sok köze volt annak a kijelentésnek: egyetek kalácsot, ha nincs kenyeretek. Ezt mondta a szépséges és szerencsétlen nő az éhezőknek. Ezt mondják Amerikában is azoknak, akik a legszükségesebb ételekhez nélkülözik a cukrot: tessék kendit venni és fagylaltot enni......

AZ UTOLSÓ POHÁR. Vidám társaság utazott a vasuton és tekintettel a nagy szárazságra, vittek egy kis táskában jó, nedves igazi italt. A társaság egyik tagja bebizonyitotta barátságát és magával hozta azt a pár üveg finom italt, amit a szük napokra tartogatott. Szépen iszogatta, az ital fogyott, már csak egy fél üveg volt a jóból. Fél pohárral jutott mindenkinek és elhatározták, hogy ezt egyszerre isszák meg, de vizet is öntenek bele, hogy az egész pohár tartalma borizü legyen. A vizvezeték gomját megnyomták és sorba teletöltötték a poharakat, amik félig voltak jó piros borral. Koccintottak, a szájukhoz emelték a poharat és az első korty után valamennyien köpködni kezdtek. Istenem, mi történt. Az utolsó félpohár bort viz helyett szappanos vizzel higitották fel és igy nem lett semmi az utolsó italból, mert hiszen akármennyire száraz is az ország, bort szappannal azért nem lehet inni.

Négyszem között.

TÖBB ASSZONY EGY FEDÉL ALATT

Ha az ember figyelmesen átolvassa a naponta 30-40 oldalon megjelenő ujságokat a politikai események, rendőri hirek, szerencsétlenségek a milliomosok időtöltésein és munkások sztrájkjain kivül még sok-sok érdekes dolgot találhat.

Engem mindig nagyon érdekelt az ujság. Sokszor elgondolom, hogy milyen nehéz az ujság szerkesztő dolga. Bár igaz hogy a legtöbb cikk anyagát megkapják rövid kivonatban, mégis sok mindent kell a fejükből irni. Ha a bányásznak a keze fáj, nem tud dolgozni, ha a szerkesztőnek a feje fáj, épenugy kell irnia, mint ha vidám hangulatba lenne.

A nagy lapokból szeretem kiböngészni az apró pár-soros hireket. Sok érdekes és a mai embereket jellemző dolgot találni pár sorban is.

Valamelyik lapban azt olvasom, hogy Párisban a nők a bokájukon hordják az órájukat. Azaz karkötő óra helyett lábkötőórát viselnek. Ennek egy jó oldala van. Hogy az ember a villamosok és vonatok előtt mindig tudhatja, hogy hány óra van, ha figyelő a felszálló nők lábait. Már edig ki nem figyeli? Lépcsőkön is mindig tudhatjuk az időt, ha előttünk megy egy divatos kis nőcske. De hogy a nők hogyan nézik meg a bokájukra erősitett parányi kis órát, az egyelőre rejtély. Valószinüleg odaszólnak majd a lovagjuknak.

— Ugyan kedves, hajoljon csak le és nézze meg, hány óra..

Angliában is ujabb divat van. A nők az ékszereiket a homlokukon hordják. Nagyvilági nők nagyon eredetinek találják ezt az ötletet és nem is sejtik, hogy ezt már régen feltalálták Magyarország egyes vidékein a parasztmenyasszonyok.

Még egy uj divatról olvastam, ez a legérdekesebb. Ezt a divatot a háboru teremtette meg, Angliában kezd divatba jönni a mormon-vallás, ami tudvalevőleg többnejüséggel jár.

Anglia egyes vidékein annyi férfi elhalt a háboruban, hogy a lányoknak semmi kilátásuk sincs a férjhezmenésre. Ezt az alkalmat használják fel a mormon vallás hivei és ujabb hiveket toboroznak nők körében vallásuknak. A nehezen dolgozó, a kenyérért keservesen küzdő lányoknak bemesélik, hogy milyen gyönyörü, boldog, békés, családi élet vár rájuk. Meglesz az otthonuk, a családi körük, szerető és gondos férjük.

Mindössze csak azt felejtik el megmondani, hogy mi a többnejü élet természetes következménye. Mert hiszen a férj még egy asszony uralmát valahogyan csak ki birja, de tobb asszonynyal már csak ugy lehet megmaradni egy fedél alatt, ha a férj valamennyit kordában tartja. A mormon férfi feleségei rabszolgasorban élnek az urukkal szemben, a férj akarata mindenben feltétlenül érvényesül és a férj szava parancs.

De elképzelhető, hogy milyen nagy az egyezés az asszonyok között. Mert hát a legtöbb asszony még a barátnőjével sem fér meg, már pedig azt maga választja meg, hogyan férjen meg tehát azzal a nővel, akit az ura választ, akivel egy házban kell laknia és aki vetélytársa is. Csaknem minden asszony féltékeny természetü, féltékeny a legtöbb még akkor is, ha nincs oka rá, képzelhetjük, hogy milyen féltékeny ha van oka rá, ha a férj nem is tagadja a hütlenséget és ha az asszony kényszeritve van arra, hogy egy házban lakjék a vetélytársnőjével, vagy esetleg féltucat vetélytársnővel.

Furcsa helyzeteket idéz elő a többnejüség és valósággal szerencsétlenség lenne ennek elterjedése. De megvan az ok erre, a háboru idézte elő ezt a szükséget.

A háboru nem mulik el a béke megkötésével, különösen egy ilyen átkozott, hatalmas háboru nem. Hosszu éveken keresztül fogjuk érezni ennek a bünnek a következményeit mindenütt és minden időben. A háboru rajta hagyta nyomát a családi életen, a gyerekek agyvelején, az emberek szivén.

És nemcsak Angliában, hanem egész Európában, minden országban, ahol háboru dult ezrével lesznek szomoru reménytelen vénlányok, akik sohasem ismerhetik meg a szerelmet, a családi élet melegét, az otthon nyugalmát, akik egész életükre a kenyérkereset nehéz, rögös utjára vannak kényszeritve. És mindez azért, mert a furcsa észjárásu politikusok háborusidőt akartak játszani.

A természet csapásait ki lehet heverni egy pár esztendő alatt. Az emberek csapásai a legnagyobbak, legkeservesebb és ezt talán soha-soha ki nem lehet heverni.

Bányász János

MIT IRNAK A HAZAI LEVELEKBEN.

Az elmult napokban nagyon sok hazai levél érkezett, melyeket azonnal továbbitottunk a cimzetteknek. A héten már sok hálálkodó levelet is kaptunk, amelyekben testvéreink köszönik, hogy azzal is törődtünk, hogy minél előbb megkapják a már oly régen várt első hazai levelet.

A köszönő levelekben többen küldenek egy-két dollárt a nekik továbbitott hazai levélért. Számtalanszor megirtuk, hogy semmiféle szolgálatért pénzt nem fogadunk el és ezt fenn is tartjuk mindaddig, amig valaha közünk lesz a magyar bányászokhoz. A szolgálatokért beküldött pénzeket mindenkor visszaküldjük.

A kezeinken keresztül ment hazai levelekből egypárat, — amelyek nyitva érkeztek, — elolvastuk s alább közlünk mindenkit érdeklő részleteket.

Csehoszlovákiából jött levelekben azt irják az egyik helyről, hogy egy métermázsa buza 1000 korona, 2 méter fa 180 korona, 1 méter karton 100 korona, cipő 280 korona. Egy másik levélben, ugyancsak Csehoszlovákiából, azt irják, hogy egy pár cipő 200-400 korona, 1 métermázsa gabona 350 korona, és egy métermázsa buza 400 korona. A harmadik levélben egy métermázsa buza ára 3000 korona, egy pár zsizma 800. A negyedik csehoszlovákiai levélben egy mázsa buza 500 korona, egy köblös föld 200 korona, egy pár cipő 300 korona, egy kiló cukor 37 korona, egy kiló hus 20 korona, egy kiló rizskása 40 korona. Az ötödik levél szerint egy méter karton 25 korona, ezelőtt 60—80 korona volt, egy pár csizma 800 korona, egy méter szövet most 120 korona, azelőtt 300 korona volt, petroleum egyáltalában nem kapható az üzletekben, akiknek van, azok literjét 20—30 korona értékü élelmiszer elelnében adják.

Budapestről azt irják, hogy egy pár rossz minőségü harisnya 100 korona, cipő 8—900 korona.

A fenti árakból megállapithatjuk, hogy az irtózatos drágaság lassankint csökken, egyes árak pedig egyformák az amerikai árakkal, ha a korona mai árfolyamát figyelembe vesszük.

Ha a békeszerződés alá lesz irva és a határok véglegesen megállapitva, ugy valószinüleg hamarosan megállapodnak az árak is.

Több levélben irtózatos nyomorról panaszkodnak és segitségért könyörögnek, mert máskülönben elvesznek.

Az osztrák köztársaságnak deficitje

Bécsből jelentik november 22-ki kelettel, hogy az uj osztrák köztársaság fennállásának első esztendeje 19.000.000.000 korona veszteséggel zárult.

JÓ MAGYAR SZÉNBÁNYÁSZOK

családosok és nőtlenek felvétetnek modernül berendezett szénbányáinkban

Hooversville, Pa-ban

A szénréteg 3½-4½ láb magas. Machine és pick work.

Telepünk csinos bányaváros, iskola, templomok, bank, modern üzletek, vasuti állomás, néhány mértföldre Johnstowntól, Pa.

Nagy hall meetingek és mulatságok tartására.

TISZTA, OLCSÓ HÁZAK, JÓ KERESET.

Ha nem dolgozik, vagy nincs helyével megelégedve, jelentkezzen munkára készen vagy irjon magyarul a következő cimre:

Mr. S. B. JONES Supt.

Knickebocker Mines
DEPT. 2.
Hooversville, Pa.

VIGYÁZZATOK BÁNYÁSZOK!

Ne bizza pénzét utazó bankár pedlérre. Ne firkáljon New Yorkba, mert pósta utján nem tudnak a baján segiteni, jöjjön hozzank tanácsért, szivesen adjuk mindkettőt.

Helyezze el pénzét nálunk, ahol teljes biztonságban tudhatja. Kuldje el pénzét általunk a hatóságok által megengedett megyékbe. Most már szabad Magyarországba pénzt küldeni. Siessen az alkalommal. Vegyen tőlünk Korona Bankutalványt.

West Virginia egyik legerősebb bankja.

First National Bank
NORTHFORK, W. VA.
OSCAR ROTH,
az idegen osztály vezetője.

Johnstown és környékén lakó magyar bányszok!

EPERJESSY [illegible]

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS [illegible]

Állami felügyelet alatt.

213 BROAD STREET,
JOHNSTOWN, PA.

Hajójegy Pénzküldés Kozjegyzői iroda.

JÓ MUNKA bányászok számára!

Bányáink minden nap dolgoznak, a szén 4-6 láb magas. karbájd lámpát használnak. Szinház, iskola a telepen.

Jó házaink vannak villanyvilágitással ellátva közel a bányához.

Amely burdosgazda 6 burdost tart, az ingyen lakást, fütést és villanyvilágitást kap. Az utilkoltséget levonás nélkül a kompánia fizeti.

Egy egész rézbanda karmesterrel együtt jó munkát kaphat. [illegible] a völgyön sok magyar bányász dolgozik.

Jöjjön munkára készen vagy irjon magyarul, magyarul válaszolunk levelére.

John Sepsics
BOX 108
McVEIGH, KY.

Utirány. Williamson, W. Va. onnan 50 centbe kerül McVeigh [illegible]

ELADÓ!

Eladó egy 92 akeros birtok. 40 aker erdő és legelő folyó mellett. 20 aker kaszáló. 32 aker szántóföld, 11 szobás lakás, pincével, kuttal. Kőistálló cement flórral, 20 darab marha részére, pajtával. Van téli állomány, elegendő széna, rozs, zab, kukorica, krumpli, káposzta, bab, mák dohány, répa és más kerti vetemény. 5 fejős tehén, 1 bika, 2 üsző, 6 fiatal borju, két jó ló, két csikó. Tyukház 50 szárnyassal, disznóól 3 disznóval és 3 malaccal. Kocsiféiszer, nehéz és könnyü kocsi, tejes kocsi, két szánkó, eke, fogas, kelevéter töltő eke, kaszáló gép és házi szerszám. A farm a falu falu közepén van, iskola és templom közelében. Ára $4500. Készpénzért $4000. Bövebbet a tulajdonosnál:

Wm. Pirher
Glenfield, N. Y.

Egy uj találmány alkalmazása.

A hidegek közeledtével minden anyának nagyon kell vigyáznia, nehogy gyermeke hülést, tüdőgyulladást, vagy difteritiszt kapjon. Amint a gyermek eléri életének harmadik esztendejét, igen fogékony a difteritisz iránt és jelentéktelennek látszó hülésből is könnyen megkaphatja azt. A 3 és 4 év közötti gyermekek elhalálozása több mint egyheted részben difteritiszből származik.

A difteritisz elkerülhető és ha megfelelően kezelik, gyógyítható is. Bebizonyitott tény, hogy a legtöbb gyermek, ki difteritiszben hal meg, szüleinek tájékozatlansága és vigyázatlansága miatt veszíti el életét.

A difteritisz rendkivül ragályos betegség és sok gyermek elkaphatja. Épen ezért amint egy ilyen difteritisz esetet felfedeznek, az orvos antitoxin befecskendezést ad nemcsak a beteg gyermeknek, de a betegség továbbterjedésének megakadályozására mindazoknak, kik a beteg gyermekkel közvetlen érintkezésbe jöttek. Ezáltal fertőtlenitik a beteg gyermek környezetét, vagyis lehetetlenné teszik, hogy a fertőző betegséget azok is elkaphassák. Ezek a "mentesitő adagok" kisebbek annál, amelyet a beteg gyermekbe fecskendez az orvos, de rendes körülmények között elegendő ahhoz, hogy a ragályos betegségnek kitéve levő családtagok a befecskendezéstől számitott egy hónapon belül mentesek legyenek a betegségtől. Az egy hónap elteltével ez a mentesség megszünik.

Néhány esztendővel ezelőtt egy igen egyszerü módszert találtak fel arra, hogy megállapitható legyen, vajjon bizonyos személy elkaphatja-e a difteritiszt vagy sem. Ez a módszer "Schick-próba" név alatt ismeretes és abból áll, hogy a bőrbe néhány csepp difteritisz-toxint fecskendeznek és megfigyelik, vajjon a szurás helyén mutatkozik-e egy apró vörös folt. Ha ez a folt két vagy három napon belül sem mutatkozik, ez annak a jele, hogy a illető nem kaphatja el a difteritiszt.

Azok védelmére, akiken ez a vörösség megjelen, s akik ennélfogva tudvalevőleg ki vannak téve a difteritisz elkapásának, az orvosok ugyanazon befecskendezési eljárást ajánlják, mint amilyent tifusz-láz ellen oly sikeresen alkalmaznak már régebbi idők óta. Ez a védelmi intézkedés három kisebb befecskendezésből áll s azokat egy-egy heti időközben kell alkalmazni. Ellentétben a himlőoltással, ennél nem keletkezik seb és a befecskendezés teljesen veszélytelen. Ez a védelmi eljárás évekre kihat és némely esetben talán az egész életre is.

Minden szülőnek kötelessége volna, hogy az orvos által az emlitett "Schick-próbá"-nak alávesse gyermekét és ha abból kitünik, hogy gyermeke ki van téve a difteritisznek, ugy a három befecskendezésből álló védelmi intézkedést kell foganatositani.

Amerika gazdagsága

A washingtoni pénzügyminiszterium kimutatást közöl az amerikai vagyon növekedéséről. A nemzeti bankok pénzbetevőinek száma az utolsó kilenc esztendő alatt tiz és fél millióval magasabbra szökött és az egyéni bankbetétek aránylagosan 8 és fél billió dollárral emelkedtek.

Ez egy nagy amerikai banknak a jelvénye. Ha általunk küldet pénzt vagy nálunk helyezi el kamatozó dollár

BANKBETÉTRE

akkor tudhatja, hogy pénze biztonságban van.

A mi pénzküldési áraink a legolcsóbbak

Minden felvilágositást ingyen megad

CENTRAL MERCENTILE BANK OF NEW YORK

5th Avenue and 14th Street Corner.

Az idegen osztály vezetője: RÓNA GÉZA.

Tel. Stuyvesant 5400.

HAZAUTAZÓK FIGYELMÉBE!

HOTEL CONTINENTAL

101 Hudson Street, Hoboken, N. J.

Az összes Európába induló hajóállomásokkal szemben

Kényelmes és tiszta szobák, pontos és jó kiszolgálás az ó-hazába utazók részére. 20 éve, hogy az utazó közönség bizalmát birjuk.

Magyarok utlevelet kaphatnak, folyamodványt, utbaigazitást és mindenféle vele járó dolgot teljesen ingyen elintézünk, emberünk önnel megy az összes szükséges konzulátusokhoz.

Ha New Yorkba készül jönni, irjon először jelvényünkért, hogy emberünk Önt az állomáson felismerje és megvárhassa.

Hotel Continental

101 HUDSON ST., HOBOKEN, N. J.

Hogyan érzi magát egy idegen Amerikában.

Dacára annak, hogy az utóbbi esztendőben a bevándorlás csaknem teljesen szünetelt, alig van ma az országban grinhorn, mégis sok az olyan bevándorolt, aki még mindig idegennek érzi magát.

Az Americanization cimü folyóiratban találtunk egy cikket a fenti cimmel. És nagyon érdekelt bennünket, mert épen azon a napon kaptunk egy levelet is Szakács testvérünktől, aki szintén erről a kérdésről ir nekunk. Mi leközöljük mind a két cikket egymásután. Hasonlitsák össze a testvérek a két irást.

Az Amerikanization cikke a következő:

"Soha sem tulajdonitottam olyan nagy fontosságot az amerikanizálásnak az iskolák utján, mint most, amikor magam is voltam idegen országban — mondta W. S. Coy, a Columbus, O.-i iskolák szuperintendentje, aki csak mostanában tért vissza Franciaországból, ahol 8 hónapot szolgált az amerikai hadsereg müvelődési osztályán.

Minden amerikanizálásnak a legkezdetén a beszélni, irni és olvasni az angol nyelvet — folytatja Coy. Amig egy ország nyelvét nem beszéli valaki, addig nem egyéb, mint sár. Ez volt az én nevem is sokáig Franciaországban, bár tudtam valamennyit olvasni, mikor átmentem. Elismerem, hogy az országban minden idegennek nehéz a helyzete, minddaddig, amig nem beszéli az ország nyelvét és sehogysem érezheti magát amerikainak, az ország egy részének, bár lehet, hogy a szivében hüséges a fogadott hazájához.

Az idegen születésü szülők iskolás gyermekei sokat tehetnek, tulajdonképen az iskolai koron felül levő nők és férfiaknak van a legnagyobb szükségük az amerikanizálásra. Ha megtanitjuk őket a nyelvre, az amerikanizálás többi rész jön már magától. Amig a nyelvet tanitjuk, tanithatunk történelmet, kozgazdaságot, politikát is egyszerre a nyelvvel.

Szakács testvér irása alább következik:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Az amerikai kormánynak sok gondot okoz mostanában, hogy miként lehetne a sok bevándorolt beolvasztani, hogy az semmi egyéb, mint amerikai ne volna. Se szeri se száma a sok mindenféle törvényjavaslatnak, amit azok a törvényhozók nyujtanak be, akik az idegeneket mindenáron amerikanizálni akarják. Csakhogy azok a bölcs törvényhozók, bármint okoskodnak is, törekvésüket addig nem lehet, hogy siker koronázza, amig a beolvasztó mnkájukat nem elejéről kezdik, már pedig a jelenlegi módja, vagyis álláspontja a beolvasztásnak nem mondható helyesnek, amint azt alább megpróbálom kifejteni. Nem helyes először is azért, mert ide a háboru előtt sok ezer munkás ember bejött különböző országokból és az a sok ezer munkás, amint ezt az amerikai kormány is tudta annak idejében, nem azért jött, hogy itten polgárosodjék, hanem csupán azért, hogy a két keze utáni munkájáért jobb fizetésben és bánásmódban részesüljön. Tehát akiket az állam egyszer beresztett ide, mint ideiglenes munkásokat és mostan azoknak egyszerüen megparancsolják, hogy vagy polgárosodjék, vagy giráré az országból, ez egy csöppet sem mondható lovagiasnak, mert meghazudtolná az amerikai nemzet azon állitását, hogy Amerika a szabad népnek országa s Amerika minden becsületesen dolgozó munkásnak menedéket ad és tisztességes megélhetést biztosit. Másodszor eddig egyes vezető férfiaknak azon törekvését, hogy igy meg ugy meg kell értetni az idegenekkel a polgári jog megszerzésének szükségességét, azért lehet kifogásolni, hogy ha ők igazán amerikanizálni akarnak, akkor először is amerikanizálják az amerikaiakat és a helyett, hogy a bevándorlóval akarják megértetni annak szükséges és hasznos voltát, értessék meg az amerikaiakkal azt, hogy Amerika még nem az egész világ, hanem csupán egy világrésze az 5 közül és hogy a többi világrészeken is laknak emberek, még pedig olyan lelkes emberek, mint az amerikaiak. Mert bizony igen sok azon amerikainak a száma, a ki nem tudja, hogy a másik világrészről ideszakadt munkásember épen olyan lelkes teremtménye az Istennek, mint ő, hogyan kivánhatja azt az amerikai kormány például egy olasztól vagy egy magyartól joggal és igazsággal, hogy váljék igaz amerikaivá, holott az amerikai nemzet sohasem fogadja maga közé és soha sem tekinti magával egyenrangunak. Polgárosodhat egy olasz vagy egy magyar vagy tót akár ezerszer is, azért az amerikai nemzet szemében soha nem lesz az amerikai, hanem csupán gini, dégó és hunky. Tehát, ahelyett, hogy a bevándoroltat akarják felvilágositani, világositanák fel az amerikaiaknak egyes rétegeit és tanitanák embersége, a bevándorló aztán tudná, hogy mi a becsület. De amig az amerikai nép nem tekinti a bevándorlót magához méltónak, addig az utóbbiaktól sem kivánhatja senki joggal, hogy olyan szekér után szaladjon, amelyik ugy sem veszi fel soha. Én nem vagyok ellene az amerikanizálásnak, csak hogy, mint fentebb is emlitettem, először az olyan amerikaiakat kellene amerikanizálni, akik nem akarják megérteni, hogy az amerikai nemzeten kivül más nemzetet is teremtett az Isten, mert utóvégre is minden igaz amerikainak kellene ezt tudni. Továbbá meg kellene az ilyenekkel érteti azt is, hogy ha bármely országból ideszakadt munkás elnyerte a polgárjogot, az egy csöppet sem alábbvaló mint a bennszülött. Ezeket kellene a böles idegenfalóknak figyelembe venni és akkor nem volna rá szükség, hogy a bevándoroltat erőszakosan is amerikanizálják.

Tisztelettel

Szakács Imre,
Cymbria Mines, Pa.

E két cikk után nem érdekteln idézni azt a cikket sem, amely a Coal Age legutóbbi számában jelent meg a "The Radical Foreigner" "A radikális idegenek" cimmel.

Leirja ebben a cikkben az iró, hogy az országban jelenleg duló ipari háboruskodásnak, zavargásoknak, sztrájkoknak nagy részében az idegenek az okai és pedig azok az idegenek, akik sohasem törődtek az amerikanizálással. A kik idegen országok rabszolga uralma alól menekültek ki Amerikába, akik nem élveztek vallási és politikai szabadságot és akik az országukban tapasztalt szomoru példák után el voltak keseredve minden kormány ellen.

Mindezeknek az idegeneknek az Igéret Földje volt Amerika, mielőtt kijöttek. Meséket hallottak Amerikáról és mindig azoknak a meséjét, akik itt célhoz értek, szerencsét csináltak. Ugy képzelték el ezt az országot, mint a tejjelmézzel folyó Kanaánt.

De mihelyt az idegenek partra értek, azonnal csalódás volt az osztályrészük. Az amerikaiak — akik tulságos büszkeséggel emlitették származásukat, még akkor is, ha esetleg a nagyapjuk volt a bevándorolt — azonnal durva kézzel fosztották meg a bevándoroltat mindentől, ami neki eddig szép és szent volt. Gunyolódásokkal lekényszeritették róluk a hazai ruhát, kinevették a szokásaikat és az igyekezetüket is, a melylyel angolul próbáltak beszélni.

Mindezeket beismeri a Coal Age és hozzáteszi azt is, hogy Amerika nagy hibát követett el, mikor nem tudta megfelelően kezelni az idegeneket. A bevándorolt Amerikából csak a nehezebb oldalt látta, azokat a nehézségeket és veszedelmeket, amiken mindenkinek keresztül kell mennie idegen országokban, vezető és szeretö testvér nélkül, mert hiszen az amerikaiak nem vették maguknak azt a fáradtságot, hogy megmutssák nekik azt az Amerikát, amely a jó élethez is ad alkalmat.

Az amerikanizálás csak pár éve van jobb mederben, de még a mostani ut sem a legjobb. Hosszu évek kellenek most már ahhoz, hogy az eddigi hibákat kiküszöböljék, de ezt mindenesetre csak ugy lehet megtenni, ha elnézőbbek lesznek az idegenekkel és nem okozzák minden olyan sztrájkért, zavargásért az idegeneket, amelyben egy vagy két idegen is előfordul.

SZÁZÁVAL JELENTKEZNEK KANSASBAN A SZÉN BÁNYÁSZÁSÁRA

Két nagy város bezárta iskoláit a szénhiány miatt

Topeka, Kansas. Az önkéntes jelentkezők százai jártak Allen kormányzónál, hogy a kansasi széntelepeken munkát vállaljanak. A jelentkezők száma az első napon meghaladta az 1000-et. Ezenfelül más államoktól is kapott ajánlatot a kormányzó megfelelő segitség nyujtására, ugy embereket, mint szükséges felszereléseket illetőleg.

Wichita, Kansas. As American Legion Post Wichitából 200 embert állit Allen kormányzó szolgálatába, hogy az állami kezelésbe vett kansasi bányák mielőbb üzembe állithatók legyenek. Az önkéntes jelentkezők között vannak 5 gőzlapátoló tulajdonosa is, kik teljes felszerelésüket ajánlották fel a kormányzónak. Ez nagy segitségére lesz az üzemnek, minthogy egy ilyen szénlapátoló naponkint 300-400 tonna szenet képes a bányából felszinre hozni.

Pittsburgh, Kansas. A kansasi bányászok titkára, Thomas Harvey, kijelentette, hogy az állami kezelésbe vett szénbányákbani munkára önként jelentkezők sztrájktörőknek fognak tekintetni.

Kansas City, Kansas. Vasárnap este lépett érvénybe a szigoru intézkedés, amely minden nyilvános gyülekezetet eltilt a polgároknak. A rendeletet azért adták ki, hogy igy ellensulyozható legyen a szénhiány. Minden szórakozó hely, gyülésterem, klub és egyéb gyülekező helyet bezárnak vasárnap. A köziskolák hétfőtől kezdve szintén zárva maradnak, mig a templomoknak csakis vasárnapi istentiszteletet szabad tartani további intézkedésig. Irodaépületeknek csak reggel 9-től délután 4-ig szabad nyitva lenni.

MODERN —VIZVEZETÉK A BÁNYA MÉLYÉBEN

Igen üdvös dolog a földalatti munkát végző munkások részére jó ivóvizet vezetni a bányába. Eddig igen ritkán fordult elő, hogy a bánya mélyén dolgozó munkások egy jó pohár friss tiszta hideg vizet ihassanak. Legtöbb helyen ezt a kérdést ugy oldották meg, hogy a bánya falán leszivárgó vizet alkalmas helyen egy rögtönzött vederben fogták fel. Más helyen egy sziklamélyedésben az ott egybegyült vizből oltották szomjukat a bányászok.

Az Oliver Iron Mining Company egyik földalatti telepén most egy teljesen modern vizvezetéket szereltek fel, amely fentről csöveken át vezeti a vizet a bánya mélyébe és igy a bányászok bármikor könnyü szerrel juthatnak egy pohár teljesen friss és főleg tiszta, egészséges vizhez. Meg kellene ezt szivlelniök a többi társaságoknak is, mert kevés kiadással ők is hozzájuttathatnák munkásaikat ehhez a legelemibb emberi kényelemhez.

Az iskolás gyermekek egészsége és a szülők.

Ismét megnyiltak az iskolák és igy időszerü a szülőket figyelmeztetni, hogy vigyázzanak iskolás gyermekeik egészségére. Minden szülőnek gyermeke iránti kötelessége, hogy az iskolás gyermek teljes mértékben kihasználja az állam által nyujtott egészségügyi vizsgált előnyeit.

A United States Public Service hosszas tanulmányozása azt mutatja, hogy az iskolás gyermekek nagy része könnyen gyógyitható és még könnyebben elkerülhető betegségekben szenved, a mely betegségek a gyermekek testi és szellemi fejlődésének gytat vetnek. Az iskolás évek betegségei nem az iskolaépületnek tudhatók be, hanem a szomoru viszonyoknak, amelyek között a gyermekek élnek és iskolába járnak, ami kizárólag a szülők hibájából származik.

Hogy az egészségi vizsgálat eredményes legyen, gondoskodva lesz.

1. egészségügyi inspektorok egész napon át tartó szolgálatáról, hogy igy az iskolai orvos munkája megkönnyittessék.

2. iskolai ápolónők egész napon át tartó szolgálatáról az iskolákban.

3. a fogvizsgálathoz szükséges felszerelésekről,

4. inségben levő szülők gyermekeinek legjobb orvosi kezeléséről, ha arra bármily esetben szükség van.

5. a tanulásban gyenge előmenetelt tanusitó gyermekek alapos elmevizsgálatáról,

6. az iskolaépületek alapos tisztántartásáról,

7. az egyes osztálytermek állandó felülvizsgálásáról, hogy a tanulók egészségét fenyegető körülmények felderithetők és orvosolhatók legyenek azon peretől kezdve, amikor a gyermek felébred.

Azon államok és városok, a melyekben az egészségügyi vizsgálat már rendes folyamatban van, egybehangzólag jelentik, hogy az uj intézkedés megbecsülhetetlen javára van nemcsak az egyes iskolás gyermekeknek, de a köznek is általában.

BIRÓSÁGI DÖNTÉS A SÖRGYÁRTÁST ILLETŐLEG

Egy szövetségi biró ellene döntött a sörgyártás beszüntetésének

St. Louis, Mo. — Azon az alapon, hogy a 2.75 százalékos sör nincsen részegitő hatással, Pollock John, a United States District Courtjának birája ma birósági határozatában kimondotta, hogy az államügyészség és a belügyedelmi hivatalnak nincsen jogában az ilyen sör gyártását megakadályozni, valamint annak eladását sem szabad korlátozni Saint Louisban.

A birósági döntés szerint a kormány annakidején, amikor az alkoholtilalmat kimondotta, elismerte az egyes államok önelhatározási jogát és igy most nincsen jogában a kormánynak az egész ország területén érvényt szerezni a tilalomnak, amely különben is csak a háboru tartamára hozatott s a mely épen azért a háboru befejeztével, a békeszerződés aláirásával megszünt létezni.

A birósági döntés azonnali érvénynyel megengedi a st. louisi sörgyáraknak, hogy a 2.75 százalékos sör előállitását ismét megkezdjék és folytathassák azt mindaddig, amig a háborus tilalmat illetőleg véglegesen dönteni fognak.

Sósborszesz

A legjobb háziszer a világon

Minden házban nélkülözhetetlen.

És mi csináljuk a legjobbat.

A Korona Sósborszesz

A legjobb! A legerősebb!

A leghatásosabb!

Egy nagy üveg *$1.00*

6 üveg *$5.00*

12 üveg *$9.00*

Rendelje meg e cimen és győződjön meg saját maga róla.

The Fischer Chemical Co.

2812 EAST 79th STREET,

CLEVELAND, O.

Viszontelárusitók kérjenek ajánlatot.

MARADJON OTTHON!

NE MOZDULJON ADDIG EL MUNKAHELYÉRŐL,

mig utlevele és utazási engedélye nincs. Ezeknek az okmányoknak megszerzése néha hetekig is eltart.

SOKKAL OKOSABB,

ha ezalatt dolgozik és pénzt keres, mintha ott hagyja munkáját és eltölti nehezen megkeresett dollárjait. Minden szükséges okmányt az utazáshoz megszerzünk. Forduljon bizalommal hozzánk.

BÉRES ÉS FÖLDY

államilag engedélyezett hajójegy, pénzküldő és óhazai jogügyi irodája

639 - 8th Str., Huntington, W. Va.

SZABAD a hazautazás
SZABAD a pénzküldés

AKAR HAZAUTAZNI?

AKAR AZ ÓHAZÁBA PÉNZT KÜLDENI?

Forduljon hozzánk.

Transatlantic Exchange, Inc.

203 TENTH AVE., (22-ik utca sarok)

NEW YORK, N. Y.

Telephone Watkins 7232.

EUROPÁBA
utazók figyelmebe!

Eleget tanulhatott már a haza utazni akaró magyarság a mások kárán. A lapok is eleget figyelmeztetik őket, hogy ne üljenek fel mindenféle füt-fát igérő egyéneknek, akik csak arra törekesznek, hogy kihasználhassák őket és hogy aztán mi történik velük, azzal nem törődnek. Vannak tisztességes cégek, ahová bizalommal fordulhatunk. Mi nem igérünk lehetetlen dolgokat, mi tettekkel bizonyitunk. Ha nincs utlevele és utazási engedélye, azt mi rövid időn belül meg tudjuk szerezni dijtalanul. A legközelebbi induló hajóra ültetjük és gondoskodunk, hogy egész hazáig minden fennakadás nélkül jusson.

A cég élén tisztességes, tiszta multu, gyakorlott üzletemberek állanak, akik minden tekintetben kiérdemlik a haza utazó közönség teljes bizalmát.

Mindenféle felvilágositással szivesen állunk rendelkezésére a magyarságnak dijtalanul.

Honfitársi üdvözlettel,

Carpathia Exchange, Inc.

Cor. 19th Street.

153 Tenth Avenue, New York, N. Y.

Minden cigány a maga lovát dicséri!

Öndicséret helyett álljanak itt Wendel Domsa Lackawannai lakos sorai, aki azt irja, hogy mióta a mi dohányunkat megösmerte, nem kell neki más dohány, mert a mienk a legjobb és azt tartják a többi ottani magyarok is, mert valamennyien már a mi dohányunkat használják.

Ha meg akarja tudni hogy mi a jó dohány,

Próbálja meg a NÉGYES dohányt. Soha két évesnél fiatalabb dohányt nem használunk hozzá. Ára 5 ounces csomagokban 600 mértföldig 25 cent, 600-tól 1000-ig 26 cent, 1000-től 2000-ig 28 cent és azontul 30 cent csomagja bérmentve odaszállitva.

Olyan helyekre, ahol a dohány még nem kapható, minden 10 csomagos rendeléshez egy töltő tollat, amelybe tenta helyett vizet kell tölteni s ugy ir.

50 csomag rendeléshez egy nickel zsebórát és 100 csomagos vagy nagyobb rendeléshez egy svájci köves zsebórát küldünk ajándékba. — Árkedvezményt ajándékkal nem adunk.

Cim:

JAKAB ÉS TÁRSA

423 East 5th Street, New York, N. Y.

Felhivás a Szabolcsmegye nyirbélteki magyarokhoz!

Én, alulirott felhivom a nyirbélteki (Szabolcs megye) és környékéről Amerikába vándorolt földieimet, hogy jól figyeljék meg a következő mondanivalómat. Ez a felhivásom kiterjed mindazon nős, vagy nőtlen, asszony vagy hajadonra, ki a fentnevezett községből, a környékbeli tanyákról vándoroltak ki ide. Kedves községbelieim, ti azt éppen oly jól tudjátok, mint én, hogy az otthon levő szeretteink, kedves feleségeink, gyerekeink, apáink, anyáink, testvéreink, jóbarátaink az elmult 5 év alatt minek voltak kitéve és talán még máig sem multak el a nagy szenvedések, mert eleinte csak volt erős férfikéz otthon, aki még munkálta a földeinket, megszántotta, bevetett. Eleinte csak volt még ruházatok, mert hiszen mi is segitettük őket egy kis pénzzel, de csak kiki a maga hozzátartozóját, volt tehát mivel megvenni egy egy szekér fát, amivel a kemény télen a befagyott ablakot ki lehetett engesztelni, de ma már csak az irgalmas Isten tudja, milyen inségnek néznek elébe, se ruházatjuk, se tüzelőjük, se ennivalójuk és még mindezeknek a tetejébe a nagy bánat s keserüség, gyász és siralom az osztályrészük.

Akiben közülünk megbiztak az otthoniak, talán arról is letették már, mert hiszen az 5 esztendő alatt ugy el voltunk zárva tőlük, mintha meghaltunk volna. Évekig nem hallottuk a felőlük hangzó segélykiáltás szavait, nem látjuk az ő szomoru, szivszaggató fájdalmaikat. Pedig bizonyos, hogy ők mind azzal fordulnak hozzánk, hogy kedves férjem, vagy apám, vagy fiam, vagy barátom, rokonom, osszátok meg vélünk ezen nagy keserüséget, amelyet már alig vagyunk képesek kibirni és segitsetek valahogyan, akárhogyan. Nem halljuk e szavaikat, mert számüzve vagyunk tőlük és bánatos szivvel, kimeritő gondokkal eltelve, nyugtalanul járunk kelünk ebben az országban, mert nem tudjuk, mitevők legyünk, hogyan segitsük szeretteinket. A gond napestig üldöz, álmainkból felriaszt és kinozza elménket. Gondolatainkat meg oda viszi, a tengeren tulra, a földgolyó tuloldalára, a mieinkhez, de hiába, nem halljuk a szavaikat szegényeknek.

Tehát kedves földieim és különösen községbelieim, én az ő érdekükben hozzátok szólok és felhivlak mindannyitokat, hogy halljátok meg énáltalam az ő szomoru, segélytkérő kiáltásaikat. Az én szivem megérezte az ő szivük fájdalmát, az én elmém az ő bánatos gondoktól sugalt panaszaikat meg tudja érteni a messze távolból is és meghallom az ő könyörgő, segélyt kérő szavaikat, amelyet most a ti figyelmetekbe ajánlok. Jelentkezzetek hát nemre, vallásra való tekintet nélkül és hozzatok olyan áldozatot a mi édes szeretteinkért, amilyenre csak képesek vagytok. Ennél nemesebb áldozatot élő ember még soha nem hozott és itt fogjuk teljesiteni azt, amit a felebaráti irgalmasság tőlünk megkövetel és amit Isten is elvár tőlünk. Az éhezőknek ételt kell juttatnunk, a szomjasnak italt kell adni, a meztelennek ruhát, cipőt, az utasoknak szállást, a foglyoknak szabadságot és a betegnek kellő segitséget, hogy azok tovább is életben maradhassanak, hiszen oly sokat veszitettünk az elmult években, hogy többet egyetlen más ország sem veszitett az egész világon. Aki most adakozik, az mindezen célokra adja a pénzét, mert először enyhitünk azzal felebarátaink inségén, kik epedve te le reménnyel várják a mi segitő kezünket. A tőlünk kapott segélylyel a magyar gyermekek és saját maguk reszkető tagjait fedik be a dermesztő hidegben, ujabb reményt nyujtunk minden bajukban és emlékeztetjük őket, hogy mi még itt vagyunk és egy jobb jövőnek néznek elébe, ha majd az isteni gondviselés elenged bennünket érkezni oda hozzájuk. A mi adományainkkal millió és száz millió könnyet törlünk le az özvegyek, árvák és a fiát elvesztett öreg szülő szemeiről, kiknek csak bánat, csak szenvedés jutott osztályrészül, mig mi itten minden jóban duskáltunk. Azok, akik elestek nagy, véres csatákban, messze az édes hazától, vad ellenségeink ocsmány határain alusszák örök álmukat. De akik hazakerültek a halál vérmezejéről, meg a fagyos, vad szibériai hómezők fogolytáboraiból, azok is mind betegek, bénák, sánták, vakok, lefagyott kezekkel és lábakkal, de mezitelenek is, mert ruhát azok sem tudnak venni, akiknek pénzük van. Sirnunk kell amint ők sirnak, ha szegény hazánk, inségbe jutot kedveseink sorsára gondolunk. Előbb a négy és féléves háboru, azután az istentelen bolshevizmus döntötte szerencsétlenségbe azokat, akikért életünket adnánk, ha segithetnénk rajtuk. De még ez sem volt minden. Gyalázatos poroszlók bandája támadta meg a magyar hazát és az oláh banditák elvégezték azt, ami a háboru és bolshevizmus után még épen maradt. Az ezeréves magyar föld keresztül ment ezzel a kálvária mind a tizenkét stációján és az idegenek sorsot vetve kiosztották egymás között a magyar földet és valamint Krisztus urunkat orozva megölték, ugy szegény hazánkat is kivégezték a gaz zsiványok.

Tehát kedves községbelieim, kedves hazámfiai, nektek, akiknek nincsen okotok a sirásra, a bánkódásra, akiknek nem jutott osztályrészül ez a kegyetlen végzet, ti, akik az igaz magyar fajt képviselitek itt Amerikában, ti szíveljétek meg ezeket a szavakat, amelyeket csak azért irok itt le, hogy a más községbeliek ne mondhassák, miszerint csak a mi községünk szorul rá az adományainkra, a megszánásra. Akinek érző szive van, az nem tekinti, hogy melyik községnek kell, melyiknek nem, mert hiszen magyar testvérekről van szó és akinek magyar szive van, az nem zárkózhatik el a testvéri segélyezéstől. Amikor én itt felhivlak benneteket most adományozásra, ne mondjátok azt, hogy nektek családotok és gyermekeiteket kell gondozni, akik itt vannak veletek Amerikában, mert ne feledjétek, hogy a ti gyermekeitek mind szépen, pompásan öltözve járnak. Mi vagyunk vagy 83-an községbeliek és nem hiszem, hogy egy is lesz köztünk, aki nem nyitná ki a bugyellárisát és szivesen adna a nemes célra.

Tehát mindannyitokat felkérlek, hogy aki, amit adni akar, amennyit képes, küljétek be nekem, az én cimemre és irjátok meg pontosan a neveteket, cimeiteket, hogy én az adományokról jegyzéket készithessek és azt ezen lapban nyugtáztassam. A gyüjtést február 20-ig fogom vezetni és elfogadok adományt bármily községhez tartozó magyar testvértől is. Mindenki irja meg azt is, hogy otthon melyik községből való, meg a község nevét is, a görög katholikus és a római katholikus iskola falára ki fogom függeszteni, hogy mindenki láthassa és olvashassa. A pénzt pedig Olajos Illésnek fogom elküldeni, a névsorotokkal együtt.. Fogadjátok tőlem előre is köszönetemet az ő nevükben is és az ég áldását kérve reátok, maradok jóbarátotok

George Hangos,
Box 287, Murray City, Ohio.

Értesitsétek egymást levélileg is, mert hát ha ezen lap nem jár valamelyiteknek.

ÖN BIZTOS LEHET, HOGY TISZTA ÉS TAKARÉKOS, HOGYHA MAZOLÁT, EZT A DUS, TISZTA ÉS SIMULÉKONY OLAJAT VESZI.

Mazola egy tengeri olaj, mely különböző használatra alkalmas. Kivonatolva a legtisztább módszer által a tengeri szikjéből.

Az olaj finomitva van sokszorosan, mig teljes tisztaságát éri el. Egy negyedtől egy harmadig kevesebb Mazola kell sütemény vagy rétes készitésénél, mint kellene, ha vajat használna.

Mazola által pénzt takarit meg sütésnél, mert ugyanazon Mazola-t többször használhatja.

A kitünő iz következtében, melyet a Mazola ad, saláta készitésnél nagy népszerüségre tett szert azok között is, akik Olive olajat szeretik.

CORN PRODUCT REFINING CO.

17 Battery Place,

New York City.

MAZOLA

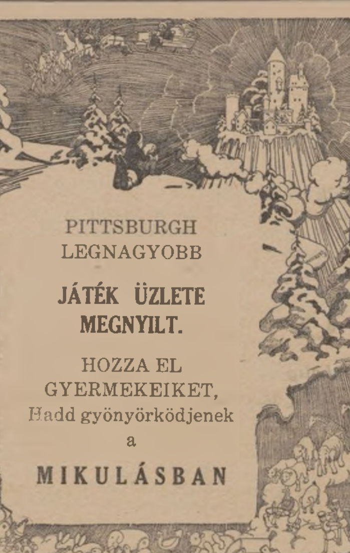

Egyedüli ut a boldogsághoz, hogy másokat tegyünk boldoggá.

MINDENKINEK VAN VALAKIJE

Magyarországon

Ha nem az apja, anyja, testvére, fia, leánya, nénje, ugy van rokona és barátja.

Vállaljuk el

MIKULÁS SZEREPÉT

Ha haza szándékozik menni, ne legyen önző és ne csak saját magára gondoljon, hanem emlékezzen meg [illegible] is. [illegible] val, amire nekik a legnagyobb szükségük van: meleg ruhát, cipőt, alsóruhát és élelmiszert.

Takarékoskodjék idejével, ha bevásárolni akar. Látogassa meg magyar osztályunkat. Alkalmazottaink mind magyar, gyakorlott elárusitó, akik magyar nyelven beszélnek és minden tekintetben segitségére lesznek kiválogatni azon árucikkeket, a mit bevásárolni szándékozik.

Akárminemü tanácsért és felvilágositásért, mielőtt máshová indul, forduljon csak bátran magyar osztályunkhoz, mely a basementben, az 5-ik Avenue oldalán van, a bejárat[illegible]

KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
5th AVE. SMITHFIELD & DIAMOND STS.
PITTSBURGH, PA.

BASEMENTBEN

HAZAUTAZNI szándékozók figyelmébe

A Magyar Bányász Otthon

a következőkről gondoskodik:

Segit az utlevél beszerzésénél.
Az utlevelet a konzulátusnál láttamoztatja.
Megszerzi a "Hazautazási engedélyt".
A vonatnál megvárja az utasembert.
Rendes szállásban részesiti.
Jó izüt ehet a legkevesebb pénzért
a Bányász Otthon vendéglőjében.
A koffereket behozatjuk a megérkezés napján.
A hajónál idejében lesz, nem kési le.
Kikisérjük a hajóhoz az utast.
Szóval, mig minden dolga el nincs intézve, az utassal vagyunk.

FONTOS!

Akik munkájokat addig nem akarják otthagyni, mig utlevelük nincs kész, az irjon felvilágositásért és ebben megmagyarázzuk, hogy mit kell tennie, hogy az utlevele meglegyen és addig is dolgozhasson, mig az megérkezik.

AZOK, A KIK MÁR MOST JÖNNEK NEW YORK-BA, IRJANAK ÉS MI

azonnal elküldjük a Bányász Otthon Jelvényét, és mikor a vonat New Yorkba érkezik, tüzzék fel és a Bányász Otthon embere már tudja, hogy maga hozzánk igyekszik.

Óvás!

Csakis olyanra hallgasson és azzal menjen, ki fel tudja mutatni a Bányász Otthon meghatalmazását,

Tehát idegennel ne álljanak szóba!

Magyar Bányász Otthon

Martin Himler,

75 East 10th Street, New York, N. Y.

Az Otthon a 4-ik Ave. és 10-ik utca sarkán van.

Mielőtt New Yorkba utazik, kérje a Bányász Otthon jelvényét.

A MAGYAR BÁNYÁSZ OTTHON A MAGYAR BÁNYÁSZ LAP FELÜGYELETE ALATT ÁLL. RÓNA ÁRMÁND Manager.

A MAGYAR BÁNYÁSZ OTTHON A MAGYAR BÁNYÁSZ LAP FELÜGYELETE ALATT ÁLL. RÓNA ÁRMÁND Manager.

Vándormadarak.

AZ UJ TESTVÉR.

Három tagból áll a család — itt. Ki tudja, hányból odahaza.

Az apa meg az anya kijött ide vagy hét esztendővel ezelőtt, ugy mint a többi, csak ugy pár esztendőre, hogy lemenjen a házról az adósság, nehogy minden elvesszen, ha esetleg szoritaná őket a takarék. Volt két kis gyerekük, egy két éves fiu meg egy három éves leány, ezeket otthonhagyták az asszony nővérénél, akinek nem volt gyereke, meg szerette is őket, gondolták hát, hogy szivesen meg teszi ezt nekik. Meg aztán nem is felejtik el, majd meghálálják, hoznak neki valami szépet, igen nagyon szépet Amerikából.

Milyen régi történet. Kiütött a háboru, és az egy-két esztendőből hét lett. Évekig nem is hallottak semmit az otthonmaradt két gyerekről, akiknek igy hét esztendőjük a szülők nélkül telt el. Aztán jött levél, hogy a gyerekek megvannak, egészségesek is, csak sokat nélkülöznek mindannyian, mert hiszen nagyot fordult a világ, mióta ők elhagyták Magyarországot. Hát elhatározta magát a házaspár, hogy mennek, repülnek haza a gyerekekhez, egy percig se tudtak volna maradni itt, különösen mióta egy fényképet is kaptak. A fiuból kis legényke lett, már maholnap kilenc esztendős, a leány meg kis kisasszony, tiz éves is elmult már.

Ketten jöttek ide, hárman mennek haza. Mert viszik magukkal az uj gyereket, az amerikai testvérkét, aki itt született és bizony már maholnap hat esztendős lesz.

Ez a gyerek amerikai gyerek. Nem tud kimondani egy mondatot, hogy angol szavakat ne keverjen bele, magyarországi ember bizony nem érti azt meg. Mert bizony hiába beszélt az apja is, anyja is magyarul, a gyerek eltanulta az angol szót a többi gyerektől, akik vagy angolok vagy angol iskolába jártak. Ért a gyerek magyarul, csak beszélni nem tud jól. Ugy hogy ha magyarul beszélnek hozzá, hát félig-meddig angolul felel.

— Hogy vagy kisöccsém? — kérdezem tőle, mert kedves, nagyszemű gyerek.

A fiu nem felel.

— Hát felelj szépen, — mondja az anyja. — Azt kérdezik, hogy hogy vagy.

—Gud, — feleli a fiu.

— Hát nem tudsz magyarul? — kérdezem tovább.

— Yes — feleli szégyenlősen.

— Hát akkor miért nem beszélsz magyarul?

— Because.... because I dont want to be a hunky.

A gyerekek hunkynak csufolták a magyarul beszélő gyereket. Hát a gyereknek megmaradt ez a fejében és nem akar magyarul beszélni, mert attól fél, hogy azt mondják neki: you bunky.

És ez a gyerek most megy Magyaroroszágra. Ott talál két kis testvért, és mindhárom egy apától, egy anyától valók, és mégis milyen-milyen idegenek lesznek ezek a gyerekek.

Az amerikás geyrek itt pénzes világban élt. Ha elnyafogta magá, hamar kapott egy pennyt ajszkrimre, kendyre, papra. Az otthoni két gyerek éhezett, fázott, szenvedett. Ez a gyerek mindig jó ruhában járt, mert hiszen szépen keresett az ember és szépen takaritott meg abból az asszony. Az otthoni gyerekek fázós kis testüket rongyokba takarják, hogy megvédjék magukat a hidegtől. Ez a gyerek itt disznóhust evett reggelire is, a burdosokkal együtt, az otthoni két gyerek talán hetekig nem látott hust a háborus esztendők alatt. Ez a gyerek csintalan, nyafogó, gyerekes, meglátszik rajta, hogy minden kivánságát teljesitették, hogy minden jóban része volt. A másik két gyerek elfelejtette a játékot, mert dolg[illegible] [illegible] fát gyüjteni talán az erdőszélen, kihajtani az árva tehenet, amig volt és ami nagyot segitett a szegény családon, talán nagy kosár ruhát kellett nekik hazacipelni, mert a nénjük mosást vállalt a nagy nyomoruságban. Az a két gyerek már ismeri a szenvedést, nélkülözést, félelmet és gondokat. Ez a gyerek urasan nevelkedett és nem tudja, mi az a nincs.

Hogy fogja magát ez a három gyerek érezni együtt. Egy asztalnál fognak ülni, egy szobában hálni, egy udvaron játszani. Hogy fogja az otthoni két gyerek megérteni a kisebbet, aki angol szavakkal keveri a beszédet, aki egész más körülmények és más környezet mellett töltötte éveit, aki a háborus nyomoruság helyett háborus jólétet látott.

Hogy fog tudni ez a három gyerek összeszokni. Meg tudják-e majd érteni a szülők, hogy milyen nagy-nagy szeretettel, milyen jósággal tartoznak az ottmaradt két gyereknek, még akkor is, ha azok nem olyan erősek, szépek és egészségesek, mint a kicsi, ha azok nem is olyan kedvesek, és dicsekedésre méltók, mint az ameirkai gyerek.

Az első időkben idegen lesz a szülőknek is az otthonmaradt gyerek, mert hiszen alig ismerik, nem látták az agyuk és testük fejlődésének folyamatát, nem ismerik a gyerekéveiket, nem lesz emlékük ezekről az évekről, de tudni fogják-e, hogy milyen kárpótlással tartoznak nekik e hét esztendőn át nélkülözött szülői szeretetért és gondoskodásért.

Mennek haza a vándormadarak és visznek egy kis idegen madarat magukkal. Mennek vissza a régi fészekbe, amit az otthonhagyott árva két kis madár tart fenn. Vigyázzanak és ne engedjék, hogy az idegen kis madár kiverje a fészekből, vagy a szivükből azokat, akik ártatlanul, gyerekfejjel olyan nagyon sokat szenvedtek....

EURÓPA UJ BÉLYEGEI

Grand F. Henry angol kereskedelmi biztos érdekes adatokat szerzett be a világháboruból önállóan kikerült európai államok által a fegyverszünet megkötése óta kibocsájtott postai bélyegekről. Ezen adatok szerint az uj államok körülbelül 2000 uj bélyeget hoztak forgalomba melyekből 1500 legelső bélyegje a függetlenséget nyert egyes uj országoknak.

Lengyelország, melynek ezelőtt csak egyetlen bélyege volt, a fegyverszünet óta 400 különböző szinü és rajzu postabélyeget adott ki. Ukránia 175 különféle postabélyeggel áll a második helyen, Jugoszlávia és Csehoszlovákia egyenkint körülbelül 130 uj bélyeggel bonyolitják le postai forgalmukat, mig Fiume, a volt magyar város nem kevesebb mint 73 példányt nyomatott a postabélyegekből. A többi európai országok által forgalomba hozott uj bélyegek 30 és 50 között váltakoznak. Még a tranzkaukázusi uj Georgia köztársaság is nyomatott négy különféle bélyeget.

Jugoszláviában a jövőben egységes bélyegek fogják felváltani az eddig forgalomban volt külön szerb, horvát és szlovén bélyegeket, amelyek száma meghaladta a kétszázat.

Az olasz államadósság

Rómából jelentik, hogy Olaszország már teljesen kozel áll a pénzügy csődhöz. Az olasz pénzügyminiszter nyilvánosságra hozta, hogy az olasz államadósság 5 billió fontra rug. A forgalomban levő papirpénz meghaladja a 3 és fél billió font sterlinget.

Találmányok kerestetnek!

Akarja ön tudni, hogy mit érdemes feltalálni és arra a szabadalmat megszerezni? Irjon a mi ingyenes könyvünkért, mely önnek minden felvilágositást megad

Manufacturers Patent Offices.
1188 Broadway. New York City

A bevándorlás szabályozása

A munkásnők első nemzetközi kongresszusa, mely pár héttel ezelőtt Washingtonba nfolyt le, felkérte az első nemzetközi munkáskongresszust, hogy egy nemzetközi konvenciót hivjon egybe.

Minthogy az Egyesült Államokból való kivándorlás a munkanélküliség egyenes következménye és minthogy minden ország munkásságának legfőbb érdeke, hogy a kivándorlás szabályoztassék és megvédessék,

Ennélfogva határoztassék el, hogy mindazon nemzetek, melyek e kérdésben érdekelve vannak, az errevonatkozó törvényeiket a következő alapelvekre fektessék:

1. A kivándorlás munkásszerződésekkel szabályoztassék, az érdekelt kormányok és szakszervezetek közötti megegyezés alapján;

2. Az általános munkástörvényekben a külföldi munkás és családja részére egyenlő jogok biztositassanak;

3. Egyenlő munkabér ugy a bevándorolt, mint a benszülött munkások részére;

4. Azon országoknak, amelyeknek polgárai más országokba vándorolnak, megengedtessék, hogy oda megbizottakat küldhessenek azon célból, hogy ott polgáraiknak segitségére legyenek és azok érdekét megvédhessék.

5. Megegyezés a különböző országok szakszervezetei között a bevándorolt munkások szervezésére és aziránt, hogy a munkásmozgalmakat illetőleg állandóan tájékoztathassák egymást az illető nemzetek.

ÉRTESITÉS.

A Brownsville, Connellsville, Uniontown és Masontown vidéken lakó hiveink tudomására adjuk, hogy a bányászlap fiókirodája Brownsvilleben, december 1-je óta **Market Street**, (főutca) **Kaiser** órás épületében, az emeleten, Dr. Arnold magyar fogorvos irodája mellett található.

Fiókirodánk a magyar bányász testvéreknek bármilyen ügyekben rendelkezésére áll.

Ugyszintén mindazon hiveink, akik az óhazába szándékoznak utazni és munkájukat nem akarják otthagyni, mig utlevelük nincs kész, forduljanak bizalommal fiókirodánkhoz, a hol az utlevél és távozási engedély beszerzésénél a Svéd konzuli hivatal által ismertetett szabályok értelmében segédkezünk és ezáltal őket kellemetlenségektől és károsodásoktól megóvni törekszünk.

Jó szerencsét kivánva.

A Magyar Bányászlap
brownsvillei fiókirdája.
Kellert Mátyás, megbizott.

Növekszik a német vegyipar.

A New York Tribune irja, hogy Németország vegyészeti trustja beleértve abba a hét legtekintélyesebb vegyészeti telepet, melyek anilin festék előállitásával foglalkoznak, alaptőkéjüket 767 millió márkára emelik fel. Az uj tőkére két óriási gyártelep felépitéséhez van szükség, amelyben a levegőből nitrogent fognak előállitani.

A. M. Sz.

A SZERVEZÉSI MOZGALOM

Az amerikai magyaroknak az Amerikai Magyar Szövetség keretében való országos szervezésére kiküldött bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a szervezkedés megkönnyitése céljából **Szervezési Utmutatót** ad ki. Ez a Szervezési Utmutató most külön füzet alakjában megjelent s részletesen, de könnyen érthető módon magyarázza meg a Szövetség célját, szervezetét és a szervezkedéshez szükséges összes tudnivalókat.

A kis füzet a következő fejezetekre oszlik:

I. Mit akar az Amerikai Magyar Szövetség.
II. Minden amerikai magyarnak nyitva áll az A. M. Sz.
III. A szervezési terv.
IV. Tagdijak.
V. Mik az azonnali teendők.
VI. Szövetségi osztályok.
VII. Pártoló tagok.
VIII. Zárszó.

A Szövetség titkári hivatala a Szervezési Utmutatót megküldi mindazoknak a lelkészeknek és egyleti titkároknak, a kiknek a cime rendelkezésére áll. Minthogy azonban cimjegyzékünk hiányos és az egyházakon és egyleteken kivül állókat is el akarjuk érni, fölkérünk mindenkit, aki az országos szervezkedés iránt érdeklődik, irja meg cimét egy levelezőlapon a titkári hivatalnak, hogy a Szervezési Utmutatót eljuttathassuk hozzá.

Az amerikai magyarságra sokkal nagyobb hivatás vár, mint a milyenre néhány év előtt csak gondolhattunk volna is. Szerencsétlen szülőhazánk sorsának alakulása nagy mértékben attól függ, hogy mily befolyást tud majd az amerikai magyarság az amerikai közvéleményre gyakorolni. Ezért van szüksége egy hatalmas erkölcsi testületre, ezért bizunk abban, hogy a néhány hét előtt oly szépen megindult szervezkedési mozgalom nem fog megakadni, hanem mind szélesebb hullámokat fog felvetni, mig végre megvalósul az eszmény: az egész amerikai magyarság megszervezése.

Bizalommal fordulunk tehát az egyházak és egyletek hivatott vezetőihez. tüzzék ki minden helységben a szervezkedés zászlaját és tömöritsék hiveiket és tagtársaikat köréje. Az üzletembereket és professzonális embereket pedig arra kérjük, lépjenek be mint pártoló tagok az Amerikai Magyar Szövetségbe.

Cleveland, Ohio 404 Superior Building.

Amerikai Magyar Szövetség
Dr. Bárándy Oszkár, elnök.
Pivány Jenő, titkár.

A MAGYAR BÁNYÁSZLAP WEST VIRGINIAI FIÓK-IRODÁJA:

Huntington, W. Va., 639 East 8th St. a 7-ik Ave. sarkán van.

Az iroda vezetői: **Béres Dániel** és **Földy Károly**.

AKAR UTAZNI AZ ÓHAZÁBA?
UTLEVELET MEGSZEREZZÜK
FORDULJON BIZALOMMAL
MORRIS ENGEL bankárhoz,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

Ha fáj a torka, hangja rekedt, mellét fájdalmak bántjákezek előjelei az Influenzának.

Ne várjon mig a baj kifejlődik, de dörzsölje be torkát kivül, valamint mellét alaposan

PAIN-EXPELLERREL

és göngyölje be a bedörzsölt testrészeket flannel kötéssel. Ne tegye ki magát hülés elhanyagolása által tüdőgyuladás, influenza és egyéb veszélyes betegségeknek.

A Pain-Expeller rögtöni használata által a hüléstől származandó betegségek még csirájukban el lesznek fojtva.

Vegyen még ma Pain-Expellert a gyógyszertárjában 35 és 65 cent üvegje. A valódi Pain-Expeller a

HORGONY

védjegyünkkel van ellátva. Óvakodjon az utánzásoktól és hamisitásoktól ne fogadja el ezeket

F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway. - New York.

"NEM, NEM, SOHA!"

A NAGYBIZOTTSÁGRÓL

Három hónap telt el azóta, hogy a brownsvillei és környéki magyarok népgyülésre sereglettek egybe, amelyen elérkezettnek látták az időt arra, hogy a szülőföldön mindenükből kifosztott, inséggel küzdő és siralmasan tengődő véreik megsegitésére megtegyék a szukséges és kellő lépéseket. A komoly kötelességérzet tudata, egyszersmind magasfoku lángoló lelkesedés hatotta át a megjelentek kebelét, s a felolvasott munkaprogammszerü határozati javaslatokat helyesléssel és egyhangulag tették magukévá. Az időközben felmerülő ügyek elintézésére megválasztották az ideiglenes bizottságot, amelynek helyét rövidesen a betegsegélyző egyletek kiküldötteiből alakult Nagybizottság foglalta el. Az "egy napi munkabért!" jelszava mellett azonnal megkezdődött az adományok befizetése, amelyet részint az illető egyletek utján, részint közvetlenül eszközöltek mindazok, akik a krisztusi szeretet szellemét követve, szivük sugalmazásának engedtek. Eleinte — bevalljuk, — sok nehézséget és előitéletet kellett eloszlatni, mivel régebbi, más irányu és kétes kimenetelü gyüljtések emlegetése gyanakvóvá tett sokakat (átkos rossz tulajdonság.) Mihelyt azonban a vezetőségnek sikerült meggyőzni a kételkedőket a magasztos cél kivihetősége felől, s egyetemesen erkölcsi biztositékot nyujtott aziránt, hogy a befolyó adományok igazi rendeltetésükre forditattnak, elnémult a kishitüek szava s ők is csatlakoztak a nemes mozgalomhoz.

A Nagybizottság tisztviselői sorba járták az egyletek gyüléseit, ahol buzditó felszólalásokkal, őszinte felvilágositásokkal és lelkesitő beszédekkel igyekeztek az eszmét népszerüsiteni, egyben alkalmas nyugtalapok kapcsán utmutatással szolgáltak az alap kezelésére nézve.

November 15-ikét jelölte ki a Nagybizottság a gyüjtés lezárásának idejéül, de a beköszöntött szénbányásztrájkra való tekintetből tanácsosnak látszott e határidőt későbbre kitolni.

Az egyletek kötelékébe tartozó tagokon és magánosokon kivül a helybeli üzletemberek is felszólitást kaptak, s ezek se zárkóztak el a kérelem elől. Sőt egy derék honfitársunk dicséretes tevékenysége révén a közeli Fayette City városkából — csaknem kizárólag amerikaiaktól — 260 dollár érkezett a pénztárnokhoz.

A mult hó 18-án lefolyt táncmulatságról már hiradással voltunk, amelynek 300 dollárra rugó tiszta jövedelme szintén gyarapitotta az alaptőkét.

Megkeresést intéztünk a Fayette megyei "War Chest" irodájához, amely 1000 dollárt fog kiutalni az American Administration European Chilrden's Fund számára. Ez utóbbi testület az, amely a rendszeres és hathatós segélyezés ügyét budapesti képviselői utján a legnagyobb és legodaadóbb jóindulattal bonyolitja le, s nem tudunk megfelelő elismerő szavakat találni hálánk kifejezésére ama nagylelküségért, amelyet ez a Herbert Hoover volt élelmiszerbiztos felügyelete alatt álló humánus intézmény tanusit. Az American Administration European Children's Fund nem csak hogy megtalálta az éhező, csenevész és didergő magyar gyermekek élelmiszeradagolásának és első minőségü, de azért jutányos árban beszerzett ruházati cikkek körültekintő és igazságos kiosztásának módját, hanem a kormány által rendelkezésére bocsátott pénzből ugyanannyit költ a nyomor enyhitésére, mint amennyit tesznek ki a hozzájuk továbbitott összegek.

Október első hetében 200 dollárt küldöttünk a new yorki bizottsághoz, s ugyanakkor 200 dollárt utaltunk át a svájci International Red Cross részére azon kikötéssel és feltétellel, hogy azon összeg erejéig a magyarországi kórházak természetbeni (gyógy- és kötszer, stb.) támogatást nyerjenek.

Az elmult héten az American Administration European Children's Fund cimére 1000 dollárt adtunk fel, s igy még a pénztárnok kezelésében 347 dollár maradt. (Megjegyezzük, hogy Masontownaban és Daisytownban a mi irányitásunk mellett külön Nagybizottságot szerveztek, s a bevételi és kiadási tételeket mindkét helyen önállóan tartjuk nyilván.)

Eddigi önzetlen fáradozásunk eredményét egyfelől azért tesszük közzé, hogy bebizonyitsuk, miszerint eleget téve a velünk szemben támasztott kivánalmaknak és követelményeknek, feladatunkat és tisztünket hiven betöltöttük, másfelől azért, hogy az elsorolt tények más telepek magyar lakosait hasonló jó cselekedetre sarkalják.

Nem lenne jelentésünk teljes, ha rosszalással nem emlékeznénk meg környékünk egyes eltévelyedett alakjairól, akik a megmételyező bolshevik tanoknak hódolva, fajuknak gyalázatára vannak. Ezek nem az egyetértésen és összetartáson müködnek, hanem inkább hitványul szétvagdalni igyekeznek azt a köteléket, amely őket egy ország fiainak táborához füzte. Természetesen, nem csak ők maguk nem áldoztak egy centet se, hanem még a jobb érzésüeket is lebeszélték nemes szándékukról. Sovány vigasztalás ugyan, de hát konkoly is keveredik a tiszta buza közé.

Mi azért nem csüggedünk el, de örömmel tekintünk vissza a kis mustármagra, amelyet rövid idővel ezelőtt vetettünk el, és amelyből lombos fa kezd kifejlődni, haladunk tovább a megkezdett uton.

A brownsvillei és környeki magyaroknak a fájdalom és szenvedés iránt fogékony csoportjai pedig nyugodt lelkiismeretük mellett büszkék lehetnek arra, hogy ők inditották meg elsőnek azt a jótékony mozgalmat, amelylyel egész Amerikában becsületet szereztek maguknak, és a gáncsoskodások és áskálódások dacára diadalra vitték azt a zászlót, amelyen az "Isten, szülőhaza, és emberszeretet" jeligéje ragyogó betükkel tündököl.

A Brownsvillei, Pa. Nagybizottság nevében:

Székely Sándor, elnök **Kellert Mátyás,** titkár.

BEAVER BROOK, PA.

Németh Gáspár és Szalay Jenő testvéreink az inségben levő magyarországi véreink részére meginditották a gyüjtést és arra eddig a következő összegek folytak be: Varga Péter $3, Nagy Pál $1, Ifj. Győrffi Lajos $5, Idősebb Győrffi Lajos $1, Mező András 50 cent, Hajdu István $5, Stitik Mihály 50 cent, Pavlik Mihály $1, Török Ferenc $1.50, Németh Gáspár $5, Szaladics István $5, Szikszai Lukács $5, Szeman József $1, Tóth Gáspár $3, vagyis összesen $37.50. A gyüjtés serényen folyik tovább.

HAZLETON, PA.

Az itteni Szent László Róm. és Görög Katholikus Betegsegélyző Egylet tagjai és egyleten kivüliek is hozzájárultak adományaikkal a gyüjtéshez, amelyet Ifj. Képes József, Kockulics János és Kavalecz András testvéreink inditottak a nemes célra. A gyüjtőiven a következő adományok szerepelnek: Ifj. Képes József $5.00, Képes Ferenc $5, Idősebb Képes József $5, Kockulics János $5, Kavalec András $5, Képes János Farkas József, Darabant József, Gerish Ferenc, Özv. Lukács Ferencné 2—2 dollár, Idősebb Képes István, Ifj. Képes István, Képes András, Tóth Kálmán, Simkó Mihály, Farkas János, Bujarszky Bálint, Fegel Ferenc, Gonda Flórián, Képes Márton 1—1 dollár, Szaniszló István 75 cent. Összesen 45 dollár és 75 cent, amely összeget a Hazleton National Banknál helyzték el nemesszivü testvéreink.

STONEGA, VA.

Bozó József testvérünk az éhező magyar gyermekek részére inditott gyüjtéséhez ujabban a következők járultak hozzá: Bozó József, Knauz Márton 10-10 dollár, Bakos Lajos 5 dollár, vagyis összesen 25 dollárral, mely öszszeggel az összes gyüjtés 97 dollárt tesz ki. A gyüjtést tovább folytatja Bozó testvérünk.

A nettletoni gyüjtés kimutatásának módositása.

Danca János testvér értesit bennunket, hogy a Nettleton, Pa.-ban a magyarországi testvérek részére gyüjtött összegek kimutatásában, amelyet lapunk egyik utóbbi számában leközöltünk, tévedés történt, amennyiben az abban szereplő adakozók közül néhányan megtagadták adott igéretük beváltását és igy a kimutatásban szerepelt 179 dollárból mindöszsze 108 dollár lett tényleg befizetve a hármas bizottság kezeihez. Ezt a 108 dollárt a következők adták össze: Danca János, Kovách János, Csuzda János, 10-10 dollárt, Farkas Sándor, Földy János, Kovács András, Poch János, Kozányi Tamás, Somagyi Pál, Csortos Imre, Pálfi András, Demjén Sándor, Kelemen László, Jakabocska József, Papp István, Ifj. Kovács János és Szunyog Ferenc egyenkint 5 dollárt, Revák János, Gyürke Miklós és Klenics András 2-2 dollárt és Ifj. Szabó Ferenc, Mihalkó Jakab 1-1 dolárt. Összesen tehát 108 dollár. A többiekről azt irja Dancá János testvér, hogy megtagadták magyar voltukat és igéretüket nem tették jóvá. Danca testvér ezuttal mond köszönetet mindazoknak, kik jószivvel áldoztak a hazaszeretet oltárán és a még be nem fejezett gyüjtésen reméli, hogy ezután is többen részt fognak venni azok közül, kik eddig körülményeiknél fogva nem voltak képesek adni a nemes célra. A gyüjtött összeg a pénztárnok kezeiben van mindaddig, mig az biztos uton hazaküldhető lesz és az ujabb adományokat akár a pénztárosnak, akár a többi tisztviselőknek bár melyikének át lehet adni. A tisztviselők nevei: Danca János elnök, Somogyi Pál pénztárnok és Gyürke Miklós pénztári ellenőr.

HELYREIGAZITÁS.

Multkori számunkban közölt Lloydell-Beaverdale-Onnalindai gyüjtés kimutatásában tévedés folytán egy hiba csuszott bele, amennyiben a gyüjtés végösszege nem 502.20 dollár, hanem csak 484.20 dollárt tett ki. Ugyszintén az ellenőr nevét is tévesen közöltük. A helyes név Koncos Pál.

AKAR UTAZNI AZ ÓHAZÁBA?
UTLEVELÉT MEGSZEREZZÜK
FORDULJON BIZALOMMAL
MORRIS ENGEL bankárhoz,
129 Greenwich Street,
New York, N. Y.

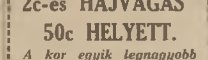

2c-es HAJVÁGÁS 50c HELYETT.

A kor egyik legnagyobb találmánya.

A Duplex hajvágó használata olyan, mint a fésüé. Fésülje a haját és ugyanakkor vágja le. Könnyebb, mint a borotválkozás. Teljes jótállás mellett. A hajvágást olyan egyszerüvé teszi, hogy egy gyermek is használhatja. Mintaküldemények a pénz előzetes beküldése ellenében $2.00. Rendelje meg még ma.

Laura Sales Co.
S'ta D, Box 109, Dept. 50.
NEW YORK, N. Y.

500 MAGYAR SZÉNBÁNYÁSZRA VAN SZÜKSÉGÜNK

Munkaviszonyok sokkal jobbak itt, mint Európában – Maradjon itt. – Keressen boldogulást Amerikában !

Magyarok pénzéhes lelketlen biztatása kezdik elhagyni Amerikát, hogy visszavándoroljanak Európába, anélkül, hogy meggondolnák mi vár ottan rájuk?

* * *

Európa ipari központjai tönkre vannak téve. Munka nincs. Minden kétszer annyiba, sőt többe kerül, mint itt és nagyon sok dolog még pénzért sem kapható.

* * *

Európa pénze jóformán teljesen értéktelen. Azért van itt csak valami értéke, hogy a drága, teljes értékü amerikai dollárok beváltásával némelyek óriási haszonra tegyenek szert. Nehezen dolgozott ezekért az értékes amerikai dollárokért, őrizze meg, tartsa meg, keressen még többet!

Amerika fogja ellátni Európát pénzzel, áruval és nyersanyaggal.

A LEGFONTOSABB NYERSANYAG ÉS LÉTFENTARTÁSI CIKK AZ EGÉSZ VILÁGON A SZÉN!

Szénbányászra van és lesz szükség évekig mindig nagyobb számban. SZÉNBÁNYÁSZOK TÖBBET KERESNEK, MINT A GYÁRI MUNKÁSOK, MECHANIKUSOK VAGY IRODAI ALKALMAZOTTAK. RÖVIDEBB ÓRÁKAT DOLGOZNAK — JOBBAN ÉLNEK a kis bányavárosokban, mint nagy városiak, vagy gyárvárosban lakók.

Az élelem olcsóbb, házbér kevesebb és a lakás kényelmesebb. Városokban a lakosság szaporodik, épités szünetel. Eredmény: a házbér megdrágul, alig lehet lakást kapni s a kereset kevés.

* * *

Magyarok, kiknek soha nem volt alkalma nagy pénzt keresni, mert nem volt hátorságuk uj megélhetési ágat keresni és megszabadulni a nyomoruságtól.

MOST HATÁROZZÁK EL MAGUKAT ÉS LEGYENEK SZÉNBÁNYÁSZOK.

* * *

MIT NYUJTHAT MA EURÓPA? Ha egy visszavándorló elég szerencsés, hogy utolsó centjétől megfosztva tényleg hazaérkezik, és elég szerencsés ahhoz, hogy még munkát is kapjon, OLYAN PÉNZZEL VAN MEGFIZETVE, AMELYNEK NINCSEN VÁSÁRLÁSI ÉRTÉKE. Itt hozzászokott szervezete a jobb megélhetéshez, ott még pénzért se kap létfentartási szükségletet és lelkét kidolgozhatja, hogy fizethesse az óriási adókat. Ez természetesen testi és lelki nyomoruságra vezet.

* * *

Maradjon itt Amerikában. A szénipar nagyszerü alkalmat nyujt helyzete javitására. Maga az emberi természet változást kiván, vágyat a foglalkozás cserélésére s minden iparág helyzete jobbulását kivánja.

A széniparban a viszonyok ma olyan jók, hogy ha valaki szénbányássza válik, nem cseréli azt fel semmi más iparággal.

Statisztikai adatok igazolják, hogy bányászoknak, kik alig néhány éve vannak e foglalkozásban, van máris néhány ezer dollár megtakaritott pénzük.

Elegendő ok van tehát arra, hogy bármely más iparban dolgozó munkások felismerjék a helyzetet. Ne dolgozzanak éjjel-nappal csak azért, hogy életüket tengessék, mikor nagy pénzt kereshetnek — NYITVA AZ ALKALOM MINDENKINEK.

* * *

Ne feledjék—a szén joggal viseli a nevet: "Fekete gyémánt."

Jöjjön dolgozni a Penn-Mary Coal Company, Preston County, W. Va. bányáiba. – Munkaviszonyok Jobbak, mint bárhol.

Tiz ok, miért keressenek magyarok munkát a Penn Mary Coal Co. (General Office: Morgantown, W. Va.) bányáiban a Morgantown & Kingwood Railroad mentén.

* * *

1.) Bányáink Sabraton, Richard, Burke, Bretz, Masontown és Kingwood, W. Va. Preston Countyban vannak. Az óhazára emlékeztető vadregényes hegyvidék még nincs a West Virginiai vadonban és a környéknek meg van Pennsylvania minden előnye. Kitünő éghajlat, 1600 lábnyira a tenger szine felett, gyönyörü hüs nyár, nem tulhideg tél, kellemes tavasz, remek ősz.

* * *

2.) Valamennyi bányánk "Open Shop". Ez biztos és állandó alkalmazást jelent, nincs céltalan sztrájkok okozta munkaszünet, melyek mesterségesen vannak felidézve Union "Officials"-ok által, azért, hogy kellőleg fel legyen izgatva és inkább akarja fizetni a tagdijat, hogy azoknak fizetése legyen.

* * *

3.) Biztositva van arról, hogy társulatunk alkalmazottjai tisztességes bánásmódban részesitik.

* * *

4.) Mind a hat bányánk a Bethlehemi acélgyárakat látja el szénnel. EGÉSZ ÉVEN ÁT SZÜNET NÉLKÜL DOLGOZNUNK KELL és még sem képesek e bányák elég szenet termelni. Rendelésre nem kell várnunk, elegendő vasuti kocsi van és bányáink üzeme jóformán határ nélkül emelhető.

* * *

5.) A bányákban ideális a helyzet. A szén TIPPLI MAGASSÁGBAN VAN, TISZTA PUHA SZÉN 4 LÁB MAGAS, TELJESEN BIZTOS ROOF ÉS JÓ BOTTOM. A kárékat a villanyos motor huzza. Minden bányánk driftes, száraz, nyitott lámpással dolgoznak, gáz nincs. PICK MINING ÉS MACHINE LOADING VAN.

* * *

6.) Nyolc óra a munkaidő és következőleg fizetünk:

Pick mining hetingbe tonnánként	$109
Pick mining roomba tonnánként	—.96c
Machina után hetingbe tonnánként	—.76c
Machina után roomban tonnánként	—.68c
Cutting és scraping hetingbe tonnánként	—.22c
Cutting és scraping roomba tonnánként	—.19c
Motormen óránként	.71c
Trackmen óránként	—.67c
Tipplemen óránként	—60c
Különböző napi munkáért óránként	60—70c

* * *

7.) A bányászházak ujak, tiszták és modernül épitettek. 3-5-6 szobás házak. Villanyvilágitás mindegyikben, kő vagy cement pince és jó viz: — Házbér $5-tól $8.50-ig havonta. Tágas udvar, kert, a kinek kell, apró jószág, disznó, tehén tartás megengedve.

* * *

8.) Következő városok vannak közelben, Kingswood, Morgantown, Monongahela City, Connelsville, Uniontown, Duquesne, Homestead, Pittsburgh. Vasuti összeköttetés kitünő. Meglátogathatja barátait vagy bevásárolhat és még aznap otthon lehet.

9.) Annyit kereshet, amennyit akar. Szén ládolók átlag $80.—$150 keresnek kéthetenként.

* * *

10.) Felesége és gyermekei SZERETNI FOGNAK ITT LENNI ÉS IGAZI OTTHONRA TALÁLNAK. Szivesen fogadják őket eme helyeken, jó szomszédok között élhetnek, nincsenek lekicsinyelve és kinevetve. Jó iskolákban a gyerekek kitünő nevelést kapnak. Több erős és biztos bank van a környéken, hol megtakaritott pénzét elhelyezheti, s a bankok amerikai alkalmazottjai készséggel adnak mindenben felvilágositást és tanácsot.

Általánosságban tehát mind a 6 bánya vár[illegible] ideális lakni s ugy a munka, mint a megélhetési viszonyok elsőranguak.

Miért vesztegetné tehát idejét és munkaerejét bárhol a puszta megélhetésért, midőn itt állandó, jól fizetett munka és jólét vár önre?

A rendkivuli kedvezo viszonyok összefoglalva a fenti 10 pontban, kell, hogy rámutassanak arra, hogy CSELEKEDJEN, JAVITSON HELYZETÉN ÉS JÖJJÖN HOZZÁNK DOLGOZNI.

Nős és nőtlen egyéneknek egyformán kivánatos munkaalkalom ez.

Ne ijesszé el a költözködés! Három hónapi munka után utiköltségét visszatéritjük.

Saját maga és családja iránt tartozik kötelességgel, hogy helyzetén javitson. Ha megélhetési viszonya javul, az életkedvet és megelégedést jelent egész családjának.

Irjon magyarul vagy angloul, — de irjon azonnal, — MÉG MA. Még jobban teszi, ha személyesen jelentkezik, munkára készen. Családját maga után hozathatja.

PENN MARY COAL COMPANY

PRESTON DIVISION
DEPT. 7.

MORGANTOWN, W. VA.

Vegye meg jegyét és csekkelje podgyászát közvetlenül Morgantown, W. Va.-ba. Ha értesit, mikor érkezik, megb[illegible] Ha [illegible] jöjjön [illegible] a Penn Mary [illegible], amely a Dixie [illegible] High [illegible].

TESTVÉREIM!

Évek óta köztetek élek, évek óta veletek dolgozom. Évekkel ezelőtt én is bányász voltam. Ismertek Logan vidékéről. — Most, hogy erre a vidékre jöttem ujra, hozzátok fordulok, hogy támogassatok.

Bella István
GROCERY ÉS DRYGOOD STORJA.
SHARPLES, W. VA.
Egyedüli magyar storos ezen a vidéken.

BROWN SÁNDOR
MAGYAR ÜGYVÉD
és
JOGTANÁCSOS
220 Broadway, New York, N.Y.
Tel. 3435 Courtland

ÉRTESITÉS.

Értesitem a magyar bányászokat, hogy miután leégtem, üzletemet a Jefferson Hotel mellett ujra megnyitottam és kérem a magyar bányászokat, hogy látogassák és támogassák üzletemet.

VITÉZ GYULA,
MAGYAR SZABÓ
LOGAN, W. VA.

Christopher State Bank
Christopher, Ill.

A mult esztendőben megkétszereztük betétállományunkat, ami megbizhatóságunknak és pontosságunknak köszönhető.

Hatalmas összeget fizettünk betevőinknek kamat fejében.

Pénzt dijtalanul transferolunk más bankból.

Helyezze el pénzét nálunk idejében és szép kamatot fog kapni, azonkivül pedig meg van pénze mentve a betörőktől.
CHAS. L. PIKE, Cashier.

Saline Trust and Savings Bank
HARRISBURG, ILL.

Betétállományunk több mint 800.000.00 dollár.

Betevőink bizalma napról-napra nagyobb.

Bizzék ön is a mi erős bankunkban s helyezze el betétjét nálunk.

Bankunk erős, mint a szikla.

H. O. BUELL, pénztárnok.
(205)

Betegek figyelmébe ajánljuk

Dr. BACKY GYULA

St. Louisi magyar orvos

Orvosi Klinikáját

1631 S. BROADWAY,

ST. LOUIS, MO.

Telephone, Bell, Sidney 2006.

Fekvő és fenjáró betegek kezelésre elvállaltatnak.

Logani Magyarok !

Már hat éve, hogy üzletem fennáll.

Finoman berendezett női és férfi divat berendezés.

Férfi öltönyöket mértékre után a legjobb szövetből csinálunk.

Joseph Domonkos

megyei közjegyző

és a Magyar Bányászlap megbízottja

LOGAN, W. VA.

Columbia beszélőgép

NAGY VALASZTEKBAN

ékszerek, arany és ezüst tárgyak nálunk kaphatók.

Ne küldje pénzét idegenbe, hanem nézze meg, hogy mit vesz, üzletem JOE SCHAFFERREL szemben van.

D. H. Hope Co.

Matewan, W. Va.

Figyelem magyar bányászok !

Bankunk a nép bizalmát birja.

Erős, megbizható és pontos

Igazgatóink nagyon tekintélyes és befolyásos emberek. Betétvénk közé tartozik a magyar bányászok erős vállalata, a Himler Coal Company is.

Mi a lehető legmagasabb kamatot fizetjük betétek után és bankunk üzleteleinek könyveimére este 9-ig nyitva van.

Legyenek önök is üzletfeleink, pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositunk mindenkit.

Day and Night Bank,

Williamson, W. Va.

J. H. GREEN, elnök.

W. P. T. VARNEY, pénztárnok

PÁZMÁNY JÓZSEF

egyedüli magyar órás, ékszerész és látsze.ész

1424 SO. BROADWAY,

ST. LOUIS, Mo.

Mindenféle javitást olcsó áron elvállal. Mindennemü ékszert hazai minta szerint elkészit. Kérí a magyarok pártfogását.

A rossz fog a következő bajok okozója:

ROSSZ EMÉSZTÉS!

GYENGE LÁTÁS!

FÜL FÁJÁS!

forduljon bizalommal

Dr. Arnold József

fogorvoshoz

40 MARKET STREET,

BROWNSVILLE, PA.

(Kaiser ékszerész üzlete felett)

HONFITÁRSAK !

Egyedüli magyar üzlet Williamsonban, ahol könnyü leftzetés vagy készpénz mellett jutányos árban beszerezhető.

BENZÉLŐ GÉPEKET, LEMEZEKET, BUTOROKAT, AGYNEMŰT ÉS MINDENFÉLE RUHANEMŰT.

B. & L. MERC CO.

Williamson, W. Va.

KOHÁNYI TIHAMÉR M. M. B. S. EGYLET.

Alakult Homer iCty, Pa. July 4.

FELHIVÁS A MUNKÁS-TESTVÉREINKHEZ.

Aki tagja óhajt lenni egy jó egyletnek, nézze meg az alábbi táblázatot a beállási dijainkról.

16 évtől 20 évig 01.00
20 évtől 25 évig $1.50
25 évtől 30 évig $2.00
30 évtől 40 évig $2.50
40 évtől 45 évig $5.00
45 évtől 50 évig $7.00

Ezen beállási dijak ellenében a felvett tagok jogosak heti $7.00 segélyre, s halálesetnél annyi dollárra, a hány fizető tagja van az egyletnek. Havi dij $1.00. Jelenleg 37 osztálya van egyletünknek 850 taggal.

Csatlakozás alkalmával 1919 december 31-ig kedvezményes beállási dijat ad a kp. tisztükar, azt akarván ezzel elérni, hogy minél többen jöjjenek egyletünkbe.

Minden egyleti ügyben felvilágositással szolgál a központi tisztikar.

Molnár K. Mihály, elnök .. RFD. No. 1 bx 81 Livermore, Pa.
Tóth Kálmán. kp. titkár, Box 686, Rossiter, Pa.
Arnóczky József, kp. pénztárnok Amherstdale, W. Va.
Luky László, kp. ellenőr Box 64, Warfield, Ky.
Mészáros József 3-as biz. tag. Box 8, Millfield, O.
Cseh József, 3-as biz. tag. Box 71 Edgarton, W. Va
Tóth Géza, 3-as biz. tag. 221 West End Ave. Detroit, Mich.

GYÁSZJELENTÉS, A 37-IK SZÁMU OSZTÁLYNÁL.

Egyletünk központi tisztikara szomorodott szivvel jelenti, hogy Stromp János tagtestvérünk 1919 október hó 28-án, a 37-ik számu osztálynál, Elanora, Pa. elhunyt.

Legyen álma csendes az idegen hantok alatt.

Ezen gyászjelentésből kifolyólag felhivjuk tagtestvéreink figyelmét, hogy alapszabályunk értelmében az $1.00 haláleseti dijat legyenek szivesek beszedni és azt 60 nap alatt a központi pénztárba beszolgáltatni. 1919 december hó 1-től kezdődőleg, 1920 január hó 31-ig.

A december havi fizetés dij $1.00, és 3 félségély $1.50, összesen tehát a befizetendő összeg december hóra tagonként $2.50.

Minden tagtestvér tartsa szigoru kötelességének ezen felhivást teljesiteni. III. Szakasz 5. pont megfigyelendő.

Tagtestvéri tisztelettel

Molnár K. Mihály, kp. elnök
Tóth Kálmán, kp. titkár.

Egyletünk központi tisztikara szomorodott szivvel jelenti, hogy Német Sándor tagtestvérünk 1919 október 6-án, a 22 számu osztálynál Large, Pa. elhunyt.

Legyen álma csendes az idegen hantok alatt.

Ezen gyászjelentésből kifolyólag felhivjuk tagtestvéreink figyelmét, hogy alapszabályunk értelmében az $1.00 haláleseti dijat legyenek szivesek beszedni és azt 60 nap alatt a központi pénztárba beszolgáltatni, 1919 december hó 1-től kezdődőleg. 1920 január hó 31-ig.

A december havi fizetés dij $1.00, és 3 félségély $1.50, összesen tehát a befizetendő összeg december hóra tagonként $2.50.

Minden tagtestvér tartsa szigoru kötelességének ezen felhivást teljesiteni. III. Szakasz 5. pont megfigyelendő.

Tagtestvéri tisztelettel

Molnár K. Mihály, kp. elnök.
Tóth Kálmán, kp. titkár.

A ki az óhazába akar utazni, az előbb irjon nekünk. Minden felvilágositást szivesen és ingyen küldünk.

MAGYAR BÁNYÁSZ OTTHON

75 E. 10th St., New York, N. Y.

Magyarországi levelek

Alább közöljük, hogy milyen megyékbe tudunk továbbitani leveleket.

A csehoszlovákok által megszállott megyék a következők:

Liptó, Trencsén, Nyitra, Pozsony, Árva, Turoc, Gömör, Abaujtorna, Zemplén, Szepes, Sáros, Nográd, Bars, Ung, Hont.

Jugo-szláviához tartozó megyék a következők:

Szerém, Verőcze, Pozsega, Belovár-Körös, Varasd, Zágráb, Modrus-Fiume, Bács-Bodrog, Torontál, Temes, Krassó Szörény.

Romániához a következő megyék tartoznak:

Arad, Szilágy, Szatmár, Bihar, Kisküküllő, Nagyküküllő, Maros-Torda, Szeben, Mármaros, Alsó Fehér, Beszterce-Naszod, Hunyad, Torda-Aranyos. Kolozs, Udvarhely, Csik, Háromszék. Fogaras, Brassó és Szolnok Doboka.

Képviselőink:

West Virginia:

Logan, **Borbély József.**
Williamson, **Csanády Péter,** c. o. National Bank of Commerce...
Filbert,, **Vince János.**
Williamson, **Pálinkás István.**
Northfork, **Geisler Jenő,** c. o. First National Bank.
Welch, **Olasz A. Ferenc.**
Newhall, **Árdó József.**
Dobra, **Bodó Andy,**
Ashland, **Csonka Ferenc.**
Berryben, **Fábián J. Antal**
Gary, **Gally Géza.**
Glen Jean. **Juhász A. M.**
Monaville, **Kiss Géza.**
Holden, **Szita György.**
Dehue, **Tóth József.**
Elkhorn, **Trombitás Bálint.**
Ward. **Vláz Sándor.**
Rónai Imre lapunkat Bluefield és környékén képviseli.

Colorado:

Andreanszky Gyula West Virginiában és Kentuckyban utazik lapunk érdekében.

Expedit, Pa.-ban Soltész János testvér volt szives lapunk képviseletét elvállalni.

Utazó ügynökeink:

Murray City, **Tóth János.**
Crescent és környéke:: **Kovách János.**
Husband, Pa. Ezen a helyen lapunkat minden tekintetben Joe Korody testvér képviseli, cime: Somerset R. F. D. No. 2.

Pool és környéke: **Paul Péter.**

Pennsylvania.

Ebensburg, **Miskolczy Imre.**
Clymer, **Arnóczky Mike.**
Vintondale, **Gribóczky Lajos.**
Rossiter, **Győrfy Károly.**
Stoyestown, **Helmeczy István.**
Masontown, **Hornok János.**
Colver, **Kosa Pál.**
Kantner, **Koródy József.**
Pittock, **Lukács Mihály.**
Mereer, **Sándor Laci.**
Rhone Station, **Olcsváry Sándor.**
Dillton, **Török József.**
Brownsville, **Tóth és Oleschák,** pénzküldő és hajójegyiroda.
Latrobe, **Miklósi Ferike József** pénzküldő és hajójegyiroda.
Uniontown, **Krizsán és Herman,** 15 Morgantown St.
Portage, **Almássy József.**
Puritán, **Orosz József.**
Heilwood, **Potama Péter.**

Kentucky.

Stone, **Borbás Géza.**
Jenkins, **Czakó István.**
Lynch Mines, **Lukács István.**

Virginia:

Stonega, **Bozó József.**
Dante, **Domokos Mózes.**
Rodn, **Bigó Mihály.**

Illinois:

Muddy, **Varga Gyula.**
Divernon, **Kiss János.**

HASZNOS FELVILÁGOSIÁS.

A Magyar Bányászlapról mindenki tudja, hogy előfizetőink minden tekintetben szivesen áll rendelkezésére. Számtalan esetben adtunk hasznos és jóakaratu felvilágositást testvéreinknek diytalanul, s ha szolgálatainkért pénzt küldtek, azt minden esetben visszaküldtük.

Most különösen nagy szükségük van a magyaroknak egy őszinte és lelkiismeretes tanácsadóra, amikor mindenféle utonmódon becsapják és kijátszák a magyarokat. Hazavándorolni készülő testvéreink New Yorkban számtalan hiéna cselfogásainak vannak kitéve, igy testvéreink nagyon jól teszik, ha bármily, a hazavándorlásra vonatkozó ügyeikben tanácsot kérnek tőlünk, mert meg lehetnek győződve arról, hogy sehol lelkiismeretesebb, hasznosabb és jobb tanácsot nem kaphatnak.

Mindazoknak, akik New Yorkban a Magyar Bányászlappal egy helyiségben levő Magyar Bányászotthonba szállnak, szivesen segitségükre állunk ügyes-bajos dolgaik elintézésében.

Minden testvérünk jól teszi, ha ugy mint a multban, a mostani időkben is a Magyar Bányászlaphoz fordul jó tanácsért és utbaigazitásért.

HAZAUTAZÓ MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Aki utlevél nélkül jön New Yorkba sok pénzt és időt fecsérel el, de mind ezt megtakaritatja ha a Bányász Otthon kérdőivet kitölti. Óvakodjanak a zugbankároktól és utlevélhiénáktól. Felvilágositásért irjon azonnal a Magyar Bányász Otthonnak, 75 East 10th St., New York, N. Y. Nem kell New Yorkban heteket tölteni, elég, ha akkor jön New Yorkba, amikor már megvan az utlevele.

Burdosgazdák figyelmébe!

West Virginia egyik legjobb szénbányátelepén néhány olyan magyar bányász felvételik, aki hajlandó magyar burdosokat tartani.

5–8 szobás házat ad a compánia teljesen ingyen, ugyszintén szenet is.

Azonkivül minden burdosért havonta 5 dollárt fizet a burdosgazdának.

Kiváló alkalom ez olyanoknak, kik a gyárakban nem képesek naponta $8,00-$15.00 keresni. Itt dolgozhat a bányában, nagy pénzt kereshet és mellékkeresete is akad.

Olyan is ajánlkozhat, ki még bányában nem dolgozott. Aki több nyelvet beszél, előnyben részesül.

Siessen ajánlatát beküldeni, mert csak néhány ház van üresen.

Cimezze levelét:

Burdosgazda

BOX 502, 75 Fourth Ave., New York, N. Y.

UJ KÉPVISELŐ

Uniontown és vidékén, G. W. Adam, box 942, Uniontown, Pa.

West Side Drug Store

Dr. L. H. GREEN,

tulajdonos.

Legjobb, legpontosabb kiszolgálás.

Johnston City, Ill.

L. L. Love, manager

2039

FUVÓS ZENÉSZEK FIGYELMÉBE

Lynch Mines Ky-i bányatelepre keresünk olyan FUVÓS ZENÉSZEKET, akik akarnak bányában is dolgozni. Jó kereset biztositva. Kéthetenkint 100 dolláron felül is kereshetnek. Csakis olyan egyének irjanak, akik már játszottak fuvós zenekarban és elég jó kotta ismeretük van. A zenekar megnagyobbitására szükségünk van egy cornétos, 2 trombós, 2 altós és 1 baritonistára.

Bővebb felvilágositásért forduljon az alábbi cimre:

STEVE LUKAS

Box 55. Lynch Mines, Ky.

KARACSONYI CSOMAGOK HAZAKÜLDÉSE

Megünnepelve megelőgedésében az amerikai hálaadás ünnepet, itt az ideje, hogy a távolban lakó szeretettjeire is gondoljon, akik nemcsak keservesen nélkülözik a legszükségesebb létfentartási szükségleteket, de talán közel állanak sokan az éhhalálhoz.

Ha december 6-ika előtt kaijuk meg a rendelését, még mindig elég idő van arra, hogy szeretett rokonai vagy barátjai azt karácsonyra megkapják. Lefoglalt helyünk van egy gyorshajón.

AMELY NEW YORKBÓL DECEMBER 11-én FOG INDULNI.

Társulatunk főtisztviselői nem régen érkeztek vissza Magyarországból, tehát saját vizsgálatuk alapján tudják, mire van égető szükség otthon.

Személyes tapasztalatuk és a helyzet ismerete, személyes megfigyelés és az otthonlakkal való közvetlen érintkezés folytán megbecsülhetetlen a mi személyes tapasztalat alapján összeállitott élelmiszer csomagok teljesen megfelelnek ama vágyakozásnak, amire az otthonlaknak tényleg szüksége van. Jobb összeállitás ez, mint bármely más.

Az alábbi választék ban megjelölt élelmiszerek a legkitünőbb minőségüek, különleges gonddal összeválogatva és csomagolva nehéz, erős, vasalt faládákban, kizárólag mint kivitelre alkalmasak.

1. SZÁMU CSOMAG $30.00

5 font vaj hádog dobozban
5 font zsir
2 font kávé
1 font tea
2 font Corned Beef
5 font rizskása
2 font cocoa
13 font fehér liszt
5 font aszalt szilva
3 font szalonna
6 kanna Cond. tej.
6 darab borax szappan

ÖSSZESEN 56 FONT TISZTA SULY

2. SZÁMU CSOMAG $55.00

10 font vaj, hádog dobozban
10 font zsir, hádog dobozban.
4 font kávé
2 font tea
4 font corned beef
10 font rizskása
4 font cocoa
25 font legjobb fehér liszt
10 font asztalt szilva
10 font szalonna
10 font cond. tej
12 darab borax szappan.

ÖSSZESEN 111 FONT TISZTA SULY.

3. SZÁMU CSOMAG $80.00.

15 font vaj hádog dobozban
15 font zsir hádog dobozban
6 font kávé
3 font tea
6 font corned beef
6 font cocoa
15 font rizskása
40 font legjobb fehér liszt
15 font aszalt szilva
5 font szalonna
1 kanna sonka (10 font)
18 darab borax szappan.

ÖSSZESEN 169 FONT TISZTA SULY.

4. SZÁMU CSOMAG $100.00

20 font vaj hádog dobozban
20 font zsir hádog dobozban
8 font kávé
4 font tea
8 font corned beef
8 font cocoa
50 font legjobb fehér liszt
20 font aszalt szilva
10 font szalonna
1 kanna sonka (10 font)
20 kanna cond. tej
20 font rizskása
24 darab borax szappan

ÖSSZESEN 222 FONT TISZTA SULY.

Mi elszállitjuk ezen fenti árakért a csomagot bármely cimre Magyarországra vagy más országba hol rokonai laknak, s ebbe bele van tudva a szállitási költség és a biztositás is.

Az összes általunk szállitott csomagok a legnagyobb biztositó társaságoknál vannak biztositva és minden darab nemcsak elvesze, de lopás, elsülyedés, zavargás, háboru és tüz ellen is biztositva van.

Mi kézbesitjük ezen csomagokat, – vagy visszaadjuk önnek a pénzét.

Értesitjük a cimzettet, hogy ön küld neki egy csomagot és beszerezzük az átvételi elismervényt.

Ha ön SAJÁT MAGA akar árucikkeket, élelmiszereket vagy ruhanemüket haza küldeni, azokat a csomagokat a következő árakért szállitjuk:

100 fontig ..... $15.00. Beleértve szállitást és biztositást
200 fontig ..... $25.00. Beleértve szállitást és biztositást.

Hozza el bármilyen csomagját bozzánk, Mi

GARANTÁLJUK A KÉZBESITÉST MAGYARORSZÁG BÁRMELY RÉSZÉBE.

Azokat, kik New Yorkban vagy a közeli vidékon laknak, tisztelettel meghivjuk telepünk megtekintására. Bármily felvilágositással készséggel szolgálunk. Magyarul levelezünk.

International Sales & Export Company

270 WEST BROADWAY (Canal Street közelében) NEW YORK, N. Y.

Phone: Canal 1979. Dept. 8.

-Tárca-

GALAMB PÉTER.

Irta: Rezek Román.

(Folytatás.)

Miért mosolygott rá az őrparancsnok a jelentés hallatára? Nincs ebben csalafintaság? Hányszor megtörtént már, hogy hagyták beszélni a tolvajt, a mint jól esett neki, el sem fogták, várták vele, de közben egy-egy szóval mindig közelebb férköztek hozzá, szinte láthatalan burkot vetettek a nyakába s a mikor aztán kellőleg megérlelődött a dolog, a hurok egy rántással összeszorult. Megvagy, gazember!

Eltolta maga mellől a tányért. Miért mosolygott rá az őrparancsnok? Ez a bökkenő, ezt kéne tudni! Száz koronát is adna azért, ha tudná, Százat? Kétszázat! Miért mosolygott. Ezen fordul meg minden!

Visszaemlékezett arra, hgy miképp jutott nyomára az akasztott embernek s hogyan vette ki a zsebéből a pénzt. Lehetett volna ezt ügyesebben nyélbe ütni? És ki látta volna. Ott a sürüben? Hiszen mielőtt még megtapogatta volna a feketeruhás ur kabátját, hát előbb majd kinézte a szemeit, nem kémkedik-e valaki! És ugyan ki lesett volna rő, ő rá, Galamb Péterre, a kire tisztelettel néz a paraszti ember, mivelhogy mindig elkel az ilyenféle ismeretség. És ha senki sem látta, kitől tudhatná az őrparancsnok az esetet? Hiszen ha tudná, hát menten rátenné a kezét! Micsoda beszéd az, hogy a tolvajt kedvére beszéltetik s el sem fogják! Bolondság! Hacsak azért nem kukoricáznak vele, mert elevenbe vágó bizonyíték van a kezükben, olyan bizonyíték, melyről a bünös nem tud.

S mi bizonyíték lehet az akasztott ember dolgában a kezükben? Semmi, épenséggel semmi, még annyi sem, mint a bolha szeme.

Ha a jelentéstételkor épnzt szimatoltak volna nála, gaynus pénzt, hát szent, hogy iziben megmotozzák, vallatóra fogják. Csakhogy neki nem ment el az esze, hogy a bankókat lobogtatva tett volna jelentést! Eldugta őket s csak akkor kaparta ki, mikor már tul voltak a protokolumon. Ez atán az ügyesség! Mi! Tán nem az?!

Száz koronát, vagy uram bocsá' kétszázat adni azért, hogy az őrparancsnok miért nevetett? Hát mitől volt jó a nagy nekigyürközés? Egy fillért sem! Más kedvéért reszketett?.

Hehe, — nevetgélt s megint nekilátott a falatozásnak. Eddig hiba nélkül esett tul a dolgon, de ezután is vigyázni kell, hogy bakot ne lőjjön. Csak nyugodtan! Nyugalommal sok bajt lehet elkerülni, ha nem is nagyon okos az ember.

Hej, csakhogy biztonságban vannak a bankók! Ugy meglapulnak, összebarátkoznak majd az övével, mintha mindig együvé tartoztak ovlna.

Lépéseket hallott. Csitt. Okos ember csak akkor foglalkozik magának való gondolatokkal, ha egyedül van. A titkos gondolatok könnyen árulkodnak. Hamar félre velük, majd máskor, később.

A lépések közeledtek. Péter jól ismerte őket. A Lidi jött, a bort hozta.

— Soká voltam oda, — mentegetőzött az asszony, mikor az asztalra tette az üveget.

Pétert jólesően csiklandozta, hogy a bankók már a ládában vannak.

— Nem baj, no.

— Nem tudtam, hogy melyik hordó van a soron.

— A középső.

—Én meg a szélsőből vettem, — röstelkedett az asszony.

—Ne bánd, ha mondom.

Felkapta az üveget, a szájához emelte. — Itt a pohár, itt a pohár! — kiáltotta Lidi, de Péter nem hallgatott rá. Csak huzott, huzott az üvegből jó nagyot, mélyenjárót ugy, hogy a lelke is átmelegedett, föltrissült belé! Ez aztán a csudaorvosság, nem a Gubriczkyné giz-gaza! Ebből igyék a király, — azaz, hogy kerül az asztalára különb bor is, ám most arról van szó, hogy nagyon szivmelegitő, bátoritó ital ez is, Péter dicsekszik is vele:

— El nem cserélném, még a papéval sem!

Az asszonynak hizeleg a dicséret, nem mintha szeretné a bort, — legföljebb megkóstolja, mig most, — hanem hát örül az ura megtért egészségének. Pirongtásképen mondja, de a hangjából megelégedés érzik:

— Jézusom, egy hajtásra itta meg a felét!

— Nem is méregetem gyüszüvel!

— Hát a tea?

— Azt igya meg a Gubriczkyné. Én ma borral öntözgetem a gégémet. Még riogatni talál az akasztott ember, hát aludni akarok.

Lidi észbe kap. Az előbb heptikától féltve az urát, megfeledkezett az akasztottról, most hogy hall róla, olyan mozdulatot tesz, mint aki kapva kap az után, amit elszalasztott.

— A szerencsekötél! — kiáltja, — hozott kend az akasztott ember kötéléből?

Péter elkomorul. Rosszul esik neki a tudakozódás. Másról, mindenáron másról kivánna beszélni s kelletlenül válaszol:

— Nem törődtem vele. Nem hiszek az olyan szerencsében.

Végigfut a hátán a hideg s ugy érzi, megint szüksége volna bátoritó italra. Jót huz az üvegből, az ital erősen megscappan, küldeni kell az asszonyt borért:

— No még egy üveggel fiam.

Igy italozik Péter s közben végére jár az apróléknak is, a csuszának is. Az idő késöre hajlik, akár le is fekhetnék az ember. Lidi vetköződni kezd, de nem sietősen; közben nagyon érdeklődik az akasztott ur iránt. Péter a beszéd elöl ágya bujik, a fal felé fordul, ugy mondja:

— Majd holnap. Most hagyj aludni.

S a fülére huzaz a takarót.

3.

— Mindjárt elalszom, mindjárt! — biztatta magát, mégis álmatlanul hevert. Fázott, vacagott a foga, pedig jócskán ivott bort.

Boszantotta az ijedősége, szidta magát; bolond, mit félsz? Nem ücsesen csináltad a pénzzel? Lehet ezt okosobban kiókumálni? Ki tudhat a talált pénzedről? Mit reszketsz?

Valamennyire megnyugodott. Hát persze, persze. Kitől, mitől kell tartania? A pénzt a ládaaljába csukta, ezzel ugy el van vágva a dolog, hogy no. Csak már reggel volna!

— Mindjárt elalszom!

S hogy a kivánsága minél hamarább teljesüljön, fölült az ágyban, felibe hajtotta a vánkosát. Hátha nagyon alant feküdt s ez késleltette az alvást? Visszadült. Lám, ez aztán az okos fekvés! Az ember feje nem temetkezik el a vánkosában, hanem jó szabadon szellőződik. Ez pedig aranyat ér! Csak szellőztetni a fejet!

Várta, várta-várta, hogy elaszik. Az álom egyszer-másszor mintha a szemére lepözott volna, aztán mégis meglépett. Szinte esufolódott vele: aludni szeretnél? Hohó! Nem addig a!

— Elalszom, elalszom! — verte fejébe a vágyat. Hol a bal-, hol a jobboldalán feküdt, majd a hátán, de az álom makacsul elbujt, nem lehetett siettetni. Felibe hajtotta az alsó vánkost is, szinte meg volt támasztva a feje, a mint visszadőlt tá.

Az óra berregni kezdett, no most mindjárt megszólal. Péter várta, hogy éjfélt mondjon. Az óra kis szárnyas ajtaja megnyilt, a kakuk kibujt, de csak tizenegyszer kakukolt.

Péter a fejét csóválta. Legalább éjfélnek kellene lennie s az óra tizenegyet ütött. Vagy talán mégis tizenkétszer szólt s csak ő számolt rosszul? Meg kell nézni, mennyit mutat! Föllállt, világot gyujtott s az óra felé közeledve, magasra tartotta a gyufát. Nagy figyelemmel nézett, az óramutató most billent el a tizenegyről.

A feleségére pillantott. A Lidi békességesen aludt a másik ágyban, mellette a kis Klári. Örőm volt nézni, a mint átkarolva fogta az anyját, mintha sohasem akarná elereszteni. A Palkó a diványon alszik, a másik kettő a kisebbik ágyban, mind szunnyad zavartalanul, csak neki kell bámulnia a siket sötétségbe. Inkább követ törne napszám, pedig ugyancsak elszokott a keményebb munkától!

Visszafeküdt. Mikor lesz éjfél! Hát még hajnal! Vagy sohse hajnalodik ki? Legalább pitymallanék már!

Nem volna szabad csodálkozni a virrasztáson, ha itt kisértene az akasztott ember lelke, de hiszen erről szó sincs. A pénz is jó helyen van, hát mi a mennykőtől kell ijedezni?

És mégis! Az ijedősség beléje lopakodott, egyre rágicsált rajta.

Az idő igen lustán kocogott. A kakuk elkiáltotta az éjfélt, az egy órát, majd kettőt. Péter ugy meggörnyedt a várástól, mintha napok óta zsákot hordott volna a tóparti molnárnál.

Három óra tájt az álom elunta a gunyolódást, rászállt Péterre, de hamarosan elunta a barátkozást is.

Péter föltriadt. Arar riadt, hogy valaki a vánkosa alatt kotorász s a pénzt kutatja. A talált pénzt, a bankókat!

— Mi az, mi az! — kiáltotta holtra rémülten s a vánkosára könyökölt, maga elé tartva a másik karját, amint támadás ellen szokás. Védeni kell a pénzt, védeni rogyásig! — Időbe telt, mig a ládára gondolt. Hiszen a bankók már ott vannak, nincs mit védenie! Nagy megnyugvás melengette, lecsitultan szólt:

— A láda, a láda!

Lidi állt mellette, szeliden tudakolta:

— Álmodott kend? Megnéztem, hogy nincs-e baj? S a vánkos majd össze van turva.

— Ugy jó az, összehajtogatva, keményen.

— De hát hadd igazitsam meg, ha már összehajtogatva akarja. A feje nem is volt a vánkoson, még majd megint megfájdul.

— Vánkos kéne.

— Adok — mondta Lidi s már hooztt is egyet a maga ágyából. Meg-megrázta s a két felsőt felibe hajtva, annyi szeretettel igazitotta az ura feje alá, hogy Péter szivesen csókolt volna neki kezet, ahogy a gróftól látta. De Péter attól félt, hogy az asszony elneveti az ő nagy nyomoruságát, amin sirni kellene, nem nevetni. Egy ember pénzt talált az erdő szélén s aztán ne adj Isten, hogy aludni tudjon miatta....

— Jó lesz igy? — aggodalmaskodott Lidi.

— Jó. Mindjárt elalszom.

— Tán még nem is aludt kend.

— Hogyne aludtam volna. Ugy mint a tej.

— Talán mégis jó volna a tea.

— Nem vagyok én heptikás!

—Nem, nem! Hála Istennek, de a teától csudamód elalszik az ember. A Gubrickyné mondta.

— Mondta? — bukik Péter a remény után.

— Hogyne mondta volna! Hitet tesz rá a falu is.

— Ide vele!

— Főzök mindjárt.

S szaladt ki a konyhába. Hallani, hogy tapogatózik a sötétben, itt is, ott is keresgél, — hopp, most eldőlt valami, holmi bögreféle, — jaj, tán tejföl volt benne.

Péter sebtiben világot gyujt s igyekeznék ki a konyhába. De a gyufa elalszik, óvatosabban kellett volna vele bánni. Meggyujt még egyet, Lidi utá megy.

—Eldült valami? — kérdi tőle.

— El, — röstelkedik az asszony,. — egy kis aludttej.

— Nem haj no. Hamar a lámpát!

Lidi leveszi a lámpát a falról, lekapja az üvegjét s az ura elé tartja. Péternek már az ujját pörköli a tüz, mégis élére támasztja vele a lámpa belét. Frissen rá az üveget! Alighogy ráteszik, a láng lobogni kezd, féloldalt ég, végül megmarad.

Csöndes világosság ömlik el a konyhán. Az asszony galyakat tör, a tüzhelybe tömi, a tetejükbe papirost és meggyujtja. A papiros lobbot vet, ropog, hajladozik a lángjától a száraz galy. Péter megelégedéssel nézi a munka sietségét:

— Meglesz mindjárt, ugye?

Lidi a tüzhelyre állitja a bögrét.

— Amig elmond egy miatyánkot.

Péter nem válaszol. Nem mintha imádkozni akarna, — tudja Isten, elszokott tőle, fehérszemélynek és gyerekeknek való az ilyesmi, — hanem hát az asszony ügyeskedésére fordul a figyelme.

A tea felforr, Lidi lekapja a tüzről, átönti egy másik bögrébe, s hogy hüljön valamicskét, fujja, fujdogálja, azzal viszi be a szobába. Péter lefekszik, az asszony még egyszer megigazitja a vánkosokat, — no most már a püspök is elalahatik rajtuk! — s nyujtja a teát.

— Olyan ez, mint a mennyei manna, — kinálgatja Lidi boldogan, hogy az ura mégis csak megfogadta az okos szót.

Péter kezébe veszi a bögrét, ő is fujja, hüti, végre megizleli. De mindjárt elhuzza a szájától:

— Keserü, — mondja csalódottan. — Ménkümód keserü és forró, mintha meg volna veszekedve.

Lidi nem tágit:

— Ugy jó ez — rátartóskodik szeliden, — keserün és forrón gyógyitja a mellet, különben gyógyitja, mint az elektrika.

Péter nagyokára legyüri az italt s hamarosan érzi is a hatást. A tea, ugy véli, átjárja a csontjait is, — mi tagadás benne, jobban, mint a bor. Átjárja, megmelegiti és nini, el is álmositja. Ej, de mesés ital! Ki hitte volna, hogy az öreg Gubrickyné ilyen okosan válogatta össze a füvet!

Reggel már javában zsivajkodtak a ház körül a gyerekek. Péter még mindig aludt. Talán föl sem ébredt volna délig, ha Lidi nem költögeti:

— Péter....

Megnyitota a szemeit, álmosan pislákolt:

— Megyek!

— Ne adjak előbb borogatást?

— Nem kell, olyan tiszta a fejem, mint a forrás vize.

— Hát teát?

— Majd este.

Fölkászolódott az ágyból, megmosakodott derékig, megette a falat szalonnáját, rá egy pohárka törkölyt, s nyult a puskája után.

— Csakhogy meggyógyult, — nevetgélt Lidi.

— Olyan vagyok, mint a makk!

Nekivágott az erdőnek, de nem ám a sürü felé, ahol tegnap mászkált, — a szentnek sem menne oda! — hanem az ellenkező irányba. Az este és az éjjel ugyan ezerszer meghányta-vetette a tegnapi esetet, most megint sorát ejtette. Nem bujkál-e hiba valahol?

Sokat járkált, nem törődve mással, csak a maga bajával, de hibát nem talált. Lehet is az olyasmiben szálkát találni, ami okosan van kifundálva!

Minden a kedvére volna, ha nem düllleszkednék rá annyira a fáradtság. Tán amiatt van, mert nem aludt eleget. A tisztáshoz közeledett, no ott majd megpihen. Pipára gyujt, aztán — nagy ur legyen, akivel cserélne.

F(olyt. köv.)

HAZAUTAZÓ MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Aki utlevél nélkül jön New Yorkba sok pénzt és időt fecsérel el, de mind ezt megtakaríthatja ha a Bányász Otthon kérdőivet kitölti. Óvakodjanak a zugbankároktól és utlevélhiénáktól. Felvilágositásért irjon azonnal a Magyar Bányász Otthonnak, 75 East 10th St., New York, N. Y. Nem kell New Yorkban heteket tölteni, elég, ha akkor jön New Yorkba, amikor már megvan az utlevele.

THE STATE BANK

378 Grand St., New York, N. Y.

70 millió dollár vagyon és több mint százezer betevő.

PÉNZÁTUTALÁST

Magyarország bármely részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett eszközlünk.

MAI ÁRAINK A KÖVETKEZŐK:

MAGYARORSZÁGBA:

1.000 korona	$11.00
10.000 korona	$108.00
25.000 korona	$272.00
50.000 korona	$510.00
100.000 korona	$995.000

CSEHO-SZLOVÁKIÁBA:

1.000 korona	$21.75
10.000 korona	$215.00
25.000 korona	$539.00
50.000 korona	$1050.00
100.000 korona	$2075.00

AZ ERDÉLYI MEGYÉKBE:

1.000 román lei	$39.00
10.000 román lei	$390.00
25.000 román lei	$975.00
50.000 román lei	$1950.00
100.000 román lei	$3900.00

E hatalmas amerikai pénzintézet árai a legolcsóbbak, mert átutalási költséget egyáltalában nem számitunk. Minden ügyben forduljon bizalommal magyar ügyosztályunkhoz,

DISZNAPTÁR 1920-ra INGYEN!

A VILÁGHIRŰ PARTOS PATIKA UJÉVI AJÁNDÉKA.

Mindenki megkapja annak idején, aki legalább Egy dollár ára Partos-szert rendel.

A hirneves new yorki Partos Patika ebben az esztendőben is felékesiteni készül az amerikai magyar otthonokat egy-egy remekszép falinaptárral. — Ismerve a Partos Patika izlését, az bizonyára olyan lesz, aminő a legkényesebb igényü magyart is k ifogja elégiteni.

Mint hiteles forrásból értesülünk, az 1920. évi diszpaptár felül fogja mulni az összes eddigieket, mert pompás kivitelében egyszerüen páratlan lesz a maga nemében! Az 1920-ik évi diszpaptárt mindenki megkapja majd, aki legalább Egy dollár ára Partos-féle gyógyszer különlegességet rendel és rendeléséhez mellékeli az alanti láthatő szelvényt.

Meg vagyunk arról győződve, hogy mindenki igyekszik e diszpaptárt megszerezni, mert hiszen kinek nincsen szüksége a kitünő Partos szerekre, ki nem rendel majd meg belőlük legalább Egy dollár árát, amikor még egy remekszép falinaptár is kijár a rendelőnek.

Ugy véljük, hogy nem is szükséges felsorolnunk névszerint azokat a szereket, mert van-e valaki, aki ne ismerné például a Partola fertőtlenitő, vértisztitó és hashajtó cukorkákat, a Partoglory idegerősitő, izomfejlesztő és csontszilárditó italt, a Lirót. Partoherbet és igy tovább.

"Aki előbb jön, az előbb örül"— igy szól a régi magyar példabeszéd! — Áll ez a diszpaptár ajándékokra is. — Ugyanis azok a rendelések beérkezésének sorrendjében lesznek annak idején kiküldve és igy minél gyorsabban juttatja valaki rendelését a Partos Patikához, annál hamarább kapja viszont kézhez a diszpaptárt.

Rendelések erre a pontos cimre eszközlendők: Partos Patika, 160 Second Avenue, New York, N. Y.

INGYEN DISZNAPTÁR-SZELVÉNY.

Mindenki, aki legalább Egy dollár ára Partos-féle gyógyszer különlegességet rendel, az annak idején ingyen kapja a Partos Patika 1920-ik évre szóló remekszép falinaptárát.

Hirek a bányász-sztrájkról.

A KORMÁNY LEFOGLALTA A CHICAGOI SZÉNKÉSZLETET.

A szénsztrájk következtében a helyzet most már olyan mérveket öltött, ami a kormányt arra késztette, hogy a chicagoi szénkészletet saját kezelésébe vegye át. Ez azt jelenti, hogy a szénkészletet ezentul a kormány fogja szétosztani. George W. Reed, a szénkereskedők bizottságának elnöke kérni fogja a chicagoi iskolai hatóságot, hogy az összes chicagoi köziskolákat zárják le egy hónapra és a lezárandó ipartelepek sorába vegyék fel a chicagoi hustelepeket és ruhagyárakat is. Szerinte a chicagoi hustelepeknek elegendő szénkészletük van a tüzbiztonság fentartására, de kevés az üzemhez.

KORMÁNYZÓK ÉRTEKEZLETE CHICAGOBAN.

Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Missouri, Oklahama és Tennessee államok kormányzói Chicagoban értekezletre jöttek össze, amelyen több fontos határozatot hoztak a termelendő szénmennyiségnek az államok között történendő egyenlő szétosztására vonatkozólag. Határozataikat a kormány elé terjesztik és ha azokat Washingtonban elfogadják, ugy ezentul mind a 48 állam egyenlően fog részesülni az Egyesült Államokban előállitott szénből az egyes államok ipari fogyasztásának arányában, de tekintet nélkül arra, hogy melyik állam mennyi szenet volt képes gyártani. Az összegyült kormányzók december 7-ikén St. Louisban jönnek ismét össze értekezletre, hogy megbeszéljék további teendőiket a szénsztrájkkal kapcsolatban

Bányatulajdonosok biznak a rend mielőbbi helyreállitásában.

Azok a szénbányatulajdonosok, kik még a konferencia befejeztével Washingtonban maradtak, ugy vélekednek, hogy a rend most már több mint bizonyos, hogy hamarosan helyreáll. Mindazonáltal a hét közepén lesznek csak képesek megállapitani, hogy milyen eredménynyel jártak a bányáknál kifüggesztett plakátok, melyekben a bányászok tudomására hozzák a megszavazott 14 százalékos béremelést és hogy ez a munkába való visszatérésre fogja-e serkenteni a bányászokat. A tulajdonosok ugy vélik, hogy elegendő bányász fog munkába állni ahhoz, hogy legalább az ország keleti részeiben levő bányák üzemét ujból megnyithassák.

HAZAUTAZÓ MAGYAROK FIGYELMÉBE!

Aki utlevél nélkül jön New Yorkba sok pénzt és időt fecsérel el, de mind ezt megtakarithatja, ha a Bányász Otthon kérdőivet kitölti. Óvakodjanak a zugbankároktól és utlevélhienáktól. Felvilágositásért irjon azonnal a Magyar Bányász Otthonnak, 75 East 10th St., New York, N. Y. Nem kell New Yorkban heteket tölteni, elég, ha akkor jön New Yorkba, amikor már megvan az utlevele.

St. Louis-i magyar ügyvéd
A. G. HAGETER,
hites ügyvéd és jogtanácsos.
Ingyen tanács mindennemü köz és váltó és büntető ügyekben. Külföldi ügyeket elfogad és a leggyorsabban elintéz. Iroda 731 Title Guaranty Bldg.. Telephone Bell Olive 2888. 2029

Citizen State Bank
Johnston City, Ill.
Az Egyesült Államok postatakarék pénztárának megbizottja.
Betétek után magas kamatot fizetünk.
PONTOS KISZOLGÁLÁS
L. D. Hobbs pénztárnok.

Egyleti kalauz.

Első Tug River-i Magyar Munkás Betegsegélyző Egylet. Alakult 1903 október 1-én.

Főtisztikar: — Főelnök: Szidloczky József, fő-alelnök Dandik István, főpénztárnok Garay János, akihez minden osztálytól a pénz küldendő, főtitkár Vincze János, Box 55, Filbert, W. Va., akihez minden levél cimzendő, főjegyző Gönczy Bertalan, box 155, Filbert, W. Va főellenőr Ugri József, hármas bizottság: Lengyel Imre, Kotróczi György és Kis Csitári János, póttag Iván János, főajtóőr Török Gedeon, szertárnok Németh Ferenc.

Kelső osztály: Filbert, W. Va. Elnök Agyagos János, alelnök Szegő Balázs, titkár Koleszár János, Box 55, Filbert, W. Va. pénztárnok Rabocsky István, Box 177, Filbert, W. Va., jegyző Gönczy Bertalan, Box 155, Filbert, W. Va., hármas bizottság Iván János, Karáth Lajos és Heller Kálmán, beteglátogató Kássa Sándor, póttag Back István, amerikai zászlótartó Kovácsi Miklós, magyar zászlótartó Koleszár József, ajtóőr Makai András.

Második osztály: Gary, W. Va. Elnök Kratkoczki János, alelnök Misko Ferenc, titkár Dandik István, Box 479, Gary, W. Va., jegyző Horváth István, pénztárnok Németh Ferenc. Hármas bizottság: Simon András, Szemán Ferenc, Lengyel Imre, zászlótartó Bánczky István, gyászzászlótartó Horváth János, ajtóőr Szemán Ferenc.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va. Elnök Szathmáry Péter, titkár Valasb Vendel, box 23, Pageton, W. Va., akinek a cimére a levelek küldendők, pénztárnok Szathmáry Márton, jegyző Németh Balázs, beteglátogató Kövér Lajos, ajtóőr Lancsak István.

Negyedik osztály: Ream, W. Va. Elnök Veres József, alelnök Kotroczó György, pénztárnok Szász György, titkár Granila János, box 100, Thorpe W. Va. kihez minden levél cimzendő, jegyző Hajzer József, ellenőr Szücs István, hármas bizottság Kun Gábor, Kiscsitári János, Kotroczó János, beteglátogató Orosz István, ajtóőr Huklaji János, zászlótartó Kiscsitári József.

Az Első Tug Riveri Magyar Munkás Bs. Egylet 6-ik osztálya, Ottowa, W. Va. — Gyüléseit tartja minden hónap második vasárnapján az elnök házánál.
Elnök Szabó János, alelnök Kossa Gyula, titkár Rogozsan János, Box 1, Ottowa, W. Va. Jegyző Jeasó András, pénztárnok Wortolomey János, ellenőr Warga Gusztáv, hármas bizottság Labancz István, Bogdál István, beteglátogató Wortolomey György, ajtóőr Molnár József.

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE MAGYAR BÁNYÁSZ BETEG SEGÉLYZŐ EGYLET. Székhelye Murray City, O. Alapitatott 1896 jnuár 5-én. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap .

Gyüléseit tartja minden hónap 2-ik vasárnapján Murray City, O. Gujda János termében.
Elnök Bozsvay János, alelnök Tóth János, pénztárnok Dobroszky Ferenc, jegyző Tóth Károly, titkár Mikó József, box 294, ellenőr Süpek Lajos. Hármas bizottság Tamaska János, Barabás Gyula és Tamkovics János. Beteglátogató Murrayban Imre Imre, Hollisteren Molnár József. Helyettes Gyurkó János.

OHIO MAGYAR BÁNYÁSZ SZÖVETSÉG. Székhelye: Murray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök Szabó József, alelnök Czaga Károly, pénztárnok Boros József, titkár Tóth Márton, ellenőr Glndly György.
Uj fiókok alakithatók a környéken. Érdeklődők forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz, box 483. Murray City, O.

HOLLISTER, O.

Első osztály.
Alakult 1917. december 16-án. Elnök Gyurkó János, titkár Székely János, cime box 77, Glouster, O.

Az Első Magyar Kinizsi Pál Magyar Bányász Betegsegélyző Férfi és Női Egylet, Twin Rocks, Pa.
Alakult 1903 március 24-én. Gyüléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján a saját helyiségében, délután 2 órakor.

Elnök Kovács József, alelnök Nagy Antal, pénztárnok Rojtos László, titkár Nagy Lajos, Box 29. Expedit, Pa. Jegyző Bortnyik János, pénztári ellenőr Nagy Gusztáv, bizalmi biró Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, zászlótartó Koren Miklós és Bők István, ajtóőr Czipa János.

Yatesboro, Pa. osztály.
Elnök Csobádi József, alelnök Simon József, titkár és jegyző Bódis Géza, box 202, Yatesboro, Pa., akihez az egyletet érdeklő minden levelezés cimzendő, pénztárnok P. Kovács János, számvevő: B. Kovács István, zászlóvivő Beresnyák József, beteglátogató Köves János, ajtóőr Lónyai János.

4-ik osztály, Seanor, Pa.
Elnök: Anderko Lajos, pénztárnok Székely Sándor, pénztári ellenőr Oláh József, lev. titkár Sarkadi Gábor K. box 226, Seanor, Pa. Beteglátogató Benkő Mihály, bizottsági tagok Berki József és Pisák Mihály, zászlótartó Nagy József, ajtóőr Takács András.

Első Kohányi Tihamér Amerikai és Magyarországi Egyesült Magyar Munkás Bs. Egylet fiókjainak tisztikara.

Edgarton, W. Va. 8-ik fiók.
Elnök: Cseh József, Box 71.
Titkár: Küzmös György, Box 88.
Pénztárnok: Oláh István.

Roda, Va. 7-ik fiók.
Elnök: Székely József, alelnök Násztai János, titkár Komka Ödön, Box 8, Roda, Va., pénztári ellenőr: Szabó József, hármastagu bizottság: Déczeg István, Hepkál Mihály, Tasnády György, zászlótartó: Hepkál Mihály, ajtóőr: Barbus Florián.

9. osztály. Premier, W. Va. Alakult 1914 junius 4-én.
Elnök Jancsurák József, alelnök Orbán András, pénztárnok Jancsurák Józsefné, titkár-jegyző Hornok András, kihez minden levél cimzendő, cime box 61, Premier, W. Va. Hármastagu bizottság: Orbán András, Nagy Guszti és Hornok Andrásné. Beteglátogató Orbán Andrásné, ajtóőr Nagy Guszti.

24. fiók. Expedit, Pa.
Alakult 1915 április 28-án.
Elnök Kristán János, alelnök Fodor József, titkár Sótér Rudolf, box 32, pénztárnok Varga István, jegyző Ivády József, ellenőr Kovács K. István, számvizsgáló Sótér István, férfi beteglátogató Fodor József, női beteglátogató Ipacs Mari, kettős bizottság tagjai Demjén József és Fodor József, zászlótartó Kriston János, rendező Löcsös József, ajtóőr Szekeres Pál.

Heilwood, Pa. 30-ik fiók.
Elnök és jegyző: Pethő Lajos, titkár és beteglátogató Csordás István, Box 263, pénztárnok Wiszokay Mihály, ellenőr Konrád József, Box 263, ajtóőr Csitár István. Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján.

KISHIRDETÉSEK.

Szavanként 5 cent minden közlés.

Keresem Tóth Franket, kinek az igazi neve: Frank Apáth, ki nálam volt burdon, Slaglen, W. Va. 1918 decemberében és 1919 január havában és azzal távozott, hogy Red Jacket-re utazik és ott pénzt fog kapni. Azóta hirét sem hallottam. Tartozik nekem 59 dollár és 80 centet. Cimem: Steve István, Brackholm, W. Va. Logan Co.

[illegible]

40 éves szénbányász, házasság céljából szeretne levelezni megfelelő nővel. Cim Poposia, Wyo., box 43.

Keresem Antal József sógoromat Borsod megye Csermely községi születésü. 1917-ben Anabella, W. Va.-ban tartózkodott. Kérem őt vagy a róla tudókat cimét velem tudatni. Joe Vince, P. Box 83, Ashland, W. Va.

SZABADALMAKAT [illegible]
azok értékesitését közvetiti
HERZOG ZSIGMOND
116 Nassau St., New York, N. Y.
az Egyesült Államok szabadalmi hivatalában bejegyzett szabadalmi ügyvivő s a budapesti Kir. Müegyetem végzett oklevelés mérnöke. Este és vasárnap 1657 Hoe Ave., Bronx. [illegible]

Logan és vidéke magyarok.
Ha PÉNZT az ó-hazába küldtök, forduljatok csakis olyan egyénhez, kit becsület és vagyoni biztonsága felől személyesen ismertek.
Eiland Rudolf cég
LOGAN, W. VA.
ismeretes az egész bánya vidéken, kinek megbizhatóságát még az ellensége sem tagadhatja.
Nincs amerikában egy bank sem, ki olcsóbban küld pénzt, mint
EILAND RUDOLF,
Első magyar közjegyző és hajójegy ügynök,
LOGAN, W. VA.

UJ ÉS NAGYON ALKALMAS ÁR!
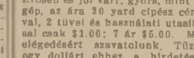
Ezzel az árral megjavithat cipőket, lószerszámokat, táskákat, stb. Erősen és jól varr, gyors, mint egy gép, az ára 20 yard cipész cérnával, 2 tüvel és használati utasitással csak $1.00; 7 ár $5.00. Megelégedésért szavatolunk. Tüzzön egy dollárt ebbez a hirdetéshez ma, azonnal és küldje be az alábbi cimre:
NATIONAL SALES CO.
Sta. D, Box 90. New York City.

PORTAGE, PA.
ALMÁSSY JÓZSEF
913 MAIN STREET,
PÉNZKÜLDÉS
HAJÓJEGY
KÖZJEGYZŐSÉG
Hazai jogügyek elintézése.
A Magyar Bányász Otthon megbizottja.

200 magyar szénbányász
külső munkás és olyan is, ki még bányában nem dolgozott, kerestetik a Penn Mary Coal Company Heilwoodon, Pa. levő szénbányába.
A szén 3½-4 láb magas, viz és gáz a bányában nincsen. Masina ládolásért 72 centet és pick workért $1.06 fizetünk tonnánként.
Munkás zavar nincs.
Állandóan dolgozunk, káré van mindig.
700 munkásunk fele többet keres 100 dollárnál kéthetenkint.
Jó házak villanyvilágitással, vizvezeték a házon kivül. Házbér $5.00, $9.50. Nőtlen bányászoknak magyaros burd heti $10.00. Uj magyar burdos bósz van a telepen. Elemi és felsőiskola, moving picture, compánia és privát stórok.
Utiköltséget, box cárét 6 hónap után visszaadjuk.
Csak állandó munkások jelentkezzenek személyesen vagy irjanak POTOMA PÉTER urnak vagy a következő cimre:
Mr. T. R. JOHNS, Gen. Mgr.
PENN MARY COAL COMPANY
Dept. 2.
HEILWOOD, PA.

FIGYELEM MAGYAROK!
Jó magyar családokat és magányos embereket kerestetünk.
Akik jól akarnak keresni és jó bánásmódban részesülni, azok jöjjenek
TOLER, KY.-be.
Családos embereket a Compánia szállit..
A szén magassága 4 és 6 suk között váltakozik, de január utolján elérjük a 7 és 8 sukos tiszta szenet.
Bővebb felvilágositást ad
ANDY BARTA, Toler, Ky.

Nehogy elfelejtse
Mindennemü egyleti és egyéb nyomtatványokat, báli jegyeket, meghivókat, levélpapirokat, boritékokat, alapszabály könyveket a legjutányosabb áron készit
Tomkó István
könyvnyomdája,
207 East 10-ik utca
NEW YORK, N. Y.

NAGYSZERÜ ÓRA!
Ez a gyönyörü NAPTÁR ÓRA 8 napig jár egyszeri felhuzással; az órákon, perceken és másodperceken kivül mutatja a hét napjait, hónapot és az évet. Szilárd gyártás valódi 16 kővel, 25 évi jótállással. Rendes ára $18.00, de most rövid ideig $12.95-el árusitjuk és egy szép 14 karátos töltött arany óraláncot is adunk ingyen. Viselje az órát 5 napig és ha nem lesz megelégedve, küldje vissza, mi visszaadjuk pénzét. Csak $1.00-t küldjön előlegül s a $11.95 különbözetet kifizetheti a postán, ha megkapta az órát. Canadából az egész összeg előre küldendő. Ne hallogassa, tegye meg még ma, azonnal. Vágja ki e hirdetést, csatoljon egy dollárt hozzá és küldje az alanti cimre:
NOVELTY SALES CO.
147—4th AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

The National Bank of Commerce
WILLIAMSON, W. VA.
Ebben az Egyesült Államok kormányának felügyelete alatt álló bankban vannak a kormány, a megye és a város közpénzei elhelyezve.
Ne kisérletezzen s ne küldözgesse nehezen keresett pénzét idegenbe, tegye azt West Virginia Állam legerősebb Nemzeti bankjának egyikébe.
Pénzküldés napi árfolyam szerint. Hajójegyek minden vonalra, ügyes-bajos dolgait pedig szakszerüen s lelkiismeretesen intézi el.
CSANÁDY PÉTER
a magyar osztály vezetője.

NÉZZE! NÉZZE!
TELJESEN UJ!
Most hozza piacra RÓTH SAMUEL, Amerika legkedveltebb gyógyszerésze legujabb találmányát, a
HANROVIN
TONIC, VAGYIS ERŐSITŐT.
Idegesek, gyöngék, sápadtak, vérszegények, véznák, álmatlanságban, székrekedésben szenvedők, férfiak vagy nők használják a
"HANROVIN" VASAS GYÓGYBORT
és nem fog benne csalatkozni.
EGY ÜVEG POSTÁN $1.45; HAT ÜVEG POSTÁN $7.50.
Küldje a pénzt erre a cimre:
Róth Sámuel Megváltó Gyógyszertára
125 Ave. A, Cor 8th St. Dep. D, New York

WHISKEY [illegible]
könnyen elkészithetők a mi 30 éves tapasztalatunk alapján. ÁRA $1.00. Beküldhető postán készpénzben, bélyegekben vagy money orderen. Egyszerü, könnyen megérthető felvilágositás. Küldés posta utján történik. STADLER DISTRIB. Co. 1308 Second Ave., Dept. B. New York, N. Y.

The Liberty Tailors,
304 West Pike Str.,
Clarksburg, W. Va.
Elsőrangu minőségü férfiruhák jutányos áron kapható.
Minden ruhát két nadrággal készitünk
A legdivatosabb öltönyök, legtartósabb kelmék, legjobb kiszolgálás.

Magyar bányászok!
Értesitem a magyar bányászokat, hogy
Welch, W. Va.-ban,
a régi Bodnár
SZALLODAT MEGVETTEM.
Kitünő magyar konyha. Tiszta szobák.— Utbaigazitást ingyen.
Kérem a magyar bányászokat, ha erre a vidékre jönnek, látogassanak meg. Mindig szivesen látok minden magyar embert.
Harsányi József,
magyar vendéglő és szálloda
WELCH, W. Va.

MAGYAROK!
Ne küldjétek pénzeteket takarékbetétre messze városba.
Tartsa pénzét
Brownsville, Pa.-ban
a Monongahela
National Banknál
4% kamatot fizetünk takarék betétekre.

A magyarok jó barátja.
ZEIGLER STORE Co.
ZEIGLER, ILL.
Jutányos áron kaphatók mindenféle füszerek.
Minden vevőnket pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
J. S. GANVEY, Manager

Kompánia stórok
Coal City, Ill.
West Frankfort, Ill.
Buckner, Ill.
Caldwell, Ill.
Christopher, Ill.
North City, Ill.
Pershing, Ill.
Mi olcsóbban adjuk áruinkat, mert olcsóbban is vesszük.
Mi egyenesen a termelőtől vásárolunk nagy mennyiséget készpénzért.
Mi önnek takaritjuk meg a pénzt.
Coalfield Company.

Browning és Wells,
Divernon, Ill.
Füszerek, liszt, különböző élelmiszerek. Ez az az üzlet, ahol szivesen látják önt vevőnek és ezt pontos kiszolgálással be is bizonyitják. Kérjük a magyarok pártfogását.

Magyar bányászok!
Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.
Ha bármire van szükségtek, gyertek hozzám.
Dr. W. F. McCoy
FOGORVOS
Matewan, W. Va.

Alapittatott 1876.
First National Bank
Harrisburg, Ill.
ALAPTÖKE $100.000
A legrégibb bank
SALINE COUNTY-ban.
A betétekre kamatot fizetünk
O. M. KARAKKER, elnök
LOREN FELTZ, pénztárnok
J. G. NYBERG, s. pénztárnok
(852)

Boyd Thimming
Furniture Co.
Készpénz vagy részletfizetés mellett veszünk és eladunk butort, kályhát, gramaphont, zongorát, stb.
A National Banktól északra.
Christopher, Ill.

Figyelem bányászok!
Bankunk az egyedüli bank a Buffalo Creek-en.
Igazgatóságunk tagjai a környékbeli bányatulajdonosok. Ahol ezek az előkelő, gazdag emberek tartják a pénzüket, oda önök is betehetik.
Ne adják pénzüket mindenféle megbizhatatlan futóvigéceknek, hanem adják be hozzánk, egy erős, megbizható bankba.
THE LOGAN COUNTY BANK
LUNDALE, W. VA.
F. P. CHAMBERS, pénztárnok
(205)

WEISS ARMIN

Justice of the Peace
Madison megyei magyar Békebiró és Közjegyző
ESKETÉSI HIVATAL
1830 STATE ST.,
GRANITE CITY, ILL.
Elvállalja peres ügyek elintézését. Követelések és kártéritések behajtását.
Házak vétele és eladása. — Élet- és tüzbiztositás. — Pénzkölcsönök kieszközlése. — Vidéki megbizásokat is lelkiismeretesen intézek el és levelekre magyarul válaszolok.
Kinloch Telephone: 522-R.